

การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

นายสถาพร สู่อุช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

DEVELOPMENT OF A CAUSAL MODEL OF SELF- REGULATION IN DISCIPLINE
OF LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS

Mr. Sathaporn Susuk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Research Methodology

Department of Educational Research and Psychology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความ
มีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

โดย

นายสถาพร สู้สุข

สาขาวิชา

วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชুমพร ยงกิตติกุล)

สถาพร สู่อุช : การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (DEVELOPMENT OF A CAUSAL MODEL OF SELF-REGULATION IN DISCIPLINE OF LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 หลัก: รศ.ดร.อวยพร เรืองตระกูล, 172 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และ 2) ศึกษาเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิหลังต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาต้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 820 คน ได้มาจากการสุ่ม 2 ขั้นตอน (two - stage random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดระดับกำกับตนเองด้านความมีวินัย และแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัย วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปร และวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.72

ผลการวิจัยพบว่า

1) โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นประกอบด้วยปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะของนักเรียน การยึดตัวแบบ การเลี้ยงดูของครอบครัว และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โมเดลเชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ค่าไค-สแควร์ = 24.88, df = 30, p = 0.73, RMSEA = 0.00, RMR = 0.007, GFI = 1.00, AGFI = 0.99) ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ได้ร้อยละ 88

2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้น และระดับผลการศึกษา พบว่านักเรียนหญิงมีระดับการกำกับตนเองสูงกว่านักเรียนชาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ นักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับสูงมีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับปานกลางและระดับต่ำ

ภาควิชา.....วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา.....ลายมือชื่อนิติ.....
 สาขาวิชา.....วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
 ปีการศึกษา..2554.....

5383895727 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH METHODOLOGY

KEYWORDS : SELF-REGULATION / CAUSAL MODEL / DISCIPLINE

SATHAPORN SUSUK: DEVELOPMENT OF A CAUSAL MODEL OF SELF-REGULATION IN DISCIPLINE OF LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENT.
ADVISOR: ASSOC.PROF.AUYPORN RUENGTRAGUL, Ph.D., 172 pp.

The purposes of this research were 1) to develop and validate a causal model of self-regulation in discipline of lower secondary school students and 2) to study the self-regulation level in discipline of lower secondary school students. The participants of this research were 820 students of lower secondary schools under the Office of the Basic Education Commission in Bangkok area. The data were collected by questionnaire and analyzed by LISREL analysis. The research findings were as follows:

1) A casual model of factors effecting self – regulation in discipline of lower secondary school students were 4 aspects including, student's characteristic, modeling, environment in school and child rearing. This model was fitted the empirical data ($\chi^2 = 24.88$, $df = 30$, $p = 0.73$, $RMSEA = 0.00$, $RMR = 0.07$, $GFI = 1.00$, $AGFI = 0.99$). The variables in the model accounted for 88% of self-regulation in discipline level of lower secondary school students.

2) Students of lower secondary school had high level of self-regulation in discipline. Level of self-regulation in sex, class and achievement had statistically significant difference at 0.01 levels. Self-regulation of female students was higher than that of male students. Self-regulation of student in Mattayom 1 (7th grade) was higher than Mattayom 2 (8th grade) and 3 (9th grade). Self-regulation of student in high achievement group was higher than moderated achievement group and low achievement group.

Department : Educational Research and Psychology

Student's Signature

Field of Study : Educational Research Methodology..

Advisor's Signature

Academic Year : 2011.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งเป็นกัลยาณมิตรต่อ ศิษย์เสมอมา คอยให้กำลังใจ แนะนำ ให้คำปรึกษาในทุกเรื่อง และตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งและกราบขอบพระคุณท่าน อาจารย์มา ณ โอกาสนี้

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ชুমพร ยงกิตติกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำชี้แนะ ตรวจทานและแก้ไขวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้มีความสมบูรณ์

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ทุกท่านได้แก่ ผศ.ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติคุณ รุ่งเรือง อาจารย์ ดร.ยุรวัดณ์ คล้ายมงคล อาจารย์ ดร. ผกามาศ นันทจักรวัฒน์ อาจารย์ ดร.สังวรณ์ ังดกระโทก ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงให้เครื่องมือวิจัยมีความสมบูรณ์ที่สุด

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ศิษย์ผู้นี้เป็นอย่างดีเสมอมา ขอขอบพระคุณ ดร.สังวรณ์ ังดกระโทก อาจารย์ผู้เสียสละเวลาอันมีค่าคอยให้คำแนะนำและให้ความรู้ด้วยความเต็มใจเสมอมา

ขอขอบคุณผู้บริหาร และเพื่อนครูโรงเรียนสิริรัตนาร ที่คอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการมาเรียนครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณครูนำโชค อุ่นเวียง ที่คอยให้ความช่วยเหลือเพื่อนคนนี้ตลอดเวลา ขอขอบคุณเพื่อนครูในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ช่วยในการเก็บรวบรวม ข้อมูลและขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา (นอกเวลาราชการ) ทุกคน

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คุณพ่อบุญเรียง – คุณแม่สะวง สู้สุข และพี่สาว จารุรัตน์ สู้สุข ที่เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนข้าพเจ้าให้ตั้งใจเรียน หนังสือมาโดยตลอด คอยให้กำลังใจในการเรียนและการทำงาน จนทำให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในการศึกษาและการทำวิจัยในครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ตอนที่ 1 มโนทัศน์เกี่ยวกับการกำกับตนเอง.....	7
ตอนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความมีวินัย.....	22
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเอง	
ด้านความมีวินัย.....	29
ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย.....	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	75
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	81
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	94
สรุปผลการวิจัย.....	95
อภิปรายผลการวิจัย.....	98
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	109
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	110
รายการอ้างอิง.....	111
ภาคผนวก.....	117
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพเครื่องมือ.....	118
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในวิจัย	120
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	123
ภาคผนวก ง หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย.....	134
ภาคผนวก จ ตารางแสดงค่า IOC.....	142
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างผลการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้าน ความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.72.....	148
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	172

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเอง ของนักเรียน.....	42
3.1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน และ ระดับชั้นเรียน.....	55
3.2	เกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเอง ด้านความมีวินัย.....	58
3.3	เกณฑ์การให้คะแนน ระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัย.....	59
3.4	ช่วงของคะแนนเฉลี่ยและเกณฑ์การแปลความหมายระดับปัจจัยและการ กำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัย.....	59
3.5	ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม.....	60
3.6	โครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการวัดและจำนวนข้อในแบบสอบถาม.....	61
3.7	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามที่ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย.....	62
3.8	การออกแบบข้อคำถามในแบบสอบถามตามหลัก Counter balance.....	65
3.9	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สันขององค์ประกอบการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น.....	65
3.10	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดองค์ประกอบ การกำกับตนเองด้านความมีวินัย.....	65
3.11	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สันขององค์ประกอบปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน.....	67
3.12	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดองค์ประกอบ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน.....	67
3.13	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน ขององค์ประกอบปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน.....	68

ตารางที่	หน้า	
3.14	ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดองค์ประกอบปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน.....	69
3.15	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ขององค์ประกอบปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ.....	70
3.16	ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดองค์ประกอบปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ.....	71
3.17	ขั้นตอน และ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง.....	72
4.1	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างและอัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม.....	76
4.2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิภาค.....	77
4.3	ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น.....	80
4.4	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น.....	84
4.5	ค่าสถิติผลการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงและการวิเคราะห์อิทธิพลของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น.....	88
4.6	ค่าเฉลี่ยระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น.....	90
4.7	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	93

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง 3 องค์ประกอบที่เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน	9
2.2	ลักษณะของกระบวนการเสนอต้นแบบ.....	10
2.3	ลักษณะของกระบวนการตั้งเป้าหมาย.....	14
2.4	กระบวนการย่อยในกระบวนการกำกับตนเอง.....	19
2.5	กระบวนการกำกับตนเอง.....	20
2.6	โมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	32
2.7	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการกำกับตนเองในการเรียนของ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1.....	33
2.8	โมเดลปัจจัยของการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าว.....	34
2.9	โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการ เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุพรรณบุรี.....	35
2.10	โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษา ระดับมหาบัณฑิต.....	36
2.11	โมเดลการวัดองค์ประกอบการกำกับตนเองด้านความมีวินัย.....	45
2.12	โมเดลการวัดองค์ประกอบของปัจจัยด้านนักเรียน.....	46
2.13	โมเดลการวัดองค์ประกอบปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว.....	47
2.14	โมเดลการวัดองค์ประกอบปัจจัยด้านตัวแบบ.....	48
2.15	โมเดลการวัดองค์ประกอบปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน.....	49
2.16	การกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทางพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และ ลักษณะส่วนบุคคล (P).....	50
2.17	กรอบแนวคิดโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัย ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น.....	53
3.1	ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดการกำกับตนเองด้านความมีวินัย...	66
3.2	ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของ นักเรียน.....	67

ภาพที่		หน้า
3.3	ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม ในโรงเรียน.....	69
3.4	ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม ในโรงเรียน.....	71
4.1	ผลการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	89
4.2	กราฟเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น.....	90
4.3	กราฟเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามเพศ.....	91
4.4	กราฟเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยม ศึกษาตอนต้นจำแนกตามระดับชั้นเรียน.....	92
4.5	กราฟเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามระดับผลการเรียน.....	93

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรม และมีความรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวทางพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะ และความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน (สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานล้วนต้องการพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นพื้นฐานหลักของชีวิต เมื่อนักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตแล้วย่อมนำมาซึ่งสิ่งที่ดีทั้งในด้านการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข

ในด้านคุณธรรมที่ต้องสร้างให้เกิดกับผู้เรียนนั้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ระบุไว้ในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ ที่สถานศึกษาต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนทุกคน (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) ในขณะเดียวกันงานวิจัยที่ผ่านมาที่ศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมของผู้เรียน สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะความรู้และความสามารถของนักเรียน และคุณธรรมที่เป็นพื้นฐานและมีความสำคัญต่อคนในสังคมไทยทุกสมัย คือ คุณธรรมด้านความมีวินัย ซึ่งมีความสำคัญต่อ ตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ ถ้าคนที่อยู่ร่วมกันมีวินัย จะทำให้สังคมสงบสุข และมีความเจริญก้าวหน้า ถ้านักเรียนมีวินัยในตนเอง จะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียน ประสบความสำเร็จใน

การเรียน และไม่ก่อความวุ่นวายในโรงเรียน โรงเรียนก็จะสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (กาญจนา พวงจิตต์, 2550) สอดคล้องกับคำกล่าวของ พระธรรมปิฎก (2538) ที่ได้กล่าวไว้ว่า วินัย คือ ระบบระเบียบทั้งหมดของชีวิตและสังคมของมนุษย์ เป็นการจัดสรรโอกาสทำให้ชีวิตและสังคมมีระเบียบ ให้ทำอะไรได้คล่อง ดำเนินชีวิตได้สะดวก ถ้าชีวิตและสังคมไม่มีระเบียบ ไม่เป็นระบบ ก็จะสูญเสียโอกาสในการที่จะดำเนินชีวิตและทำกิจกรรมของสังคมให้เป็นไปด้วยดี ดังนั้น การพัฒนามนุษย์ในระยะยาวจึงต้องมีวินัยเป็นฐานเพื่อให้มนุษย์สามารถนำศักยภาพของตนออกมาร่วมสร้างสรรค์สังคมอย่างได้ผล ถ้าชีวิตและสังคมขาดวินัยย่อมทำให้เกิดความวุ่นวายต่าง ๆ ในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งเป็นวัยรุ่นที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 13 – 16 ปี นักเรียนในระดับชั้นนี้ เป็นช่วงรอยต่อของวัยเด็กและก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ธรรมชาติของเด็กในวัยนี้มีความแปรเปลี่ยนในการกระทำทั้งด้านร่างกาย และพฤติกรรมกรรม บางครั้งก็ควบคุมตนเองไม่ได้ และนอกจากนี้ เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์ (2550) ยังกล่าวว่า พฤติกรรมความมีวินัยถือเป็นจริยธรรมหนึ่งที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ในแต่ละช่วงอายุที่ต่างกัน ความมีวินัยที่ถูกควบคุมด้วยกฎระเบียบทางสังคมในวัยรุ่นซึ่งศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยากมาก เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการดิ้นรนเพื่อความเป็นอิสระ (adolescent independent striving) ไม่ต้องการได้รับการบังคับ จึงอาจส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกไม่เหมาะสมด้วย

วิธีการส่งเสริมวินัยให้กับนักเรียนนั้น อุมภาพร ตรังคสมบัติ (2542) ได้กล่าวไว้ว่า การที่นักเรียนจะมีระเบียบวินัยหรือไม่นั้น เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง และการส่งเสริมวินัยตั้งอยู่บนพื้นฐานความรัก ความอบอุ่นและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ที่จะสร้างอุปนิสัยและบุคลิกที่ดีให้แก่ นักเรียน ในทางจิตวิทยาพัฒนาการ (development psychology) การส่งเสริมวินัยเป็นการหัดให้เด็กควบคุมความต้องการหรือแรงผลักดันในตนเอง ให้อยู่ในขอบเขตและแสดงออกอย่างเหมาะสม ไม่ใช่จะตอบสนองความต้องการของตนทุกครั้งอย่างทันทีทันใด วินัยจะทำให้เด็กรู้จักหรือประวิงความต้องการของตนและแสดงออกในเวลา สถานการณ์และวิธีการที่เหมาะสม การอบรมระเบียบวินัยเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตของเด็ก พ่อและแม่ จำเป็นจะต้องสอนให้เด็กรู้ว่าอะไรควรทำอะไรไม่ควรทำและรู้จักกฎเกณฑ์ การได้รับการอบรมอย่างเสมอต้นเสมอปลายตั้งแต่เด็ก เมื่อโตขึ้นเด็กจะควบคุมตนเองได้ในที่สุด แต่ธรรมชาติของเด็กทุกคนนั้นเมื่อย่างเข้าสู่วัยรุ่น จะมีความต้องการเป็นอิสระมากขึ้น มีความมั่นใจในตนเองสูง เชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง พฤติกรรมที่แสดงออกจะขาดการไตร่ตรอง และถ้าเป็นพฤติกรรมที่มีแนวโน้มไปในทางที่ไม่ดี จะทำให้เกิดผลกระทบที่เสียหายต่อสังคมและคนรอบข้างได้ (ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 2530)

การกำกับตนเอง (self - regulation) เป็นกระบวนการหนึ่งที่นักเรียนสามารถใช้ควบคุมการแสดงออกทางพฤติกรรมของตนเองไปสู่เป้าหมายที่กำหนด นักเรียนที่สามารถกำกับพฤติกรรมของตนเองได้ดีจะส่งผลให้แสดงพฤติกรรมพึงประสงค์ที่สังคมหรือบุคคลโดยทั่วไปสนับสนุนว่าเป็นสิ่งดีออกมา (Zimmerman, 1998) และสอดคล้องกับ Bandura (1986) ที่เสนอว่า การกำกับตนเองสามารถนำมาใช้ในการปรับพฤติกรรมเนื่องจากมีข้อดีหลายข้อ คือ 1) สะดวกไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย 2) ทำให้บุคคลสามารถรักษามาตรฐานในการแสดงพฤติกรรมให้คงทน ซึ่งทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้ยาวนานกว่าการใช้วิธีการควบคุมจากภายนอก 3) ผู้ที่สามารถกำกับตนเองได้ จะสามารถอดกลั้นต่อสิ่งเย้ายวนจากภายนอกได้ดี และสามารถแผ่ขยายไปยังพฤติกรรมอื่นได้ง่าย 4) การกำกับตนเองสามารถทำได้ตลอดเวลาไม่ว่าจะเกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อมใดและบุคคลสามารถแสดงปฏิกิริยาต่อตนเองได้อย่างทันท่วงที ทั้งในด้านการแสดงปฏิกิริยาทางบวกและลบ การให้รางวัลตนเองรวมถึงการลงโทษตนเองอีกด้วย และ 5) ช่วยลดภาระครูและช่วยให้ครูมีเวลาสำหรับการเรียนการสอนมากขึ้น

ข้อดีของการกำกับตนเองที่ Bandura ได้เสนอไว้ นั้น มีนักวิจัยหลายท่านนำแนวคิดของกระบวนการกำกับตนเอง (self - regulation) ไปศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการปรับพฤติกรรมของนักเรียน อัจฉรา สุขสำราญ (2546) ศึกษาพบว่า การกำกับตนเอง เป็นทักษะสำคัญที่จะนำผู้เรียนไปสู่การเป็นผู้มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองที่ดี จะเป็นผู้มีความมั่นใจ กระตือรือร้น อดทน และมีความเพียรพยายามสูง ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในเป้าหมายที่เรียนรู้นั้นสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยวรรณ พันธุ์มงคล (2542) ที่ศึกษาโปรแกรมการกำกับตนเองที่มีต่อการมีวินัยในตนเอง พบว่า การกำกับตนเองเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งงานตรงเวลา มีความสามารถในการทำงานกลุ่ม ซึ่งส่งผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากรายงานการวิจัยหลายเล่มที่ศึกษากระบวนการกำกับตนเอง (self - regulation) พบว่ากระบวนการนี้มีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย และยังสามารถใช้ในการกำกับตนเองด้านพฤติกรรมได้ดีเช่นเดียวกัน การศึกษาที่มาหรือสาเหตุของกระบวนการกำกับตนเอง เพื่อที่จะนำกระบวนการนี้ไปใช้ถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง มีนักวิจัยหลายท่านศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านต่าง ๆ กับการกำกับตนเองในการเรียน วัฒนา เตชะโกมล (2541) ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในการเรียน พบว่า ปัจจัยที่สามารถทำนายการกำกับตนเองในการเรียนตามลำดับความสำคัญ คือ ระดับผลการเรียน

การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย ระดับชั้นเรียนและความวิตกกังวล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิตา นิรมล (2546) และไอฟน ตนสาลี (2549) ที่ศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อกระบวนการกำกับตนเองในการเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การรับรู้ความสามารถแห่งตน เจตคติต่อการเรียน รูปแบบการเลี้ยงดู ระดับชั้นเรียน ล้วนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการเรียน

นอกจากนี้ ปณิตา ตีพิจารณ์ (2551) ได้นำแนวคิดการกำกับตนเอง ที่อยู่บนพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคมของ Bandura ประกอบกับงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องการกำกับตนเองในการเรียนมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตทางการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิม บุคคลที่เป็นแม่แบบ การเห็นคุณค่าในการทำวิทยานิพนธ์ การสนับสนุนทางสังคม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในการทำวิทยานิพนธ์ จากงานวิจัยที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่นักวิจัยจะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำกับตนเองในการเรียนหรือมีเป้าหมายมุ่งไปทางด้านการเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษา ซึ่งเป็นการกำกับตนเองในด้านพฤติกรรมการเรียนรู้

ส่วนการกำกับตนเองที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมนั้น ชนิธิตา เกตุอำไพ (2549) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง การรู้คิด การยึดตัวแบบ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ในขณะที่การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัย ซึ่งถือเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญมากในทุก ๆ สังคม และยิ่งขาดความชัดเจนอยู่มาก ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับการกำกับตนเองในด้านพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกัน ด้วยเหตุผลที่ว่านักเรียนในระดับชั้นนี้กำลังอยู่ในช่วงของวัยรุ่น เป็นช่วงวัยที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย และพฤติกรรมที่ต้องการดิ้นรนเพื่อความเป็นอิสระ ยากที่จะถูกควบคุมด้วยกฎระเบียบทางสังคม ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่ดี ดังนั้นแล้วผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนมีการกำกับพฤติกรรมความมีวินัยของตนเอง และระดับการกำกับตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และสาระสนเทศที่ค้นพบนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการกำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัย ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาสังคมต่อไป

คำถามวิจัย

1. โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่พัฒนาขึ้นประกอบไปด้วยปัจจัยอะไรบ้าง และโมเดลดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่
2. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยอยู่ในระดับใดและมีความแตกต่างกันหรือไม่ในนักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิหลังต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร

ในการศึกษาครั้งนี้ ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 150,337 คน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ปีการศึกษา 2554

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ ผลการเรียนเฉลี่ย การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย และการรับรู้ความสามารถของตน
2. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพของครู การส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน
3. ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัวแปร ได้แก่ การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
4. ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ การยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน การยึดตัวแบบจากครู และการยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว

ตัวแปรตาม

1. การกำกับตนเองด้านความมีวินัย ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย และ การแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

โมเดลเชิงสาเหตุ หมายถึง รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ เพื่อใช้อธิบายการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน

การกำกับตนเองด้านความมีวินัย หมายถึง กระบวนการที่นักเรียนตั้งเป้าหมายด้านพฤติกรรมความมีวินัยของตนเอง จากนั้นพยายามควบคุม และจัดการกับตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และ เขต 2 กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับ

ประโยชน์ทางวิชาการ

1. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อการต่อยอดความรู้ด้านการวิจัยเกี่ยวกับการกำกับตนเองของนักเรียนในด้านอื่น ๆ

ประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติ

1. สารสนเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในครั้งนี้มีประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน หน่วยงานการศึกษา นำไปวางนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และศึกษาเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิหลังต่างกัน ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ และขอเสนอเป็น 4 ตอน ได้แก่ *ตอนที่แรก* มโนทัศน์เกี่ยวกับการกำกับตนเอง *ตอนที่สอง* แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยของนักเรียน *ตอนที่สาม* เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัย และ*ตอนที่สุดท้าย* กรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัย

ตอนที่ 1 มโนทัศน์เกี่ยวกับการกำกับตนเอง

มโนทัศน์เกี่ยวกับการกำกับตนเอง ประกอบไปด้วย 1. ความหมายของการกำกับตนเอง (self - regulation) 2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกำกับตนเอง และ 3. กระบวนการของการกำกับตนเอง

1.1 ความหมายของการกำกับตนเอง (Self - Regulation)

การกำกับตนเอง เป็นกระบวนการที่บุคคลปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองไปสู่พฤติกรรมเป้าหมายตามที่ตนต้องการปรับปรุง/แก้ไข โดยบุคคลนั้นทำการวางแผน ควบคุม และกำกับพฤติกรรมของตนด้วยตัวเองอย่างมีระบบ การกำกับตนเองมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (social cognitive theory) มีผู้ให้คำอธิบายแตกต่างกันหลายแนวความเชื่อพื้นฐานของแต่ละคน ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

Zimmerman (1989) กล่าวว่า การกำกับตนเอง เป็นกระบวนการที่บุคคลตั้งเป้าหมายสำหรับตนเอง บันทึกพฤติกรรมตนเองและคิดกลวิธีให้บรรลุเป้าหมายด้วยตนเอง บุคคลจะเป็นผู้ควบคุมกระบวนการนี้ด้วยตนเอง

Schunk (1990) ให้ความหมายของการกำกับตนเองว่า หมายถึง กระบวนการที่บุคคลปฏิบัติและสนับสนุนต่อพฤติกรรม ความรู้ ความเข้าใจและอารมณ์ความรู้สึกที่มุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างเป็นระบบ

Bandura (1994) ได้ให้ความหมายของการกำกับตนเองว่า หมายถึง การปฏิบัติการของอิทธิพลที่บุคคลมีต่อแรงจูงใจ กระบวนการคิด สภาพอารมณ์และแบบแผนทางพฤติกรรมของตนเอง

รจเรข รัตนาคารย์ (2547) ได้สรุปความหมายของการกำกับตนเองได้ว่า การกำกับตนเองคือ กระบวนการวางแผน ควบคุม ติดตาม พฤติกรรม ความรู้ความเข้าใจ และอารมณ์ความรู้สึกของตนเองที่มีต่อแรงจูงใจ และความพึงพอใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้ได้อีกด้วย

ชนิธดา เกตุอำไพ (2549) ให้ความหมายของการกำกับตนเองว่า เป็นกระบวนการในการควบคุมจัดการตนเอง เพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ไอลฝน ตนสาสิ (2549) ให้ความหมายของการกำกับตนเองว่า เป็นการใช้ทักษะทางเมตาคognition ชั้น แรงจูงใจ เพื่อกระทำให้ตนเองมีความรู้ และทักษะต่าง ๆ ตามเป้าหมายของตนเอง

สมโภชน์ เขียมสุภาษิต (2553) ได้กล่าวว่า การกำกับตนเอง คือ การที่บุคคลเป็นผู้จัดเงื่อนไขการกระทำและจัดการผลการกระทำด้วยตนเอง

จากความหมายของการกำกับตนเองข้างต้นทำให้สรุปได้ว่า การกำกับตนเอง หมายถึง กระบวนการที่บุคคลตั้งเป้าหมายของตนเองจากนั้นพยายามควบคุม จัดการกับการกระทำของตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

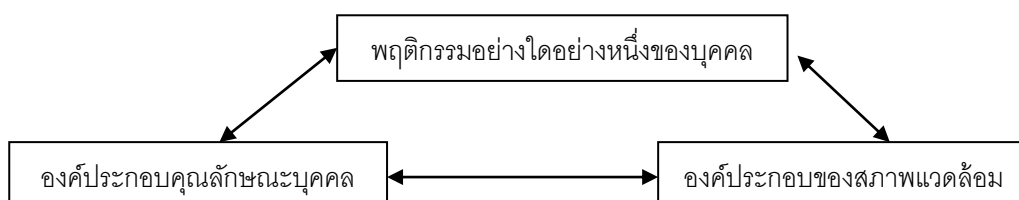
1.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกำกับตนเอง

การกำกับตนเองมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม (social cognitive theory) ของ Bandura ซึ่งสนใจการเรียนรู้ทางสังคม (social learning) โดยอาศัยพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ด้านพฤติกรรมนิยม ที่ให้ความสำคัญต่อผลของตัวชี้นำพฤติกรรมและกระบวนการคิดภายใน เน้นผลของความคิดที่ได้จากการกระทำ พื้นฐานของความคิดและสิ่งที่ Bandura ค้นคว้าจนเป็นที่ยอมรับของวงการจิตวิทยา คือ การเรียนรู้โดยการสังเกตและการเลียนแบบ

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม Bandura (1986) เป็นทฤษฎีที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของบุคคลกับสิ่งแวดล้อม ได้มีพัฒนาการมาเป็นลำดับ ทำให้ขอบข่ายทฤษฎีกว้างขวางขึ้น จึงเปลี่ยนเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (social cognitive theory) ซึ่งมีความเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์ส่วนหนึ่งเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองและอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมผู้อื่น จุดเน้นของทฤษฎี คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ของตนเองและอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตผ่านตัวแบบ (model)

แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura กล่าวว่า พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่าง 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบ

พฤติกรรม (behavior) องค์ประกอบคุณลักษณะบุคคล (other personal factors) และ องค์ประกอบของสภาพแวดล้อม (environment factor) โดยที่องค์ประกอบทั้ง 3 มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง 3 องค์ประกอบที่เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน

Bandura (1997 อ้างถึงใน พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2551), หน้า 146.

Bandura ได้ให้ความสำคัญของการมีปฏิสัมพันธ์ของอินทรีย์และสิ่งแวดล้อม และถือว่าการเรียนรู้ก็เป็นผลของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม

นอกจากปฏิสัมพันธ์ข้างต้นแล้ว พฤติกรรมมนุษย์ไม่ได้เกิดขึ้นเอง แต่เกิดจากการเรียนรู้รูปแบบพฤติกรรมใหม่ ๆ อาจได้มาโดยการมีประสบการณ์โดยตรงหรือการสังเกตจากผู้อื่น และการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ในสังคมมนุษย์เป็นการเรียนรู้อย่างมีเงื่อนไข ว่าพฤติกรรมใดกระทำแล้วได้ผลทางบวก มนุษย์จะเลือกกระทำพฤติกรรมนั้น หากพฤติกรรมใดทำแล้วได้ผลลบ มนุษย์จะหลีกเลี่ยงการกระทำที่ได้รับการลงโทษจากผลลัพธ์นั้น โดยมนุษย์มีวิธีการเรียนรู้ 2 วิธี คือ การเรียนรู้จากผลการตอบสนอง (learning by response consequences) และการเรียนรู้จากตัวแบบ (learning through modeling)

การเรียนรู้จากผลการตอบสนอง (Learning by Response Consequences)

การเรียนรู้เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของผลการกระทำที่อาจเป็นบวกหรือลบจากประสบการณ์ในการดำรงชีวิต การเสริมแรงแบบต่าง ๆ จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ โดยการเลือกจะทำเฉพาะพฤติกรรมที่ทำแล้วได้ผลทางบวก การตอบสนองผลการกระทำมีผลต่อมนุษย์ 3 ด้าน

ด้านการให้ข้อมูล (informative function) การเรียนรู้ของมนุษย์ไม่ได้เป็นการตอบสนองเท่านั้น แต่มนุษย์ยังสังเกตความแตกต่างถึงผลที่ตามมาของการกระทำนั้นด้วย และจะเก็บข้อมูลผลของการกระทำเพื่อเป็นแนวทางและการตั้งสมมติฐานในอนาคตว่า การกระทำใดจะ

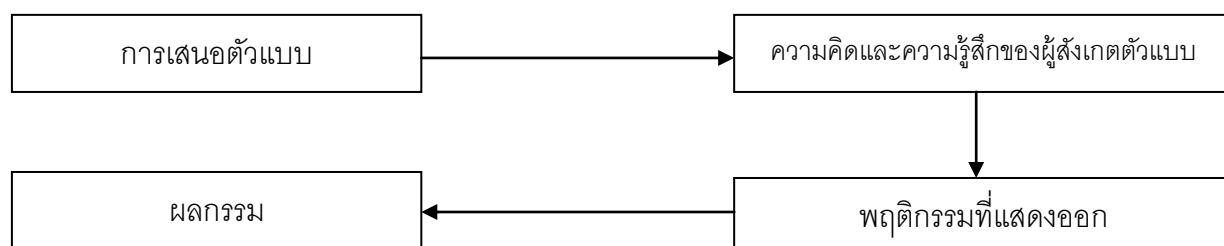
ประสบผลที่พึงพอใจหรือการกระทำใดจะประสบผลที่ไม่พึงพอใจ โดยมนุษย์ใช้ความคิด ความเข้าใจ และเลือกกระทำสิ่งต่าง ๆ โดยพิจารณาจากผลการกระทำที่แตกต่าง

ด้านการจูงใจ (motivation function) ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำจะกลายเป็นสิ่งจูงใจในการกระทำสูง ส่วนการกระทำใดเกิดผลทางลบย่อมทำให้เกิดแรงจูงใจต่ำ สำหรับการจดจำผลที่เกิดขึ้นต่าง ๆ กลายเป็นสิ่งจูงใจให้มนุษย์พยายามกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำนั้นอีก

ด้านการเสริมแรง (reinforcing function) การตอบสนองใด ๆ ก็ตาม ถ้าได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมนั้นก็จะมีแนวโน้มเกิดขึ้นอีก โดยสิ่งสำคัญคือ เงื่อนไขในการเสริมแรง การเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพสำหรับมนุษย์ในทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม คือ การเสริมแรงที่เกิดขึ้นโดยมนุษย์รู้ว่าการกระทำใดของตนนำไปสู่การเสริมแรงและเน้นการทำให้พฤติกรรมนั้นคงอยู่มากกว่าการสร้างพฤติกรรมใหม่

การเรียนรู้จากตัวแบบ (Learning Through Modeling)

ตัวแบบ (modeling) ตามความหมายของ Bandura (1977) หมายถึง การเสนอตัวอย่างที่ได้รับการคัดเลือกว่าเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุด สามารถนำมาเป็นแบบอย่างของการกระทำให้แก่ผู้สังเกตได้ โดยการเรียนรู้ด้วยวิธีการธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยการสังเกตตัวแบบแล้วใช้กระบวนการทางสติปัญญาแปลการกระทำตัวแบบเป็นสัญลักษณ์และต่อมาผู้เรียนก็แสดงพฤติกรรมที่จดจำออกมา เป็นการกระทำใหม่โดยไม่ต้องมีการลองผิดลองถูก

ภาพที่ 2.2 ลักษณะของกระบวนการเสนอต้นแบบ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553), หน้า 254.

กระบวนการเสนอต้นแบบ จะต้องมีการเสนอตัวแบบที่ทำให้ผู้สังเกตเกิดความสนใจและคิดที่อยากที่จะทำตาม เมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบแล้วสิ่งที่ตามมา คือ ผลกรรมที่เกิดขึ้นต่อพฤติกรรมนั้น ถ้าพฤติกรรมที่ทำตามตัวแบบได้รับการเสริมแรงทางบวก พฤติกรรมนั้นจะเกิดบ่อยครั้ง แต่ถ้าพฤติกรรมที่ทำตามตัวแบบแล้วได้รับการลงโทษพฤติกรรมนั้นจะไม่เกิดขึ้นอีก

การเรียนรู้จากการสังเกตผ่านตัวแบบ Bandura (1977) ประกอบด้วย 4 กระบวนการ คือ กระบวนการตั้งใจ (attention process) เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการเลียนแบบ ถ้าผู้สังเกตตั้งใจก็จะมีโอกาสจดจำพฤติกรรมเหล่านั้นได้ไม่ยาก ตัวแบบมีความสำคัญต่อกระบวนการตั้งใจ ถ้าตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่เด่นชัด จะดึงดูดความสนใจได้มากกว่าตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมซ้ำซ้อนและมีตัวแบบที่หลากหลาย สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ความคล้ายคลึงกันหรือความมีลักษณะหรือความมีคุณสมบัติร่วมกันระหว่างตัวแบบและผู้เรียนหรือผู้สังเกต ผู้สังเกตตัวแบบ หากมีลักษณะร่วมคล้ายกันกับตัวแบบ เช่น อายุ เพศ ความสนใจ เป็นต้น ผู้สังเกตตัวแบบนั้นมีแนวโน้มที่เลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบมากกว่าตัวแบบที่ไม่มีลักษณะร่วมใด ๆ กับผู้สังเกต ดังนั้น การเลือกตัวแบบควรเลือกตัวแบบที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะร่วมกับผู้สังเกต เพื่อช่วยดึงดูดความสนใจของผู้สังเกตและจะช่วยให้ประสิทธิภาพของการเลียนแบบด้วยวิธีการสังเกตสูงขึ้น

กระบวนการเก็บจำ (retention process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตได้ประมวลข้อมูล (code information) ที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบไว้ในความจำในรูปสัญลักษณ์แทนกิจกรรมที่เลียนแบบ โดยประมวลผลไว้ในลักษณะของภาพจักษ์ (imaginal coding) และในลักษณะของภาษา (verbal coding) การจำในลักษณะนี้จะช่วยให้จดจำได้ง่ายและนานขึ้น ยิ่งถ้าเป็นประสบการณ์ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิม การจดจำจะยิ่งถาวรยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สังเกตสร้างแบบแผนของพฤติกรรมขึ้นมาใหม่หรือเกิดความคิดที่จะแสดงพฤติกรรมใหม่

กระบวนการกระทำ (motor production process) กระบวนการสังเกตจากตัวแบบนี้ เป็นการแปรจากรูปสัญลักษณ์ออกมาเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกแยกตามกระบวนการความรู้ความเข้าใจในการตอบสนอง ผู้สังเกตจะแสดงพฤติกรรมได้ครบถ้วนตามที่สังเกตหรือไม่ขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญาและความยากง่ายของพฤติกรรม พฤติกรรมที่แสดงออกในครั้งแรก ๆ อาจยังไม่ถูกต้องนัก แต่มนุษย์จะสามารถค่อย ๆ ปรับไปจนกว่าจะได้รับผลที่พึงพอใจ

กระบวนการจูงใจ (motivation process) เป็นกระบวนการที่ช่วยส่งเสริมให้พฤติกรรมการแสดงออกของผู้สังเกตคงอยู่ต่อไป เพราะฉะนั้นการเรียนรู้จากการสังเกตจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจะต้องใช้ร่วมกับวิธีการอื่น ๆ เช่น การเสริมแรง (reinforcement) การเปลี่ยน สิ่งเร้า (stimulus change) เป็นต้น บุคคลไม่จำเป็นต้องเกิดพฤติกรรมทุกอย่างที่ได้เรียนรู้เสมอไป แต่จะเลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่ได้รับรางวัลมากกว่าพฤติกรรมที่จะได้รับผลที่ไม่พึงปรารถนาและมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบพฤติกรรมที่พอใจมากกว่าที่ทำแล้วไม่พอใจ ดังนั้น ผู้สังเกตจึงเลือกที่ชอบสิ่งที่จูงใจตนและหากพฤติกรรมใดไม่เหมาะสมกับตนเองก็จะไม่กระทำตามตัวแบบนั้น

ตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมมนุษย์ ประกอบด้วยตัวแบบ 2 ประเภท คือ ตัวแบบที่มีชีวิตจริง (live model) และตัวแบบสัญลักษณ์ (symbolic model)

ตัวแบบที่มีชีวิตจริง (live model) หมายถึง ตัวแบบที่มีชีวิตซึ่งผู้สังเกตมีปฏิสัมพันธ์ หรือสังเกตได้โดยตรง ไม่ต้องผ่านสื่อสัญลักษณ์อื่น ๆ ได้แก่ พ่อ แม่ ครู เพื่อน เป็นต้น ตัวแบบประเภทนี้สามารถปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้สังเกตให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ได้ ผู้สังเกตให้ความสนใจและเลียนแบบได้ดีเพราะรับรู้ว่าเป็นตัวแบบที่ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงหรือเหมือนกับสภาพจริงมากที่สุด แต่ตัวแบบประเภทนี้ก็มีข้อจำกัดเช่นกัน หากตัวแบบแสดงไม่สมจริงผู้สังเกตอาจไม่สนใจในการลอกเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบนั้น หรือหากในระหว่างดำเนินตัวแบบมีข้อขัดข้องต้องระงับการดำเนินการทำให้เสียเวลาในการดำเนินการใหม่ หรือทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้อีก เช่น ให้ผู้สังเกตดูตัวแบบจับสุนัขเพื่อลดความกลัวสุนัขแต่สุนัขเกิดตกใจเห่าเสียงดัง อาจทำให้ผู้สังเกตรู้สึกกลัวและไม่ยอมเข้าร่วมดำเนินการต่อไป

ตัวแบบสัญลักษณ์ (symbolic model) เป็นตัวแบบที่บุคคลสังเกตผ่านสื่อหรือสัญลักษณ์ เช่น ตัวแบบที่ปรากฏตามการบอกเล่า ปรากฏในหนังสือ แอลบั้มที่ภาพหรือผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ตัวแบบประเภทนี้มีข้อดี คือ สามารถจัดกระบวนการเสนอตัวแบบให้เหมาะสมตามความต้องการก่อนนำไปใช้ ตัวแบบเดียวสามารถทำให้บุคคลจำนวนมากเลียนแบบพฤติกรรมทำนองเดียวกัน ทำให้ได้ผลดีในการที่เน้นจุดสำคัญของการแสดงพฤติกรรม และยังสามารถควบคุมพฤติกรรมและผลกระทำของตัวแบบได้ อีกทั้งยังสามารถเก็บไว้ใช้ในการให้ตัวแบบครั้งต่อไปได้ และยังสามารถใช้ได้ทั้งบุคคลเดียวกันหรือกลุ่มบุคคลได้ แต่มีข้อจำกัด คือ ถ้าแบบสัญลักษณ์ไม่สมจริงหรือขัดแย้งกับพฤติกรรมของตัวแบบที่มีชีวิตในสังคม อาจทำให้ผู้สังเกตรู้สึกสับสน ไม่เชื่อไม่เลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบนั้น

จากแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ทำให้ทราบว่าหากต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลสามารถกระทำได้โดยเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมและองค์ประกอบส่วนบุคคลนั่นเอง

1.3 กระบวนการกำกับตนเอง (Self - Regulation)

การกำกับตนเองเป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน Bandura (1986 อ้างถึงใน รจเรข รัตนาคารย์ 2547) ได้เสนอว่า การกำกับตนเองประกอบด้วยกระบวนการย่อย 3 กระบวนการ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับเปลี่ยนและพัฒนาพฤติกรรม โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ กระบวนการสังเกตตนเอง (self-observation) กระบวนการตัดสิน (judgment process) กระบวนการแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง (self-reaction)

1.3.1 กระบวนการสังเกตตนเอง (Self - Observation)

การสังเกตตนเอง เป็นกระบวนการแรกที่สำคัญในการกำกับตนเอง เนื่องจากบุคคลจะเป็นผู้ทราบว่าเมื่อไรเกิดขึ้นกับตนเองแล้วจึงคิดเปลี่ยนพฤติกรรม บุคคลจะนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตตนเองมาเป็นเป้าหมายเพื่อติดตาม ตรวจสอบ รวมถึงการประเมินพฤติกรรมของตนเอง การสังเกตตนเอง ผู้สังเกตต้องทราบว่าพฤติกรรมที่จะสังเกตว่าจะสังเกตพฤติกรรมใดและสังเกตด้านใดของพฤติกรรม ด้วยเหตุเพราะพฤติกรรมแต่ละอย่างมีด้านที่จะสังเกตเป็นจำนวนมาก ได้แก่ สังเกตปริมาณพฤติกรรม สังเกตคุณภาพพฤติกรรม การสังเกตด้านอัตราเร็ว เป็นต้น โดยขึ้นอยู่กับพฤติกรรมและเป้าหมายของผู้สังเกตเป็นหลัก การสังเกตพฤติกรรมอาจเป็นพฤติกรรมที่ต้องการเพิ่มหรือลด ขึ้นอยู่กับผู้สังเกต กระบวนการสังเกตตนเอง ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การตั้งเป้าหมาย (goal setting) การเฝ้าติดตามดูตนเอง (self-monitoring)

1) การตั้งเป้าหมาย (Goal Setting) หมายถึง การกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายหรือกำหนดเกณฑ์ในการแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่ต้องการเปลี่ยนแปลง นั่นคือ วัตถุประสงค์หรือความมุ่งมั่นของพฤติกรรมที่บุคคลพยายามกระทำให้สำเร็จ เป็นการกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายหรือการกำหนดเกณฑ์ที่ตนเองต้องการจะเป็นหรือต้องการให้เปลี่ยนไปจากเดิมอย่างไร ซึ่งต้องกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายนี้ออกมาเป็นการกระทำที่ชัดเจนเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายและยังใช้เกณฑ์การประเมินเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่กระทำ เพื่อตัวเองจะได้ตัดสินใจหรือประเมินความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองได้อย่างถูกต้อง และกระบวนการกำกับตนเองมีอิทธิพลต่อทั้งแรงจูงใจ การรับรู้ความสามารถของตนเอง รวมถึงความสนใจโดยมีหลักการตั้งเป้าหมายควรมีลักษณะดังที่ Bandura (1986) และ Schunk (1990) เสนอไว้สามารถสรุปได้ดังนี้

การตั้งเป้าหมายเป็นการระบุเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง สามารถเห็นได้ วัดได้ หรือเป็นปริมาณที่นับได้ นั่นคือ บุคคลจะกำหนดเป้าหมายในการกระทำพฤติกรรมที่เจาะจงชัดเจนลงไป ว่าต้องทำพฤติกรรมอย่างไร เท่าไร ซึ่งจะช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้รวมถึงทำให้มีแรงจูงใจที่จะทำพฤติกรรมให้ประสบความสำเร็จ เมื่อบุคคลพอใจพฤติกรรมตนเองอีก อีกทั้งยังง่ายต่อการตัดสินใจหรือประเมินพฤติกรรมของตนเองได้อย่างถูกต้องอีกด้วย ระบุพฤติกรรมเป้าหมายที่มีลักษณะท้าทาย โดยสามารถกระตุ้นหรือจูงใจบุคคลกระทำพฤติกรรมมากขึ้นเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

การตั้งเป้าหมายเป็นพฤติกรรมเป้าหมายระยะสั้น การตั้งเป้าหมายระยะสั้นจะทำให้สามารถเห็นผลได้ง่ายและรวดเร็วกว่าการตั้งเป้าหมายระยะยาว และเมื่อสามารถทำเป้าหมาย

ระยะสั้นได้สำเร็จได้ บุคคลจะมีแรงจูงใจหรือที่เรียกว่ากำลังใจเพิ่มขึ้นในการที่จะพยายามทำให้เป้าหมายที่ตั้งไว้ระยะถัดไปสำเร็จได้มากขึ้น

การตั้งเป้าหมายเป็นเป้าหมายที่สามารถปฏิบัติได้จริง ไม่สูงหรือต่ำกว่าความสามารถและความจำกัดที่จะทำได้ รวมถึงไม่เป็นลักษณะเพื่อฝันหรือถ่อมตนอีกด้วย

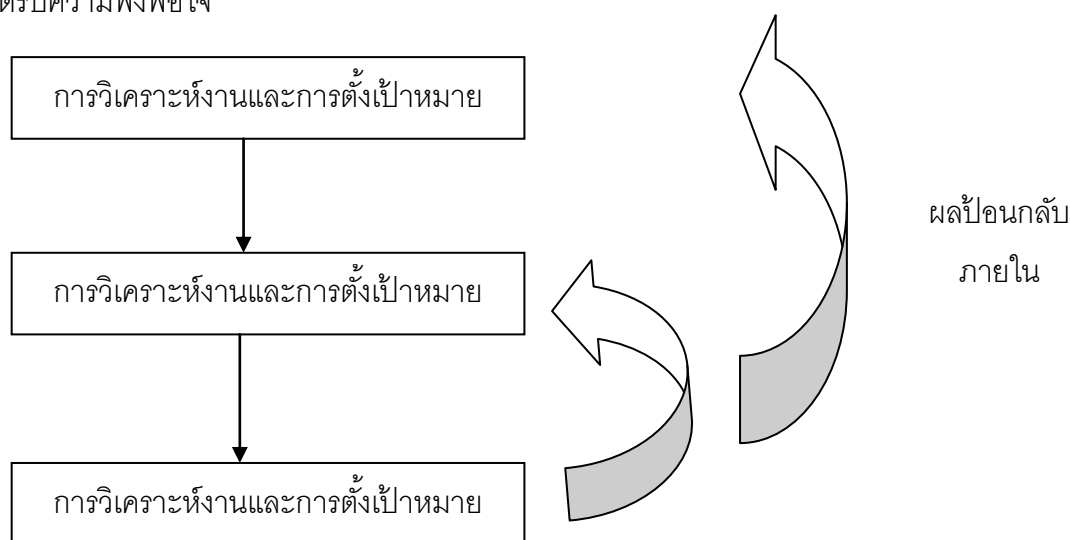
จากแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การตั้งเป้าหมายมีลักษณะระบุเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง เป็นหมายระยะสั้นที่ทำหาย และสามารถปฏิบัติได้จริง ทำให้บุคคลมีแรงจูงใจหรือที่เรียกว่ากำลังใจเพิ่มขึ้นในการกระทำให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

Bandura (1986) ได้เสนอวิธีการตั้งเป้าหมายไว้ 2 วิธี ดังต่อไปนี้

1) การตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง หมายถึง การที่บุคคลเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของตนเองรวมถึงเป้าหมายที่คาดหวัง ซึ่งมีข้อดีเนื่องมาจากบุคคลรู้สึกสบายใจและพยายามกระทำพฤติกรรมเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2) การตั้งเป้าหมายโดยบุคคลอื่น หมายถึง การที่บุคคลอื่นเป็นผู้กำหนดเป้าหมายที่ต้องการเปลี่ยนแปลงซึ่งมีข้อดี เนื่องจากช่วยแก้ปัญหาสำหรับบุคคลที่ไม่สามารถตั้งเป้าหมายได้ด้วยตนเอง สามารถตั้งเป้าหมายได้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคลนั้นมากยิ่งขึ้น

กระบวนการกำกับตนเองเมื่อบุคคลไม่พอใจผลที่ได้รับก็อาจปรับปรุงวิธีและเป้าหมายใหม่เพื่อให้ได้รับความพึงพอใจ

ภาพที่ 2.3 ลักษณะของกระบวนการตั้งเป้าหมาย (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2541)

2) การเฝ้าติดตามดูตนเอง (Self - Monitoring) หมายถึง กระบวนการที่บุคคลสังเกตและบันทึกพฤติกรรมเป้าหมายที่ตนเองทำได้ด้วยตนเอง เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับบอกบุคคลว่า

ตนเองกำลังกระทำพฤติกรรมในลักษณะใดซึ่งจะสามารถบอกความสำเร็จแต่ละระยะให้ตนเองทราบ หรือบอกให้ทราบว่าไม่เป็นไปตามเป้าหมายเพื่อจะได้แก้ไขให้ไปถึงเป้าหมายที่วางไว้

Cormier & Cormier (1979 อ้างถึงใน ลูอิติพันธ์ สงบกาย, 2533) ได้เสนอขั้นตอนการเฝ้าติดตามดูตนเองให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

- 1) จำแนกพฤติกรรมเป้าหมายให้ชัดเจนว่าต้องการสังเกตพฤติกรรมอะไร
- 2) กำหนดเวลาที่จะสังเกตพฤติกรรมและบรรลุพฤติกรรม
- 3) กำหนดวิธีการบันทึกและเครื่องมือที่ใช้บันทึกพฤติกรรม
- 4) ทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของตนเอง
- 5) นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกพฤติกรรมมาแสดงผลเป็นแผนภาพหรือหรือเขียนเป็นกราฟ

6) นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกมาวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับของผลของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

นอกจากการตั้งเป้าหมายและการเฝ้าติดตามดูตนเองแล้วยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสังเกตตนเอง ดังที่ Bandura (1986) เสนอปัจจัยเพิ่มเติมที่มีอิทธิพลต่อการสังเกตตนเอง ดังนี้

- 1) เวลาที่ทำการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมของตนเอง ต้องทำการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมของตนเองทันทีที่พฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้น ทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำและต่อเนื่อง
- 2) การให้ข้อมูลย้อนกลับ ทำให้บุคคลทราบว่าพฤติกรรมของตนเป็นอย่างไร ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ หนทางปฏิบัติ และแก้ไขต่อไปเป็นอย่างไร
- 3) แรงจูงใจ การที่บุคคลมีแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมย่อมทำให้บุคคลสนใจในการตั้งเป้าหมายและสังเกตพฤติกรรมของตนมากขึ้น
- 4) คุณค่าของพฤติกรรมที่สังเกต พฤติกรรมที่บุคคลเห็นคุณค่ายอมสนใจในการสังเกตและตั้งเป้าหมายมากขึ้น
- 5) ความสำเร็จและความล้มเหลวของพฤติกรรมที่สังเกต มีความสำคัญต่อการสนใจในพฤติกรรม เพราะบุคคลยอมบันทึกพฤติกรรมที่ประสบความสำเร็จมากกว่าบันทึกพฤติกรรมที่ล้มเหลว
- 6) ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม บุคคลที่สนใจสังเกต และบันทึกพฤติกรรมที่ควบคุมได้มากกว่าพฤติกรรมที่ไม่สามารถควบคุมได้

1.3.2 กระบวนการตัดสินใจ (Judgment Process)

กระบวนการตัดสินใจ เป็นกระบวนการที่บุคคลตัดสินใจหรือประเมินตนเอง ว่า สามารถที่ทำการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงนั้นตรงตามเป้าหมายหรือมาตรฐานที่วางไว้หรือไม่ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตตนเองไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่วางไว้ การตั้งมาตรฐานที่เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจพฤติกรรมเป็นแนวทางในการดำเนินพฤติกรรมซึ่งได้มาจากแหล่งต่าง ๆ เช่น การแสดงปฏิกริยาทางสังคมต่อพฤติกรรมของบุคคล มาตรฐานของบุคคลอื่น เป็นต้น การตั้งมาตรฐานที่ดี คือ การตั้งพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง ชัดเจน มีแนวทางแน่นอน ใกล้เคียงกับความจริงและสามารถปฏิบัติได้ อีกทั้งมาตรฐานยังส่งผ่านจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งด้วยตัวแบบแลความสำเร็จทางสังคม

1) การเปรียบเทียบเชิงอ้างอิงทางสังคม (Social Referential Comparison) เมื่อทราบพฤติกรรมจากการวัดและการประเมิน ควรมีการนำมาเปรียบเทียบกับผู้อื่นด้วย เพื่อให้ทราบว่าพฤติกรรมของตนสูงหรือต่ำกว่าผู้อื่น เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมให้ดีขึ้น สามารถเลือกเกณฑ์ในการเปรียบเทียบได้ 4 ลักษณะ คือ

1) การเปรียบเทียบกับบรรทัดฐานที่เป็นมาตรฐานของกลุ่ม คือ การที่บุคคลเปรียบเทียบผลการกระทำของตนเองกับบรรทัดฐานที่เป็นมาตรฐานของกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มอายุ กลุ่มระดับการศึกษา กลุ่มเพศ หรือกลุ่มสภาพที่อยู่อาศัย เป็นต้น ซึ่งบรรทัดฐานของกลุ่มต่าง ๆ ได้มาจากการสำรวจและหาค่าเฉลี่ยของกลุ่มนั้น ๆ จนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปแล้ว บรรทัดฐานที่บุคคลนำมาใช้เปรียบเทียบกับผลการกระทำของตนเองจะต้องมีลักษณะคล้ายคลึงกับตนเองด้วย

2) การเปรียบเทียบกับตนเอง คือ การที่บุคคลเปรียบเทียบผลการกระทำของตนเองกับสิ่งที่ได้เคยกระทำมาแล้ว ซึ่งการเปรียบเทียบกับตนเองนี้จะก่อให้เกิดความท้าทาย จะทำให้บุคคลพยายามกระทำพฤติกรรมให้ดีกว่าครั้งที่ผ่านๆ มา เพราะถ้าบุคคลกระทำได้ดีเท่ากับครั้งที่ผ่านๆ มา การกระทำระดับนั้นอาจจะไม่ก่อให้เกิดความท้าทายอีกต่อไป

3) การเปรียบเทียบกับสังคม คือ การที่บุคคลใช้ผลการกระทำของผู้อื่นมาใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบกับผลการกระทำของตน ซึ่งผลการกระทำของผู้อื่นนำมาใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบนี้จะต้องเป็นบุคคลที่อยู่ในสภาพการณ์ที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันกับตน เช่น เพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมชั้น เป็นต้น

4) การเปรียบเทียบกับกลุ่ม คือ การที่บุคคลเปรียบเทียบผลของการกระทำของตนกับค่าเฉลี่ยของการกระทำของกลุ่มโดยบุคคลจะเปรียบเทียบว่า ผลการกระทำของตนอยู่ลำดับที่เท่าไรของกลุ่ม เป็นต้น

2) **คุณค่าของกิจกรรม** องค์ประกอบที่สำคัญกระบวนการหนึ่งในกระบวนการตัดสินใจ ก็คือ คุณค่าของกิจกรรม บุคคลจะตัดสินใจกิจกรรมที่ตนเองทำน้อย หากพบว่า กิจกรรมนั้นมีคุณค่า น้อยหรือไม่มีคุณค่าเลย บุคคลจะใช้ความพยายามในการกระทำกิจกรรมนั้นน้อยลงไปด้วย ในทางตรงกันข้ามบุคคลจะใช้ความพยายามมากในการกระทำกิจกรรมที่พิจารณาว่าเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่ามาก ส่วนกิจกรรมที่มีคุณค่าปานกลาง จะก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมน้อย เพราะจะไม่กระตุ้นให้บุคคลกระทำพฤติกรรมมากนัก คุณค่าของกิจกรรมขึ้นกับการตัดสินใจของบุคคลซึ่งเป็นผู้กระทำ กิจกรรมจะมีคุณค่าถ้าหากผู้กระทำเล็งเห็นประโยชน์ที่จะได้รับ เมื่อมองเห็นคุณค่าประโยชน์กิจกรรมนั้นก็จะมีคุณค่าตามมาด้วยนั่นเอง

3) **การอนุมานสาเหตุของพฤติกรรม** การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเองขึ้นอยู่กับความรู้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม บุคคลมักจะภูมิใจเมื่อประสบความสำเร็จแล้วระบุสาเหตุว่าเป็นเพราะความสามารถและความพยายาม แต่ไม่รู้สึกลำบากกับงาน ถ้าระบุสาเหตุว่าเป็นปัจจัยภายนอก เนื่องจากคิดว่าความสำเร็จนั้นมิได้มาจากความสามารถและความพยายาม

1.3.3 กระบวนการแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง (Self – Reaction)

กระบวนการแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง เป็นกระบวนการสุดท้ายของกลไกการกำกับตนเอง หมายถึง การให้ผลตอบแทนต่อตนเอง กระบวนการนี้ทำหน้าที่ 2 ประการ ได้แก่ การตอบสนองของผลการประเมินพฤติกรรมของตนเอง และการจูงใจสำหรับกระทำพฤติกรรมของตนเอง

1) **การตอบสนองของผลการประเมินพฤติกรรมของตนเอง** หลังจากที่ตัดสินใจผลการเปลี่ยนแปลงของตนเองว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่งผลตอบแทนที่บุคคลจะให้กับตนเอง แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) การให้รางวัลกับตนเอง เมื่อประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงตนเอง อาจจะมีอยู่ในรูปของสิ่งจูงใจภายนอก ได้แก่ วัตถุ สิ่งของที่ตนชอบ เช่น อาหารมีชื่อเสียง เกมสีกัดของใช้ หรือ เป็นการทำกิจกรรมที่ชอบ หรือ การให้เวลาอิสระกับตนเอง หรืออาจอยู่ในรูปสิ่งจูงใจภายใน เช่น การชื่นชมตนเอง หรือความภูมิใจในตนเอง

2) การลงโทษตนเอง เมื่อเปลี่ยนแปลงตนเองไม่สำเร็จ หรือทำได้ต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ การลงโทษนี้บุคคลอาจจะทำหรือไม่ทำก็ได้ ส่วนใหญ่เมื่อบุคคลไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็มักจะตำหนิตนเองหรือรู้สึกละอายใจ

2) **การจูงใจสำหรับการกระทำพฤติกรรมของตนเอง** ถ้าบุคคลกระทำพฤติกรรมได้ตามเป้าหมายแล้วจะให้สิ่งจูงใจกับตนเอง

1) สิ่งจูงใจตนเองจากภายนอก ได้แก่ วัตถุสิ่งของที่สามารถจับต้องได้หรืออาจเป็นการให้เวลาอิสระกับตนเอง การทำกิจกรรมที่ชอบหรือการทำกิจกรรมบันเทิงต่าง ๆ

2) สิ่งจูงใจตนเองจากภายใน หลังจากทีประเเมินการกระทำพฤติกรรมของตนเอง นั้น เป็นผลกรรมภายในบุคคลให้กับตนเอง

ดังนั้น การที่บุคคลแสดงปฏิภิริยาต่อตนเองทางบวก จึงนับว่าเป็นกลไกส่งเสริมพฤติกรรม ส่วนการแสดงปฏิภิริยาทางลบต่อตนเองนั้น ถือได้ว่า เป็นกลไกป้องกันตนเองจากการที่จะถูกสังคมหรือบุคคลภายนอกกลโโทษ เพราะการที่บุคคลกลโโทษตนเองนั้น สามารถระบายนสิ่งผิดพลาดที่ตนเองได้กระทำลงไป และจะกระทบกระเทือนต่อจิตใจน้อยกว่าที่ถูกผู้อื่นกลโโทษ

จากกระบวนการในการกำกับตนเองที่กล่าวมาข้างต้น Bandura (1986) ได้เสนอกระบวนการในการกำกับตนเอง สรุปได้ดังแสดงในภาพที่ 2.4

นอกจาก Bandura (1986) ได้เสนอกระบวนการในการกำกับตนเองแล้ว ยังมี Schunk (1990) ที่ได้เสนอว่า กระบวนการย่อยในการกำกับตนเอง ประกอบด้วย 3 กระบวนการย่อย ดังนี้

1. การสังเกตตนเอง (Self - Observation) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ประการ ได้แก่

1) การตั้งเป้าหมาย (goal setting) หมายถึง การกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายหรือกำหนดเกณฑ์ในการแสดงพฤติกรรมหนึ่งที่ต้องการเปลี่ยนแปลง

2) การเตือนตนเอง (self - monitoring) หมายถึง กระบวนการที่บุคคลสังเกตและบันทึกพฤติกรรมเป้าหมายที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง เพื่อเป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ตนเองกระทำ โดยระยะแรกของการกำกับตนเองเป็นระยะเลือกเป้าหมายก่อนที่บุคคลจะสามารถกำกับพฤติกรรมของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การตั้งเป้าหมายเป็นกระบวนการที่สำคัญซึ่งตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการตั้งเป้าหมาย คือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การตั้งเป้าหมายต้องเหมาะสมกับระดับความสามารถของบุคคล จึงจะมีโอกาสบรรลุเป้าหมายได้มาก อีกทั้งยังต้องมีการเตือนตนเอง โดยการบันทึกพฤติกรรมของตนเองได้ด้วย

2. การตัดสินตนเอง (Self - Judgement) เป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้รับจากการกระทำตามเป้าหมายที่วางไว้ การตัดสินตนเอง ขึ้นอยู่กับ ชนิดของมาตรฐาน (type of standards) องค์ประกอบของเป้าหมาย (goal properties) และความสำคัญในการบรรลุเป้าหมาย (importance of goal attainment)

3. การแสดงปฏิภิริยาต่อตนเอง (Self - Reaction) การแสดงปฏิภิริยาต่อตนเอง ประกอบไปด้วยการประเมินพฤติกรรม (evaluative) และความเป็นไปได้ที่จะประสบความสำเร็จ (tangible) การประเมินที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในเรื่องความสำเร็จของตนเองและความเป็นไปได้ที่จะ

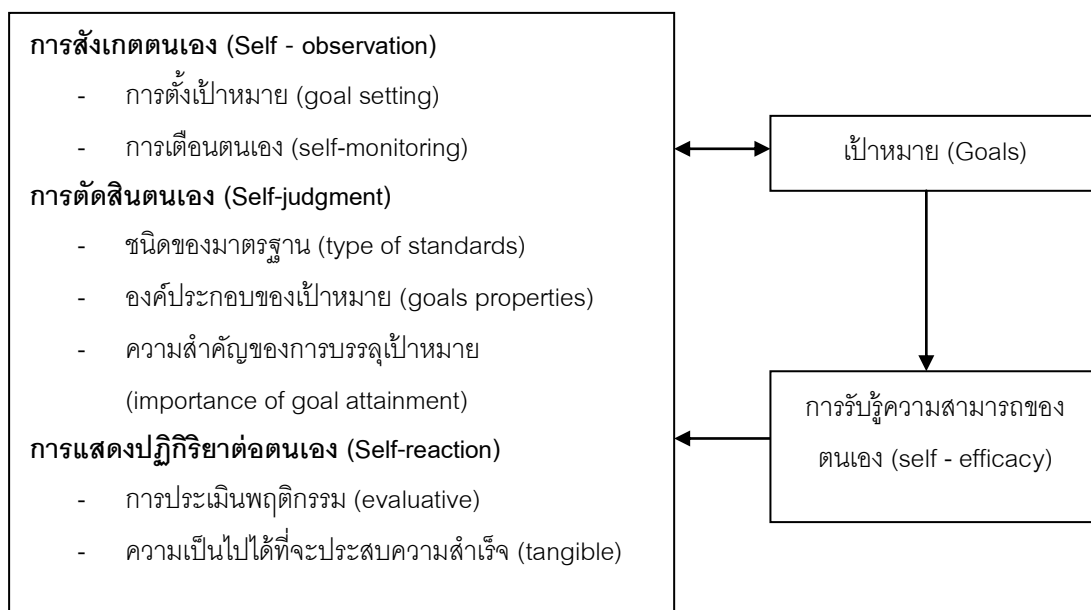
ประสบความสำเร็จซึ่งมีผลจูงใจให้เกิดพฤติกรรม การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเองเป็นการกำกับพฤติกรรมของตนเองว่าต้องปฏิบัติอย่างไร เมื่อได้ผลที่กระทำแล้วจะแก้ไขพฤติกรรมตนเองอย่างไร จึงจะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

จากกระบวนการในการกำกับตนเองของ Schunk (1990) ที่กล่าวมาข้างต้น ได้เสนอกระบวนการในการกำกับตนเอง สรุปได้ดังแสดงในภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.4 กระบวนการย่อยในกระบวนการกำกับตนเอง

Bandura (1986, อ้างถึงในสมโภชน์ เขียมสุภาษิต, 2553), หน้า 55

ภาพที่ 2.5 กระบวนการกำกับตนเอง (Schunk, 1990)

ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการกำกับตนเอง (Bandura, 1986) กล่าวว่า ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกระบวนการกำกับตนเอง ดังนี้

- 1) ประโยชน์ส่วนตัว (personal benefits) เมื่อบุคคลมีพฤติกรรมกำกับตนเอง และได้ผลประโยชน์จากการกำกับตนเอง ย่อมยึดมั่นและทำให้การกำกับตนเองคงอยู่
- 2) รางวัลทางสังคม (social reward) เมื่อบุคคลมีพฤติกรรมกำกับตนเองแล้ว ได้รับการยกย่อง สรรเสริญ ให้เกียรติ ให้การยอมรับหรือให้รางวัล ย่อมช่วยให้กระบวนการกำกับตนเองคงอยู่
- 3) การสนับสนุนจากตัวแบบ (modeling supports) บุคคลที่มีมาตรฐานการกำกับตนเอง ถ้าอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่บุคคลล้นอยู่ในมาตรฐานที่บุคคลนั้นตั้งไว้จะเป็นส่วนช่วยสนับสนุนในการกำกับตนเอง
- 4) ปฏิกริยาทางลบจากผู้อื่น (negative sanctions) หากบุคคลพัฒนามาตรฐานขึ้น จากมาตรฐานเดิมอาจทำให้บุคคลในสังคมแสดงปฏิกริยาทางลบ จะส่งผลให้บุคคลกลับไปใช้มาตรฐานแต่เดิม
- 5) การสนับสนุนจากสภาพแวดล้อม (contextual supports) บุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อม ซึ่งในอดีตเคยส่งเสริมให้ตนกำกับตนเองด้วยมาตรฐานในระดับหนึ่ง ย่อมมีโอกาส

กำกับตนเองด้วยมาตรฐานนั้นอีก บุคคลเช่นนี้มีแนวโน้มจะหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่จะมีอิทธิพลให้ตนลดมาตรฐานลงไป

6) การลงโทษตนเอง (self – inflicted punishment) จะเป็นหนทางช่วยให้บุคคลลดความไม่สบายใจจากการทำผิดมาตรฐานของตนได้ และในหลาย ๆ กรณี ก็เป็นการลดปฏิกิริยาทางลบจากผู้อื่นได้แทนที่จะถูกลงโทษโดยตรง คนส่วนมากจะรู้สึกว่าการลงโทษตนเองมีความไม่พอใจน้อยกว่าการถูกผู้อื่นลงโทษ และในบางกรณี การลงโทษตนเองก็เป็นการกระทำที่ทำให้ได้รับการชมเชยจากผู้อื่น

สิ่งที่สำคัญต่อการกำกับตนเอง จากงานวิจัยของ Zimmerman (1989) ได้กล่าวถึงความสำคัญต่อการกำกับตนเองไว้ดังนี้

1) การเลือกใช้กลยุทธ์ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการกำกับตนเอง การกำหนดทิศทางเป้าหมาย โดยเป้าหมายที่ต่างกันส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่ต่างกัน นักเรียนที่มีเป้าหมายในการเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ จึงมีการพัฒนาวิธีการในการเรียน แรงจูงใจภายใน และการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงกว่าผู้ที่มีเป้าหมายเพื่อผลงาน

2) การประเมินตนเอง ผลงานจะส่งผลต่อการกำกับตนเองหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการประเมินความก้าวหน้าของตนเองตามความเป็นจริง เพื่อนำมาสู่การรับรู้ความสามารถของตนเองได้อย่างถูกต้อง

3) ประสบการณ์ที่หลากหลายในการดำรงชีวิตในสังคม มีผลทำให้บุคคลทำให้มีทักษะในการวางเป้าหมาย

ข้อดีในการปรับพฤติกรรมด้วยวิธีการกำกับตนเอง Bandura (1986) สรุปได้ดังนี้

1) สะดวกและไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

2) การกำกับตนเอง ทำให้บุคคลสามารถรักษามาตรฐานในการแสดงพฤติกรรมให้คงทนขึ้น ซึ่งทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้ยาวนานกว่าการใช้วิธีการควบคุมจากภายนอก

3) ผู้ที่สามารถกำกับตนเองได้ จะสามารถอดกลั้นต่อสิ่งเย้ายวนจากภายนอกได้ดี และสามารถแผ่ขยายไปยังพฤติกรรมอื่นได้ง่าย

4) การกำกับตนเองสามารถทำได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อมใด และบุคคลสามารถแสดงปฏิกิริยาต่อตนเองได้อย่างทันที่ ทั้งในด้านการแสดงปฏิกิริยาทางบวกและทางลบ การให้รางวัลตนเองรวมถึงการลงโทษตนเองด้วย

จากสาระข้างต้น ทำให้ทราบว่า การกำกับตนเองเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล เป็นกระบวนการวางแผนควบคุม แนะนำ ติดตามพฤติกรรม อารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่มีต่อแรงจูงใจ และความพึงพอใจเพื่อทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา นั่นคือ การที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ดี จะส่งผลให้แสดงพฤติกรรมออกมาในทางที่ถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน และสังคม

ตอนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมความมีวินัย

2.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

นักทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมได้นำหลักการเสริมแรง (principle of reinforcement) และหลักการเชื่อมโยง (principle of association) มาอธิบายวิธีการและกระบวนการที่บุคคลได้รับอิทธิพลจากสังคมโดยมีสิ่งแวดล้อมทางสังคม (social environment) หรือ วัฒนธรรม (culture) เป็นตัวกำหนดเงื่อนไขทางสังคม (social contingencies) ให้กับเด็กตั้งแต่แรกเกิด

แบนดูราเชื่อว่า การสร้างค่านิยมและจริยธรรมของเด็กนั้น คือการที่เด็กได้เรียนรู้ในลักษณะของการลอกเลียนแบบ โดยเด็กจะสังเกตพฤติกรรมจริยธรรมของคนที่อยู่ใกล้ชิด และบันทึกในความทรงจำ แล้วจึงถ่ายทอดพฤติกรรมนั้นในลักษณะที่ใกล้เคียงกับความคิดรวบยอดการลอกเลียนเอกลักษณ์ (identification) (พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2549)

จากการศึกษาของนักจิตวิทยาการเรียนรู้ทางสังคมอาจสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ดังนี้

1) พัฒนาการทางจริยธรรม คือ การที่มนุษย์พัฒนาพฤติกรรมและความรู้สึกให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดว่าดีงามและถูกต้อง มากกว่าจะเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงของการคิดเข้าใจทางปัญญา (cognition)

2) ตัวเสริมแรงหรือแรงจูงใจที่จะทำให้เกิดพัฒนาการทางจริยธรรมนั้น มีพื้นฐานมาจากความต้องการทางสรีระหรือความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ที่จะได้รับการยอมรับหรือรางวัลจากสังคม

3) พัฒนาการทางจริยธรรมมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับวัฒนธรรม

4) ปทัสถาน (norm) ของจริยธรรมเป็นมาตรฐานของจริยธรรมได้มาโดยการเรียนรู้จากวัฒนธรรมของสังคม (social culture rules)

5) สิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจริยธรรม ได้แก่ ตัวเสริมแรงทางบวก และทางลบ ตัวแบบพฤติกรรมที่มีอิทธิพล เช่น บิดามารดา หรือบุคคลที่มีอิทธิพลต่อสังคมนั้น ๆ

พฤติกรรมความมีวินัย ถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมทางจริยธรรมอย่างหนึ่ง เนื่องจากพฤติกรรมความมีวินัยนั้น เป็นพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลดีต่อคนในสังคม ช่วยให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ถ้าเด็กในห้องเรียนมีวินัย ควบคุมตนเองได้ จะทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่โดยไม่ต้องคอยพะวงในการตักเตือนสลับกับการกทำกิจกรรมตลอดเวลา ซึ่งความมีวินัยของเด็กนี้ช่วยให้ครูทำงานกับเด็กได้อย่างมีความสุข (กรรณิการ์ ลิมพะสุต, 2548)

2.2 ความหมายและคุณลักษณะของความมีวินัย

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (2538) ได้กล่าวถึงวินัยไว้ว่า เป็นการบัญญัติของมนุษย์เป็นการจัดตั้งการสมมติ ได้แก่ การจัดระเบียบความเป็นอยู่ และการจัดระเบียบสังคมซึ่งแยกเป็น 3 อย่างคือ การจัดระบบระเบียบ ก็เรียกว่าวินัย ตัวระบบระเบียบ ก็เรียกว่าวินัย การฝึกคนให้อยู่ในระบบระเบียบก็เรียกว่าวินัย และนอกจากนี้วินัยที่แท้ในความหมายกว้าง คือ ระบบระเบียบทั้งหมดของชีวิตและสังคมมนุษย์นั้น จะตั้งอยู่ได้ดีเป็นผลสำเร็จได้ ต้องอาศัยความเข้าใจพื้นฐานที่กล่าวแล้ว คือ ต้องมองวินัยโยงลงไปถึงธรรม หรือโยงวินัยกับธรรมเข้าด้วยกันได้เป็นเบื้องต้นก่อน

นภดล ภวนะวิเชียร (2540) ได้กล่าวไว้ว่า ความมีวินัยประกอบด้วย การควบคุมการปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เหมาะสมกับจรรยา มารยาท ข้อบังคับ ข้อตกลง กฎหมายและศีลธรรม รับประทานอาหารให้ถูกหลักอนามัย ไม่รับประทานอาหารในที่ที่ไม่ควร ไม่รับประทานอาหารมูมมาม รักษาร่างกาย เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย รักษาความสะอาดสถานที่ ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อตกลงของสถานที่นั้น ๆ มีกิริยาวาจาที่งดงาม ทำดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง ปฏิบัติตนได้เหมาะสมแก่บุคคล โอกาส เวลา และสถานที่

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของวินัย ไว้ว่าหมายถึง ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ เช่น วินัยทหาร ทหารต้องยึดมั่น

นฤมล เนียมหอม (2549) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง การควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามในสิ่งที่ได้เรียนรู้มาว่า เป็นสิ่งที่ดี เป็นที่ยอมรับ และละเว้นการปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ดี ไม่เป็นที่ยอมรับ โดยสมัครใจ ไม่มีใครบังคับ โดยที่การประพฤติปฏิบัตินี้เป็นสิ่งที่เป็นผลดีต่อตัวเองและไม่ทำให้อื่นรอบข้างเดือดร้อน

น้อมพร เสน่ห์ธรรมศิริ (2551) ได้ให้ความหมายของความมีวินัย หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองให้มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีตามเป้าหมายที่วางไว้ รวมทั้งปฏิบัติตามกติกากฎหรือข้อตกลงของสังคมที่ตนอาศัยอยู่เพื่อความสงบสุข และเป็นไปด้วยความมีระเบียบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน ด้วยความเอาใจใส่ รู้ว่าสิ่งใดดี ควรทำสิ่งใดไม่ดี ไม่ควรทำ โดยคำนึงถึงผลดี และผลเสียที่มีต่อตนเองและผู้อื่น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ได้กำหนดให้มีความมีวินัยเป็นหนึ่งในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการที่ต้องเกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยให้ความหมายว่า ความมีวินัย หมายถึง การปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ระเบียบของครอบครัว โรงเรียน และสังคมไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและรับผิดชอบในการทำงาน

จากการที่มีผู้ให้ความหมายของความมีวินัยไว้หลากหลายนั้น สรุปได้ว่า ความมีวินัย หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองให้มีความรับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติตนให้เป็นไปตามกฎระเบียบของสังคมที่ตกลงไว้ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการอยู่ร่วมกัน

ในส่วนของคุณลักษณะของความมีวินัยนั้น จิตตานันต์ ตีกุล (2545) ได้สังเคราะห์คุณลักษณะของความมีวินัยในตนเองที่ได้จากการศึกษางานวิจัยทั้งหมด 51 เรื่อง พบว่ามีคุณลักษณะของความมีวินัยมีการศึกษาที่แตกต่างกันรวมทั้ง 26 คุณลักษณะ ดังนี้ (1) การปฏิบัติตามระเบียบของสังคม (2) การยอมรับการกระทำของตนเอง (3) ควบคุมอารมณ์ได้ (4) ตรงต่อเวลา (5) พึ่งตนเองได้ (6) มีความเชื่อมั่นในตนเอง (7) มีความเชื่ออำนาจภายในตน (8) มีความซื่อสัตย์ (9) มีความตั้งใจจริง (10) มีความรับผิดชอบ (11) มีความรู้สึกผิดชอบ (12) มีความสามารถในการควบคุมตนเอง (13) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (14) มีความอดทน (15) มีลักษณะความเป็นผู้นำ (16) มีลักษณะมุ่งอนาคต (17) มีเหตุผล (18) ไม่กังวลใจ (19) สามารถคาดหวังผลจากการกระทำที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (20) กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ (21) มีการตั้งเป้าหมาย (22) วางตัวเหมาะสมตามวาระและโอกาส (23) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (24) เคารพในสิทธิของผู้อื่น (25) รู้จักหน้าที่และกระทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดี (26) มีความเสียสละ ซึ่งคุณลักษณะที่มีผู้ศึกษามากที่สุด 7 อันดับแรก คือ มีความรับผิดชอบ มีความอดทน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความซื่อสัตย์ มีความตั้งใจจริง และการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดความมีวินัยตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ซึ่งประกอบไปด้วย 1) การปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ระเบียบของครอบครัว โรงเรียน และสังคม 2) ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น 3) ตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และ 4) มีความรับผิดชอบในการทำงาน

จากความหมายและคุณลักษณะของวินัยทั้งหมดที่ศึกษามา พบว่า ความมีวินัยตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของวินัยที่นักวิจัยหลายท่านได้ศึกษามา ทำให้สามารถสรุปความหมายของ

ความมีวินัย ว่าหมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบของโรงเรียน สังคม ครอบครัว ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและมีความรับผิดชอบในการทำงาน

2.3 ประเภทของความมีวินัย

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (2538) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสำคัญของวินัยมีไว้เพื่อควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมนั้น ๆ ให้อยู่ในกรอบปฏิบัติเดียวกัน ด้วยเหตุที่แต่ละคนต่างมีภูมิหลังที่แตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นสภาวะแวดล้อม ลักษณะการเลี้ยงดู ตลอดจนความเชื่อ ค่านิยมต่าง ๆ จึงเป็นสาเหตุหลักที่ส่งผลให้สมาชิกในสังคมแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ดังนั้น การมาอยู่รวมกันจึงอาจทำให้เกิดการกระทำตามความพึงพอใจของตนเอง ฉะนั้นการมีแนวทางปฏิบัติเดียวกันจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยภายในสังคม จึงได้มีการแบ่งประเภทของวินัยเป็น 4 ประเภท คือ วินัยในตนเอง วินัยในห้องเรียน วินัยในโรงเรียน และวินัยทางสังคม

แต่โดยส่วนใหญ่แล้วการแบ่งประเภทของวินัยโดยใช้เกณฑ์แหล่งที่มาของอำนาจที่ใช้ในการควบคุมพฤติกรรม สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) วินัยภายนอก หรือวินัยส่วนรวม หรือวินัยสำหรับหมู่คณะ (external authority discipline) วินัยที่ออกมาจากอำนาจภายนอก เพื่อบังคับให้บุคคลทุกคนในสังคมปฏิบัติตามเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ดังนั้นการที่บุคคลใดประพฤติปฏิบัติตามก็ด้วยความเกรงกลัวอำนาจหรือการลงโทษ จึงเป็นการปฏิบัติตามที่บุคคลอยู่ในภาวะจำยอมจากการถูกควบคุม เพื่อป้องกันมิให้เกิดการไม่ปฏิบัติตามวินัยซึ่งถูกกำหนด แต่ทั้งนี้โดยส่วนใหญ่ วินัยประเภทนี้จะตั้งกฎเกณฑ์เป็นแนวทางไว้เป็นกลาง ๆ ดังนั้นทุกคนจึงสามารถประพฤติปฏิบัติตามได้

2) วินัยในตนเอง (self-discipline) หมายถึง แนวทางที่บุคคลเลือกปฏิบัติเพื่อบังคับตนเองให้ปฏิบัติตาม ทั้งนี้เกิดจากความสมัครใจโดยมิได้ถูกบังคับ ควบคุมจากอำนาจภายนอกแต่อย่างใด และข้อปฏิบัติดังกล่าวจะต้องไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคม ทั้งนี้เพื่อเป้าหมายหลักคือ การเกิดความสงบสุขภายในสังคม พฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเองจึงเป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมให้เป็นไปตามความต้องการของตนโดยมิได้เกิดจากการถูกบังคับจากอำนาจภายนอก หากแต่เกิดจากแรงกระตุ้นภายในของตัวบุคคลนั้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากการเรียนรู้ว่าเป็นค่านิยมที่ดี ซึ่งสอดคล้องตามกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนของสังคม และไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยากเดือดร้อนแก่ตนเองและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

2.4 ความสำคัญของความมีวินัย

คุณธรรมด้านความมีวินัย ถือเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญในการที่จะช่วยให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และทำให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า ซึ่งมีผู้ที่กล่าวถึงความสำคัญของความมีวินัย ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2537) ได้พูดถึงความสำคัญของความมีวินัยต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) ด้านครอบครัว การที่สมาชิกในครอบครัวมีวินัยไม่ว่าจะเป็นวินัยภายนอกหรือวินัยภายในตนย่อมก่อให้เกิดความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นระหว่างสมาชิก ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครอบครัว โดยเฉพาะผู้เยาว์ของครอบครัว เมื่อเติบโตขึ้นจากครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี ย่อมเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีความมั่นคงทางจิตใจ กล่าวที่จะเรียนรู้และปรับตัวในสิ่งใหม่ ๆ อันจะเป็นกำลังคนที่สำคัญในการพัฒนาประเทศสืบไป

2) ด้านสังคม เมื่อกลุ่มคนในสังคมมีการรักษาระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ในสังคมร่วมกัน มีการเคารพไม่ล่วงเกินสิทธิของผู้อื่น การปฏิบัติตามประเพณีแบบแผนของสังคม ก็จะทำให้การดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันของบุคคลเป็นไปอย่างมีความสุข

3) ด้านเศรษฐกิจ ในสภาพสังคมไทยปัจจุบัน มีการดำเนินงานภาคธุรกิจเป็นไปอย่างรวดเร็วโดยใช้เทคโนโลยีสื่อสารเป็นเครื่องมือ เวลาจึงกลายเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งซึ่งผู้ดำเนินการทางธุรกิจจะต้องรักษาและใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด ดังนั้นการมีวินัยตรงต่อเวลาและวินัยในตนเองเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ

กวรรณิการ์ ลิมพะสุต (2548) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความมีวินัยไว้ว่า การที่เด็กในห้องเรียนส่วนใหญ่มีวินัย ควบคุมตนเองได้นั้น จะทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ไม่ต้องคอยพะวงในการตักเตือนสลับกับการทำกิจกรรมตลอดเวลา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ครูทำงานกับเด็กได้อย่างมีความสุข

เฮอร์ลิค (1984, อ้างถึงในนฤมล เนียมหอม, 2549) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการเสริมสร้างวินัยให้กับเด็กว่า เป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กมั่นใจว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ ช่วยให้เด็กหลีกเลี่ยงการทำผิด หรือรู้สึกอายต่อการทำผิด อีกทั้งยังช่วยให้เด็กอยู่ในมาตรฐานการยอมรับของสังคม ช่วยให้เด็กเรียนรู้ว่าพฤติกรรมใดที่ยอมรับได้ ทำให้เกิดการปรับตัวและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ช่วยให้เด็กสามารถรักษาแรงจูงใจในการเสริมแรงตนเอง ซึ่งจะกระตุ้นให้เด็กได้รับสิ่งที่เป็นความต้องการของเด็ก และช่วยให้เด็กพัฒนาจิตสำนึก มโนธรรมหรือเสียงจากภายในตนเอง ซึ่งช่วยทำให้สามารถตัดสินใจและควบคุมพฤติกรรมตนเอง

จากคุณค่าและความสำคัญของความมีวินัยที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น จะเห็นได้ว่าคุณค่าของความมีวินัยนั้น ช่วยให้กลุ่มคนในสังคมต่าง ๆ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะฉะนั้นจึงถือได้ว่าความมีวินัยนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งที่จะต้องสร้างให้เกิดกับนักเรียนที่จะเติบโตไปเป็นอนาคตหลักของประเทศ ถ้านักเรียนสามารถกำกับตนเองให้เป็นคนมีวินัย รู้จักควบคุมตนเองในการแสดงออกอย่างเหมาะสม ไม่ทำอะไรตามใจตนเองอันจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น แล้วยอมส่งผลดีต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียนและสังคมภายนอก ได้

2.5 หลักการสร้างวินัยให้กับเด็ก

การสร้างระเบียบวินัยให้กับเด็กนั้น อูมาพร ตรังคสมบัติ (2542) ได้กล่าวว่า มีวิธีการที่สำคัญหลายอย่าง ที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นในชีวิตของเด็กและครอบครัวอย่างสมดุล ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ความสัมพันธ์ที่ดี เป็นพื้นฐานของทุกสิ่งทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญา และบุคลิกภาพรวมทั้งการสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้และระเบียบวินัยในตัวเด็ก การฝึกวินัยต้องอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ที่ดี เพราะถ้าหากมีความสัมพันธ์ที่ดีไม่ว่าจะตั้งกฎ และคำสั่งที่หนักแน่นแค่ไหน เด็กก็จะพยายามต่อต้านและไม่เชื่อฟัง ยิ่งถ้าสั่งมากแค่ไหน เขาก็จะทำในสิ่งที่ตรงข้ามมากขึ้นเท่านั้น ความสัมพันธ์ที่ดีจะทำให้เด็กรู้ว่า ครูและพ่อแม่ทำสิ่งต่าง ๆ ลงไปนั้นเพราะความรัก แต่ถ้าความสัมพันธ์ไม่ดีเด็กก็จะมองครูและพ่อแม่ในแง่ลบ ในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีมีหลักการสำคัญดังต่อไปนี้

1) การแสดงความรัก เป็นการแสดงออกด้วยการกอด การหอมแก้ม การลูบศีรษะ และตบไหล่ ชมเชยเมื่อทำความดี สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กมีความสุขแสดงว่าครูและพ่อแม่ มีความจริงใจ ห่วงใยและรักเขาอย่างแท้จริง

2) แสดงความสนใจ วิธีการแสดงความสนใจที่ดีที่สุด ก็คือ การหาเวลาทำอะไรด้วยกัน เช่น การนั่งคุยกัน การทานอาหารด้วยกัน ทำกิจกรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ ด้วยกัน เป็นต้น การทำสิ่งต่าง ๆ ร่วมกัน จะทำให้เด็กได้รู้สึกคุ้นเคยและใกล้ชิด และความใกล้ชิดนี้เป็นการฝึกวินัยไปโดยไม่รู้ตัว เพราะเด็กมักจะเลียนแบบผู้ที่คุ้นเคยและใกล้ชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พ่อแม่และครูซึ่งมักเป็นผู้ที่เด็กได้เห็นแบบอย่างอยู่เป็นประจำ

2. การยอมรับความแตกต่างของระดับความสามารถ คือ ยอมรับในตัวเด็กยอมรับในความคิดเห็น ความรู้สึกและการกระทำของเด็กถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างไปบ้าง เพราะจะทำให้เด็กรู้สึกว่าไม่ได้ถูกบีบบังคับ หากมีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัย ก็สามารถพูดหรือโต้แย้งได้ ทักษะคิดว่า พ่อ แม่ และครูเป็นคนใจกว้างและไม่ได้มีการบีบบังคับนั้น จะทำให้เด็กมีใจพร้อมที่จะเชื่อฟังเรา

และปฏิบัติตามกฎระเบียบมากขึ้น การยอมรับในตัวเด็กไม่ได้หมายความว่าต้องเห็นด้วยเสมอไปในสิ่งที่เด็กกระทำ แต่เป็นความพยายามเข้าใจมากกว่าแม้จะแตกต่างกันจากผู้ใหญ่ในแง่ความคิดหรือการกระทำก็ตาม แต่เด็กก็ยังเป็นบุคคลที่มีคุณค่าและมีความหมายให้โอกาสได้แสดงความคิดเห็นและลองทำตามความคิดหรือแผนการของเขาหากเป็นไปได้ทั้งหมดนี้ จะทำให้เด็กยอมรับนับถือตนเองมากขึ้น เกิดความเชื่อมั่นและเกิดความภูมิใจในตนเอง เกิดแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น และนั่นคือจุดเริ่มต้นของการสร้างวินัยในตนเองอย่างแท้จริง

3. การสร้างอำนาจปกครอง อำนาจปกครองในครอบครัว หมายถึง อำนาจ (authority) ในการจัดการใช้ชีวิตครอบครัวดำเนินไปอย่างมีระเบียบเรียบร้อย การใช้อำนาจนี้รวมความไปถึงการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ การออกกฎระเบียบ และการควบคุมดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามกฎระเบียบ ในสังคมทุกสังคมจะต้องมีการจัดลำดับอำนาจ ผู้ที่รู้มาก เข้าใจมากและมีคุณธรรม จะต้องเป็นผู้มีอำนาจในการจัดการสิ่งต่าง ๆ หากไม่มีการจัดการลำดับก็จะไม่มีการเชื่อฟัง ไม่มีการรักษาระเบียบ และจะเกิดสภาพที่วุ่นวาย ใครจะทำอะไรก็ได้ และเมื่อนั้นสังคมก็จะเกิดความวุ่นวาย ในครอบครัวหรือในห้องเรียนก็เช่นเดียวกัน หากไม่มีการจัดลำดับอำนาจที่ชัดเจน พ่อแม่หรือครูเป็นผู้ใช้อำนาจในการออกคำสั่ง ควบคุมและดูแลให้สิ่งต่าง ๆ เป็นไปอย่างไม่ถูกต้องเหมาะสม ก็เกิดความวุ่นวายขึ้นอย่างแน่นอน การใช้อำนาจปกครองเป็นสิ่งที่สร้างสรรค์และทำให้เกิดระเบียบวินัย เกิดความสงบสุขและความพึงพอใจ แต่การใช้อำนาจเผด็จการทำให้เกิดความรู้สึกอึดอัด ต่อต้าน และโกรธขึ้นมา อำนาจปกครองจะมีวิธีฝึกระเบียบวินัยให้กับเด็กโดยการเพ่งเล็งที่พฤติกรรมเชิงบวก ให้พยายามจับตาดูว่าเด็กทำอะไรดีบ้าง และให้รางวัลและเสริมสำหรับสิ่งดี ๆ ที่เด็กทำ พร้อมกับทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี สรุปลง่าย ๆ ก็คือ พ่อ แม่และครูที่ใช้อำนาจปกครองจะทำให้เกิดความรักและความเคารพยำเกรง โดยการพูดด้วยเหตุและผล ชี้แจงถึงข้อดีข้อเสียและผลที่ตามมา สาเหตุที่พ่อแม่ไม่ยอมใช้อำนาจปกครองและอบรมระเบียบวินัยลูกอย่างจริงจังนั้น เหตุผลที่พบบ่อยคือ

- 1) คิดว่าลูกยังเล็กเกินไป ยังไม่จำเป็นที่จะต้องอบรมอะไรอย่างจริงจัง แม้อบรมสั่งสอนไป ลูกก็ยังไม่เข้าใจและปฏิบัติตามไม่ได้
- 2) คิดว่าลูกมีพฤติกรรมไม่ดี เนื่องจากพันธุกรรมหรือยีน (gene) ไม่ดีและไม่มีทางเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้
- 3) คิดว่าลูกมีปัญหาทางจิตใจ จึงควบคุมตนเองไม่ได้ หากพ่อแม่เข้าไปควบคุมอีกก็จะทำให้ให้ลูกเกิดความกดดันมากขึ้นและเกิดปัญหาทางจิตใจรุนแรงขึ้น

4) คิดว่าลูกขาดความรักความอบอุ่น จึงมีความประพฤติ ไม่ดี ความคิดแบบนี้ พบบ่อยในพ่อแม่ที่หย่าร้างัน พ่อแม่จึงรู้สึกผิดจึงคิดว่าตนเองเป็นต้นเหตุที่ทำให้ลูกมีปัญหาจึง พยายามแก้ตัวหรือหาสิ่งทดแทนให้ลูกและยกโทษให้ลูกเสมอไม่ว่าลูกจะผิดอย่างไร

5) คิดว่าลูกมีสติปัญญาดีเยี่ยม หรือมีสมองพิการจึงไม่สามารถทำตามคำสั่งได้ พ่อแม่เกิดความรู้สึกสงสารและไม่กล้าที่จะออกคำสั่งหรือควบคุมวินัย เพราะเกรงว่าจะทำให้เกิด ความกดดันและมีปัญหาทางจิตใจเพิ่มขึ้น

6) คิดว่าการเป็นพ่อแม่ที่ดี หมายถึง การเลี้ยงลูกให้มีความสุขตลอดเวลา และไม่ ต้องให้ลูกเผชิญกับความอึดอัดคับข้องใจใด ๆ พ่อแม่จึงไม่กล้าขัดใจลูก เพราะการขัดใจทำให้ลูก เกิดความทุกข์ ซึ่งเท่ากับว่าตนเป็นพ่อแม่ที่ไม่ดี

7) เด็กเป็นลูกคนสุดท้าย เป็นลูกคนเดียว พ่อแม่มีลูกยาก ลูกมีใบหน้าเหมือนใครบางคนที่มีความหมายพิเศษ ทั้งหมดนี้ทำให้ลูกอยู่ในฐานะ “เด็กพิเศษ” และ “เด็กพิเศษ” เหล่านี้ มักมีปัญหาตามมาเสมอ

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัย

ในตอนนี้ผู้วิจัยเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้าน ความมีวินัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรก เป็นงานวิจัยในประเทศ และส่วนที่สอง เป็น งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยในประเทศ

บัญชา ยี่สารพันธ์ (2530) ได้ศึกษากระบวนการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารจำนวน 52 คน ครูจำนวน 280 คน และนักเรียนจำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด เพื่อ สอบถามครูและนักเรียน และแบบสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนได้แก่ การกำหนดกฎระเบียบ การสื่อสาร หรือแจ้งกฎระเบียบ การประเมินพฤติกรรม การปรับพฤติกรรม และปัญหาที่พบในการปฏิบัติงาน คือ โรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนเท่าที่ควร กฎระเบียบของโรงเรียนมีข้อ ปฏิบัติมากเกินไปยากต่อการปฏิบัติ นักเรียนไม่ให้ความสนใจกับข้อมูลที่แจ้ง เกณฑ์การประเมิน ไม่แน่นอน และขาดการติดตามประเมินผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

อุมพรพรณ ชูชื่นกลิ่น (2531) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางบวกของครูต่อนักเรียนกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักเรียน โดยการทดลองกับครูจำนวน 3 คน และนักเรียน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกพฤติกรรมที่ครูแสดงพฤติกรรมบทบาทต่อนักเรียนขณะที่สอนและแบบบันทึกพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การเพิ่มพฤติกรรมทางบวกของครูต่อนักเรียนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร (2532) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลัง สภาพปัญหาส่วนตัวและสภาพแวดล้อมทางบ้าน กับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 558 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสำรวจความมีวินัยในตนเอง ผลการวิจัยพบว่า สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของภูมิหลังสภาพปัญหาส่วนตัวและสภาพแวดล้อมทางบ้าน กับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวทำนายที่มีนัยสำคัญมี 4 ตัวแปร คือ เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม ปัญหาด้านความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง และการอบรมเลี้ยงดู โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความมีวินัยในตนเองได้ร้อยละ 37.08

นงนุช โรจนเลิศ (2533) ได้ทำการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองของนักเรียนวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาและที่ 2 มัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2532 ของโรงเรียนสหศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วยแบบสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียน แบบสอบถามการเลี้ยงดู แบบทดสอบมโนภาพแห่งตน แบบทดสอบการควบคุมตนเองของนักเรียนวัยรุ่น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรที่ละขั้น (Stepwise Multiple Regression Analysis) การทดสอบค่าที (t - test) และการทดสอบค่าเอฟ (F - test) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีการควบคุมตนเองสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป มีการควบคุมตนเองไม่แตกต่างกันกับนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบปล่อยปละละเลย

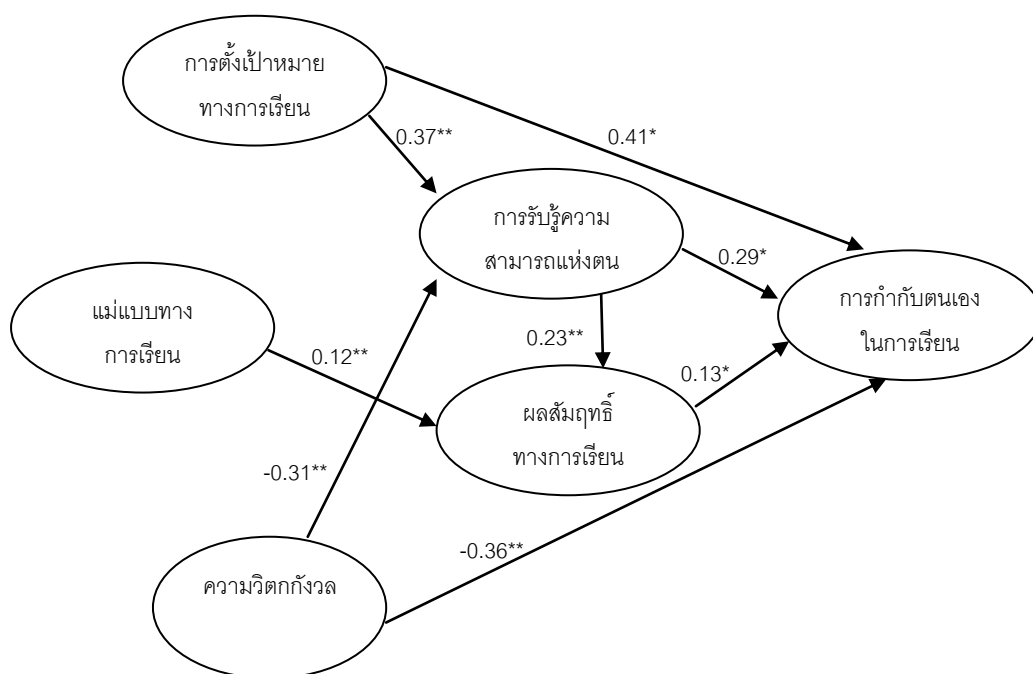
วัฒนา เตชะโกมล (2541) ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 800 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน แบบวัดการอบรมเลี้ยงดู แบบทดสอบเชาว์ปัญญาสแตนด์ดาร์ดโปรเกรสซีฟแมทริริส วิเคราะห์ข้อมูลถดถอยพหุคูณ โดยเพิ่มตัวแปรที่ละชั้น ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สามารถทำนายการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาได้แก่ ผลการเรียน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย ระดับชั้นเรียน และความวิตกกังวล

ศิริพร โอบาสวัสดิ์ (2542) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อคัดสรรตัวแปรของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาล และศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนที่อิงตัวแปรคัดสรรของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาล ผลปรากฏว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การรับรู้ความสามารถแห่งตน การมุ่งเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้ บรรยากาศรอบตัว ความสนใจในกิจกรรม และการรับรู้ความสำคัญของกิจกรรม แม่แบบ และการมุ่งเป้าหมายเพื่อผลงาน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีการกำกับตนเองสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรตณณ เพชรวิวรรณ์ (2545) ศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมให้แก่นักเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหาร 267 คน ครู 534 คน และนักเรียน 801 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินประกอบการสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบศึกษาเอกสาร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า ได้รับการปลูกฝังคุณธรรมจากโรงเรียนในระดับมาก ซึ่งวิธีการที่ครูส่วนใหญ่ใช้ในการปลูกฝังคือ การอบรมสั่งสอนด้วยคำพูด และการปลูกฝังคุณธรรมควรกระทำโดยการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี คุณธรรมที่นักเรียนได้รับการปลูกฝังมากที่สุด คือ ด้านความมีระเบียบวินัย และด้านที่น้อยที่สุดคือเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี

ปณิตา นิรมล (2546) ได้พัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามแนวคิดของการกำกับตนเองของ (Zimmerman, 1989) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 440 คน ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วยตัวแปรแฝง 6 ตัวได้แก่ การกำกับตนเองในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิม การ

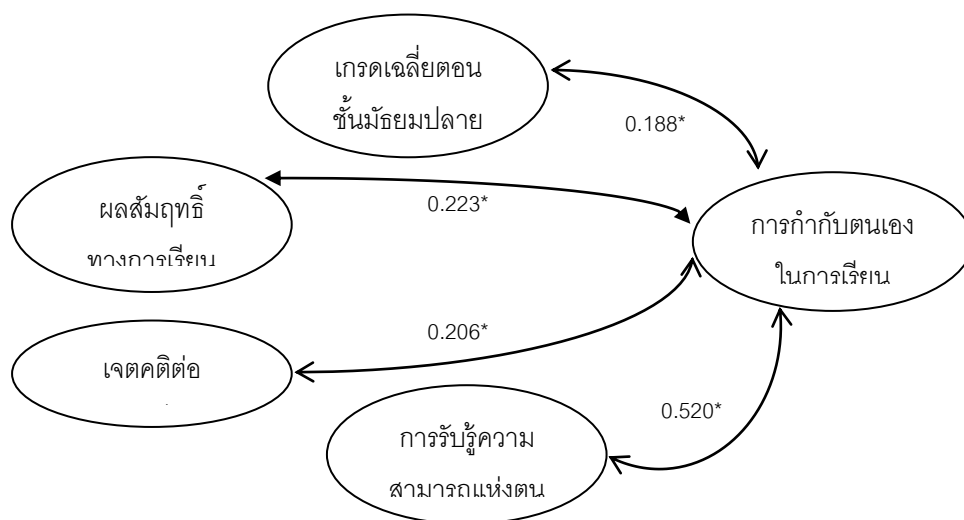
ตั้งเป้าหมายทางการเรียน แม่แบบทางการเรียน ความวิตกกังวล การรับรู้ความสามารถแห่งตนเองทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี โดยพิจารณาจากค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 7.07 ที่องศาอิสระเท่ากับ 19 ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.99 ค่า GFI เท่ากับ .098 ค่า CFI เท่ากับ 1.00 ค่า Standardized RMR เท่ากับ 0.01 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.00 ตัวแปรทั้งหมดในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการกำกับตนเองในการเรียนได้ร้อยละ 60.70 ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการกำกับตนเองในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ การตั้งเป้าหมายทางการเรียน ความวิตกกังวล การรับรู้ความสามารถของตนเองทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิมตามลำดับ ดังแสดงในภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 โมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของ ปณิตา นิรมล (2546) หน้า 114

อัจฉรา สุขสำราญ (2546) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกำกับตนเองในการเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 โดยมีความเชื่อว่า การกำกับตนเองในการเรียน เป็นทักษะสำคัญที่จะนำผู้เรียนไปสู่การเป็นผู้มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองในการเรียนที่ดี จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจ กระตือรือร้นอดทน และมีความเพียรพยายามในการเรียนสูง ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในเป้าหมายที่เรียนรู้

นั้นสูง โดยวัตถุประสงค์ประกอบของการกำกับตนเองในการเรียนตามแนวคิดของพินทริช ประกอบด้วย 3 กลวิธีหลัก คือ กลวิธีกำกับการกำกับตนเองด้านความคิดสติปัญญา กลวิธีกำกับการกำกับตนเองด้านอภิปัญญา และกลวิธีกำกับการจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 จำนวน 314 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีการกำกับตนเองในด้านการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ถ้าพิจารณาเป็นรายได้พบว่า การกำกับตนเองในการเรียนด้านการจัดการทรัพยากรมีค่าสูงสุด รองลงมาคือด้านความคิดสติปัญญาและด้านอภิปัญญา เกรดเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาล เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล มีความสัมพันธ์กับการกำกับตนเองในการเรียนในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($r = .188, .223, .206$) และการรับรู้ความสามารถตนเองในการเรียนมีความสัมพันธ์กับการกำกับตนเองในการเรียนพยาบาลในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .520$) ดังภาพที่ 2.7

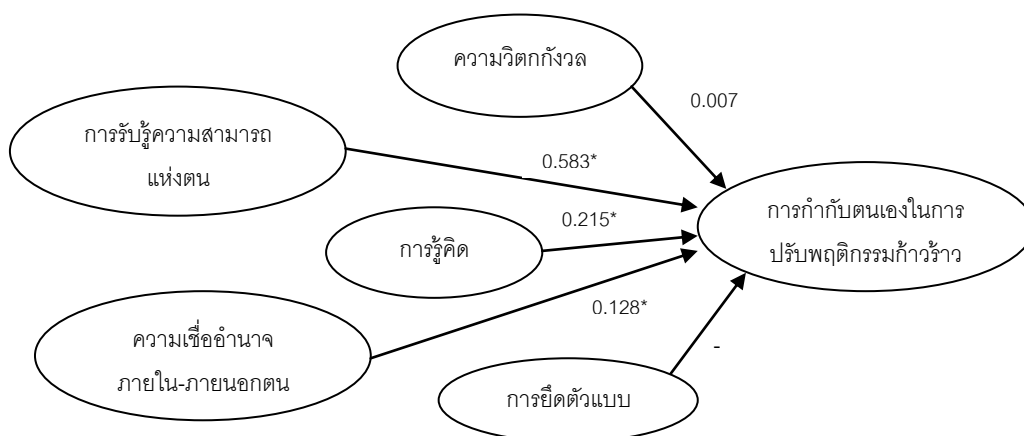

ภาพที่ 2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการกำกับตนเองในการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ของ อัจฉรา สุขสำราญ (2546) หน้า 39

ภาวิณี ไสธายะเพชร (2549) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมคุณธรรมเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยความรับผิดชอบให้กับนักเรียนประถมศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร 3 คน ครู 103 คน และผู้ปกครองจำนวน 354 คน รวมทั้งสิ้น 460 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแนวคำถามในการสนทนากลุ่มนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมคุณธรรมเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนมี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ในการดำเนินนโยบายส่งเสริมระเบียบวินัย ปัจจัยด้านครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้น

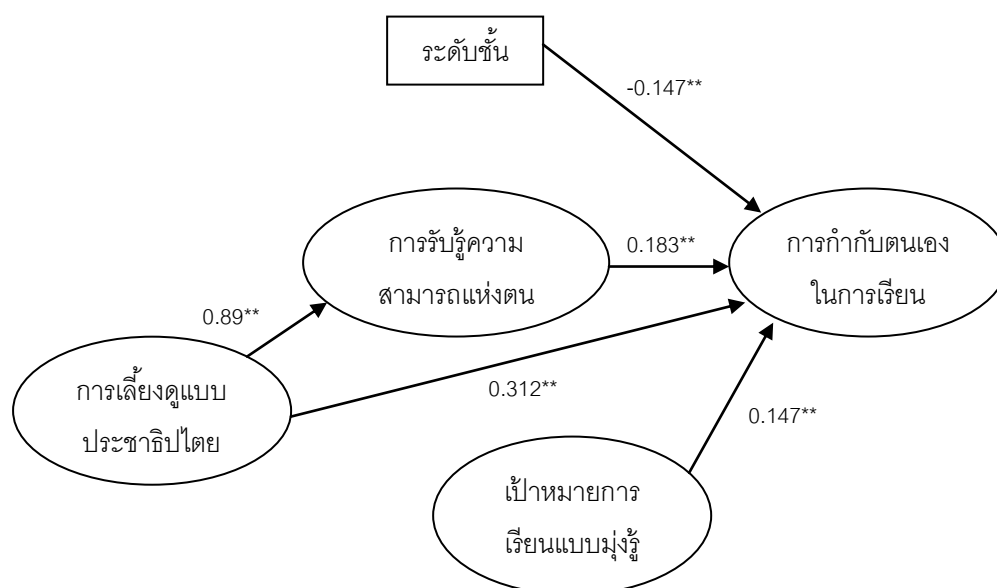
เรียนเพื่อเสริมสร้างควมมีวินัย และปัจจัยด้านบริบทของสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเชื่อมต่อของอาคารเรียน มีการจัดระบบระเบียบของโต๊ะเก้าอี้ตามที่ต่าง ๆ มีป้ายนิเทศ/โปสเตอร์คำสอน ข้อความต่าง ๆ ในการสอนคุณธรรม

ชนิตา เกตุอำไพ (2549) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชุมพร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าว และศึกษาน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าว ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชุมพร จำนวน 320 คน จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าว แบบสอบถามวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจภายใน – ภายนอกตน แบบสอบถามวัดความวิตกกังวล แบบสอบถามวัดการรู้คิด ทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ค่าน้ำหนักของปัจจัยด้านการรับรู้ความสามารถของตนเองและการรู้คิด ส่งผลทางบวกต่อการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การยึดตัวแบบส่งผลทางลบต่อการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความเชื่ออำนาจภายใน – ภายนอกของตน ส่งผลทางบวกต่อการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความวิตกกังวลส่งผลต่อการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังภาพที่ 2.8

ภาพที่ 2.8 โมเดลปัจจัยของการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของ
ชนิตา เกตุอำไพ (2549) หน้า 99

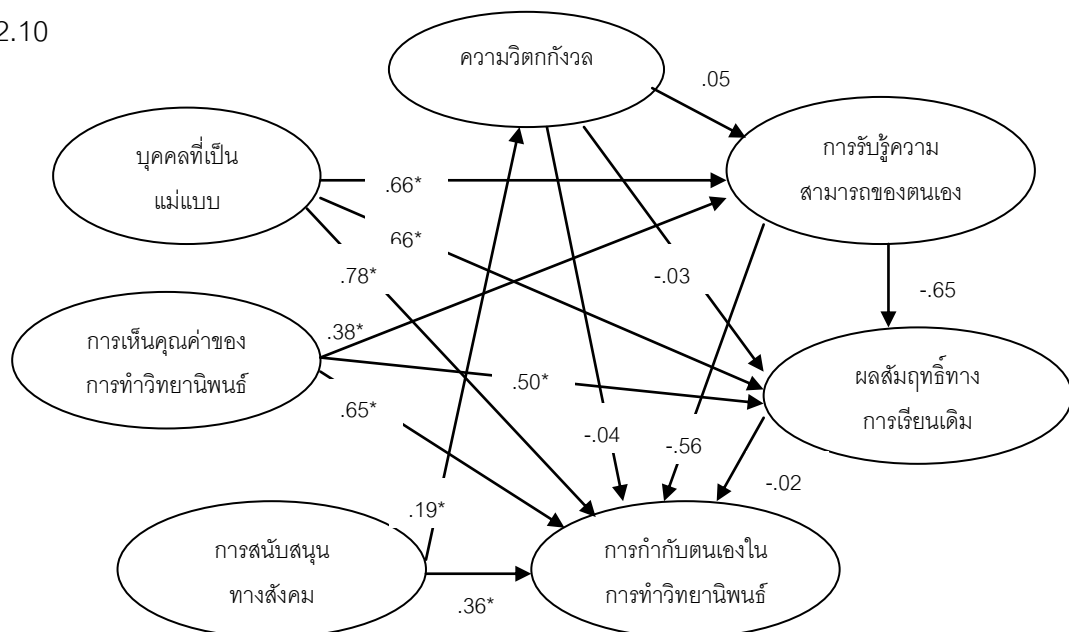
ไอฟิน ตนสาลี (2549) ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่การรับรู้ความสามารถแห่งตน ระดับชั้นเรียน ความวิตกกังวล เป้าหมายในการเรียนและการอบรมเลี้ยงดูที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการกำกับตนเองในการเรียน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มหลายชั้นตอน จำนวน 535 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคล แบบสอบถามวัดการกำกับตนเองในการเรียน การรับรู้ความสามารถแห่งตน ความวิตกกังวล เป้าหมายในการเรียนแบบมุ่งรู้ แบบมุ่งปฏิบัติ และแบบเลี้ยงงาน และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบอัตตาธิปไตย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เส้นทาง ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประกอบด้วย ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงด้านบวกต่อการกำกับตนเองในการเรียนคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การรับรู้ความสามารถแห่งตน และเป้าหมายในการเรียนแบบมุ่งเรียนรู้ ส่วนระดับชั้นเรียนมีอิทธิพลทางตรงด้านลบต่อการกำกับตนเองในการเรียน และพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยยังมีอิทธิพลทางอ้อมด้านบวกต่อการกำกับตนเองในการเรียน โดยส่งผ่านไปทางการรับรู้ความสามารถแห่งตนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงดังภาพที่ 2.9

ภาพที่ 2.9 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุพรรณบุรี ของ ไอฟิน ตนสาลี (2549) หน้า 82

ปนัดดา ดีพิจารณา (2551) พัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนิสิตนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตทางการศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 364 คน โดยมีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรแฝงที่เป็นปัจจัยส่งผลต่อการกำกับตนเองในการทำวิทยานิพนธ์ 6 ตัวแปร คือ การรับรู้ความสามารถแห่งตน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิม บุคคลที่เป็นแม่แบบ การเห็นคุณค่าของการทำวิทยานิพนธ์ ความวิตกกังวล และการสนับสนุนทางสังคม วัดตัวแปรแฝงได้จากตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 16 ตัวแปร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและวิเคราะห์โมเดลลิสเรล ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการกำกับตนเองในการทำวิทยานิพนธ์ได้แก่ บุคคลที่เป็นแม่แบบมีขนาดอิทธิพลรวมเท่ากับ .78 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเห็นคุณค่าของการทำวิทยานิพนธ์มีขนาดอิทธิพลรวมเท่ากับ .65 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการสนับสนุนทางสังคมมีขนาดอิทธิพลรวมเท่ากับ .36 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองในการทำวิทยานิพนธ์นี้ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 13.62, $p = .99$ ที่องศาอิสระเท่ากับ 28 GFI เท่ากับ 1.00 ค่า AGFI เท่ากับ 0.98 และค่า RMR เท่ากับ 0.012 ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการกำกับตนเองในการทำวิทยานิพนธ์ได้ ร้อยละ 61 ดังแสดงในภาพที่

2.10

ภาพที่ 2.10 โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต ของ ปนัดดา ดีพิจารณา (2551)

กรองทอง ออมสิน (2550) ศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ต่อพฤติกรรมการจัดการกับความเครียดของวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 61 แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 31 คนและกลุ่มควบคุม 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ โปรแกรมการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในการจัดการกับความเครียด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวัดพฤติกรรมพฤติกรรมการจัดการความเครียด โดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมที่สร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t - test ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นตอนต้นที่ได้รับการส่งเสริมโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความสามารถในพฤติกรรมการจัดการความเครียดสูงกว่าก่อนทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

น้อยพร เสน่ห์ธรรมศิริ (2551) ทำการศึกษาผลของการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพฤติกรรมการมีวินัยอย่างต่อเนื่องโดยความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครองที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยศึกษากับนักเรียน 37 คน ของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ช่วง เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการจัดกิจกรรมแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ปกครอง เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลใช้การทดสอบค่าที (t - test) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ชญานี กาญจนภาค และคณะ (2553) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดูกับความมีวินัยในตนเอง ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ ที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสำรวจรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและแบบสอบถามความมีวินัยในตนเอง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และวิเคราะห์เปรียบเทียบพหุคูณค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแตกต่างกันมีระเบียบวินัยแตกต่างกัน โดยการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่หรือประชาธิปไตย ส่งผลต่อคะแนนความมีวินัยในตนเองสูงกว่าแบบควบคุมหรือเผด็จการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

Schunk (1981, อ้างถึงใน วัฒนา เตชะโกมล, 2541) ทำการศึกษาวิจัยโดยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความสามารถในวิชาคณิตศาสตร์ต่ำ ดูตัวแบบที่เหมือนตนเองและตัวแบบที่ทำโจทย์คณิตศาสตร์ไม่ผิดเลย ในการทำโจทย์คณิตศาสตร์ให้ผิดลงที่ละน้อย ตัวแบบที่เหมือนตนเองจะแสดงให้เห็นถึงความใส่ใจความคงทนและการใช้ความพยายามอย่างมาก นอกจากนักเรียนจะมีความสามารถที่จะได้เห็นตัวแบบที่เหมือนตนเอง มีความสามารถใกล้เคียงกับตนเองมากกว่าที่ตัวแบบทำโจทย์ไม่ผิด พวกเขายังได้เรียนรู้เศษส่วนคณิตศาสตร์โดยมีความพร้อมและมีการรับรู้ความสามารถจากตัวแบบที่เหมือนตนเอง โดยนักเรียนที่ดูตัวแบบที่เหมือนเขาจะมีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงขึ้น 80% ในขณะที่นักเรียนที่ดูตัวแบบที่ทำโจทย์คณิตศาสตร์ไม่ผิด มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงขึ้นเพียง 32% จากการเปรียบเทียบการทดสอบก่อนและหลัง

Grolnick and Ryan (1989 อ้างถึงใน วัฒนา เตชะโกมล, 2541) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับการกำกับตนเองในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วยนักเรียนเกรด 3 ถึงเกรด 6 จำนวน 66 คน เป็นเพศชาย 36 คนและเพศหญิง 30 คน และผู้ปกครองจำนวน 114 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อประเมินการเลี้ยงดู 3 แบบ คือ แบบให้ความเป็นอิสระ แบบให้ความคุ้มครอง และแบบเข้มงวดกวดขัน เก็บข้อมูลตัวแปรตามโดยใช้มาตรวัดการกำกับตนเอง มาตรวัดการปรับตัว และแบบทดสอบมาตรฐาน MAT PEP และ เกรดเฉลี่ยเป็นดัชนีวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความเป็นอิสระ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการกำกับตนเองในการเรียน การรับรู้ความสามารถของตน การปรับตัวของนักเรียน

Schunk & Hanson (1989, อ้างถึงใน ปนัดดา ดีพิจารณ์, 2551) ทำการวิจัยพบว่าการรับรู้ความคล้ายคลึงของคุณสมบัติสำคัญระหว่างแม่แบบกับผู้สังเกต สามารถเพิ่มการรับรู้ความสามารถของผู้สังเกตและจูงใจให้ผู้สังเกตพยายามทำงาน ซึ่งครูสามารถเป็นแม่แบบสอนทักษะการกำกับตนเองให้นักเรียนได้ นอกจากนี้ ยังได้ทำการวิจัยพบว่าการสอนกลวิธีโดยใช้แม่แบบร่วมกับการให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายในการเรียน และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจในงานและมีการกำกับตนเองในการแก้โจทย์เศษส่วนได้

Dewes (1997) ทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาองค์ตัวแปรการกำกับพฤติกรรมตนเอง 4 ด้าน คือ พฤติกรรมความรุนแรง พฤติกรรมการก้าวร้าว พฤติกรรมการขาดความรอบคอบ และ พฤติกรรมไม่เอาใจใส่ ศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ช่วงอายุ 10 - 12 ปีโดยกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนที่มีความเสี่ยงสูงมาจากครอบครัวที่พ่อใช้สารเสพติด จำนวน 180 คน และกลุ่มควบคุม คือ กลุ่มที่มีความเสี่ยงต่ำมาจากครอบครัวที่พ่อไม่ใช้สารเสพติด เก็บข้อมูลจากการรายงานงานพฤติกรรมจากแม่ ครู พบว่า เด็กกลุ่มทดลองมีความสามารถในการกำกับพฤติกรรมตนเองต่ำทั้ง 4 องค์ประกอบ และนอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่ากลุ่มทดลองที่มีคบกับกลุ่มเพื่อนที่ผิดปกติ ส่งผลให้นักเรียนมีการกำกับพฤติกรรมตนเองต่ำอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ

Wills (2006) ศึกษาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูของครอบครัวที่ส่งผลต่ออารมณ์และพฤติกรรมของวัยรุ่นในการใช้สารเสพติด โดยเก็บตัวอย่างจะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 498 คน และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 602 คน ผลการวิจัยพบว่า ครอบครัวที่คอยให้การสนับสนุน ติดตามนักเรียน จะส่งผลทางลบต่ออารมณ์และพฤติกรรมการใช้สารเสพติด ในทางตรงกันข้ามครอบครัวที่มีปัญหาขัดแย้งกัน จะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้สารเสพติดเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มในการคบกลุ่มเพื่อนที่นำไปสู่ความเสี่ยงด้วย

Kaufman (2009) ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของชั้นเรียน การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพของครู ที่มีต่อการกำกับตนเองและพฤติกรรมการปรับตัวของนักเรียน เก็บข้อมูลด้านการกำกับตนเองจะวัดโดยตรงที่ตัวนักเรียน คุณภาพของห้องเรียนจะสังเกตจากสภาพภายในห้องเรียน พฤติกรรมการปรับตัวของนักเรียนจะรายงานโดยครูและผู้สังเกตในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพห้องเรียน การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพของครู สามารถทำนายพฤติกรรม การปรับตัวในชั้นเรียน และการรับรู้ความสามารถแห่งตนได้อย่างมีนัยสำคัญ

Cadima (2010) ซึ่งศึกษาปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน สภาพครอบครัว ที่มีต่อ พฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียน ผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และการปรับตัวในชั้นเรียน ของนักเรียนเกรด 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 106 คน ผลการศึกษาพบว่า ระดับของปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู-นักเรียนสูง ครอบครัวที่เลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ จะส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออก ผลการเรียน และ ความสามารถในการปรับตัวในชั้นเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

Liew (2010) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับตนเอง กับ ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนจำนวน 761 คน ที่เรียนเกรด 1 และใช้ตัวแปรความสามารถในการกำกับตนเอง และ ความสัมพันธ์ระหว่างครู-นักเรียน ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ จากการศึกษาพบว่า การกำกับตนเองของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับตัวแปรความสัมพันธ์ระหว่างครู-นักเรียน และทั้ง 2 ตัวแปรยังสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Wills (2011) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการกำกับพฤติกรรมของตนเองกับพฤติกรรมการใช้สารเสพติดในวัยรุ่น โดยมีตัวแปรการคบเพื่อนวัยเดียวกันที่ใช้สารเสพติด เป็นตัวแปรส่งผ่าน เก็บข้อมูลจากวัยรุ่นจำนวน 116 คน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นที่มีการกำกับพฤติกรรมและอารมณ์ของตนได้ดีจะส่งผลทางลบกับการคบเพื่อนวัยเดียวกันที่ใช้สารเสพติด ในขณะที่วัยรุ่นที่มีการกำกับพฤติกรรมและอารมณ์ของตนเองต่ำ ส่งผลทางบวกกับการคบเพื่อนวัยเดียวกันที่ใช้สารเสพติด และอิทธิพลจากการคบเพื่อนที่ใช้สารเสพติดจะส่งผลทางบวกกับพฤติกรรมการใช้สารเสพติดในวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

จากการศึกษางานวิจัยทั้งหมดข้างต้น ได้ข้อค้นพบว่า งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเอง นักวิจัยจะมุ่งประเด็นไปที่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในการเรียน โดยมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในด้านพฤติกรรมเล่มเดียวซึ่งเป็นการศึกษาการกำกับพฤติกรรมทางลบของนักเรียน งานวิจัยที่ผ่านมายังขาดความชัดเจนในเรื่องของการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในด้านพฤติกรรมที่เป็นคุณธรรม ประกอบกับงานวิจัยที่ผ่านมาได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณธรรมจริยธรรมพบว่า คุณธรรมที่มีความสำคัญมากสำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นช่วงอายุของวัยรุ่นที่มีความสามารถในการกำกับตนเองได้น้อยกว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ก็คือคุณธรรมด้านความมีวินัย และคุณธรรมข้อนี้ถูกกำหนดให้เกิดขึ้นกับนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ระบุไว้ในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัยกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และเป็นสารสนเทศให้โรงเรียน ครู ผู้ปกครอง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีความสามารถในการกำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัยก่อนที่จะจบการศึกษาไป

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเอง ได้ ดังรายละเอียดในตาราง 2.1

จากแนวคิดเกี่ยวกับการกำกับตนเอง ในทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura (1986) และงานวิจัยที่นำเสนอไว้ในตารางที่ 2.1 ผู้วิจัยนำมาใช้กำหนดเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัย โดยคัดเลือกตัวแปรที่มีนักวิจัยได้ศึกษาตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ในขณะที่ตัวแปรบางตัวพบว่ามีอิทธิพลไม่แตกต่างกันในกลุ่มประชากร เช่น เพศ ระดับชั้น และตัวแปรด้านความวิตกกังวลเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางด้านลบ ซึ่งเมื่อนำมารวมในตัวแปรแฝงด้านคุณลักษณะของนักเรียนแล้ว จะทำให้ข้อมูลไม่ไปในทิศทางเดียวกัน ผู้วิจัยจึงไม่นำมาศึกษา จากนั้นผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มตัวแปรใหม่โดยใช้ลักษณะของตัวแปรที่มีบริบทใกล้เคียงกันไว้ด้วยกันและตั้งชื่อตัวแปรให้มีความสอดคล้องกับการกำกับตนเองด้านความมีวินัย จึงสามารถสรุปตัวแปรในแต่ละปัจจัย และพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุ ของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยที่ได้จากการทบทวนเอกสาร ดังนี้

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว คือ ระดับผลการเรียนเฉลี่ย การรับรู้ความสามารถของตน และการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย
2. ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัว คือการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว คือ ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ และ การส่งเสริมระเบียบวินัยในโรงเรียน
4. ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว คือ การยึดตัวแบบจากครู การยึดตัวแบบจากเพื่อน และการยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองของนักเรียน

ตัวแปร ปัจจัย	ผู้ทำวิจัย																									รวม	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25		
ด้านนักเรียน																											
ผลการเรียนเฉลี่ย			✓	✓			✓	✓	✓																		5
เจตคติต่อการเรียน/ พฤติกรรม				✓																							1
ความมีวิตกกังวล			✓				✓	✓																			3
การรับรู้ ความสามารถ ของตน	✓	✓	✓	✓	✓			✓					✓														7
ความเชื่อ อำนาจตน	✓																										1
การรับรู้ ความสำคัญ ของงาน		✓	✓		✓			✓																			4
ระดับชั้น					✓	✓																					2
ด้านตัวแบบ																											
ตัวแบบต่าง ๆ	✓	✓	✓					✓							✓		✓	✓	✓	✓							9
การเลี้ยงดู																											
การเลี้ยงดูแบบ ประชาธิปไตย					✓	✓			✓	✓	✓											✓	✓	✓			8
การเลี้ยงดูแบบ อัตตาธิปไตย						✓																					1
ด้านโรงเรียน																											
ปฏิสัมพันธ์ ระหว่าง ครู- นักเรียน														✓								✓				✓	3
การจัดชั้นเรียน มีประสิทธิภาพ																✓	✓								✓		3
การส่งเสริม ความมีวินัย							✓				✓	✓	✓		✓	✓											7

หมายเหตุ (1) ชนิธิตา เกตอำไพ (2549), (2) ศิริพร โอภาสวัชชัย(2542), (3)ปณิดา นิรมล (2546), (4)อัจฉรา สุขสำราญ (2546), (5)ไฉฝน ตนสาลี (2549), (6) วัฒนา เตชะโกมล (2541), (7) ปนัดดา ดีพิจารณ์ (2549), (8) ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร (2532), (9) นงนุช โรจนเลิศ (2533), (10)ชญาณี กาญจโนภาส (2553), (11)น้อมพร เสน่ห์ธรรมศิริ (2551), (12)กรรทอง ออมสิน (2550), (13)บัญชา ยี่สารพันธ์ (2530), (14) อุมภาพรรณ ชูชื่นกลิ่น (2531), (15) พรรตณฤน เพชรวิวรรณ์ (2545), (16) ภาวินี ไสธายะเพ็ชร (2549), (17) Schunk (1981), (18) Schunk & Hanson (1989), (19) Dewes (1997), (20) Wills (2011), (21) Cadima (2010), (22) Wills (2006), (23) Grolnick & Ryan (1989), (24) Kaufman (2009), (25) Liew (2010)

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้พัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัย โดยการศึกษาตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัย จากแนวคิดพื้นฐานการเรียนรู้ทางสังคม ของ Bandura (1986) รายละเอียดเกี่ยวกับการคัดเลือกตัวแปรต่าง ๆ ในแต่ละปัจจัย ผู้วิจัยพิจารณาจากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การกำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัย วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย และการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย โดยพิจารณาจากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

Bandura (1986 อ้างถึงใน สมโภชน์ เขียมสุภาษิต, 2553) เสนอว่า กระบวนการกำกับตนเองประกอบด้วย 3 กระบวนการ ได้แก่ 1) กระบวนการสังเกตตนเอง (self - observation) บุคคลจะไม่มีอิทธิพลใด ๆ ต่อการกระทำของตนเอง ถ้าเขาไม่สนใจว่าเขากำลังทำอะไรอยู่ ดังนั้นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการกำกับตนเอง คือ บุคคลต้องรู้ว่า กำลังทำอะไรอยู่ เพราะความสำเร็จของการกำกับตนเองนั้นส่วนหนึ่งมาจากความชัดเจน ความสม่ำเสมอ ความแม่นยำของการสังเกตการและบันทึกตนเองในกระบวนการสังเกตนั้น ควรมีด้านต่าง ๆ ในการพิจารณา 4 ด้าน คือ การกระทำ ความสม่ำเสมอ ความใกล้เคียงและความถูกต้อง 2) กระบวนการตัดสินใจ (judgment process) ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตตนเองนั้น จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนไม่มากนัก ถ้าปราศจากการตัดสินใจว่า ข้อมูลดังกล่าวเป็นที่พึงพอใจหรือไม่ โดยอาศัยมาตรฐานส่วนบุคคลที่ได้มาจากการถูกสอนโดยตรง การประเมิน ปฏิกิริยาตอบสนองของสังคมต่อพฤติกรรมนั้น ๆ และจากการสังเกตตัวเอง และอีกปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ คือ การเปรียบเทียบกับกลุ่มอ้างอิงทางสังคม ที่ประกอบด้วยการเปรียบเทียบบรรทัดฐานของสังคมการเปรียบเทียบทางสังคม การเปรียบเทียบตนเองและการเปรียบเทียบกับกลุ่ม และ 3) การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง (self - reaction) การพัฒนามาตรฐานในการประเมินและทักษะในการตัดสินใจจากที่กล่าวมา จะนำไปสู่ปฏิกิริยาต่อตนเอง ซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจในการที่จะนำไปสู่แนวทางบวกทั้งในแง่ผลที่ได้เป็นสิ่งของที่จับต้องได้ หรือในแง่ของความพอใจในตนเอง ส่วนมาตรฐานภายในบุคคลก็จะทำหน้าที่เป็นตัวเกณฑ์ที่จะทำให้บุคคลคงระดับการแสดงออก อีกทั้งเป็นตัวจูงใจให้บุคคลกระทำพฤติกรรมไปสู่มาตรฐานด้วย

ชัยวิชิต เขียวชนะ และคณะ (2553) พัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะการกำกับตนเองในการเขียนของนักเรียนตามแนวคิดของ Bandura โดยการประยุกต์ใช้โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบ

เชิงยืนยันอันดับสอง ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการกำกับตนเองในการเรียนประกอบไปด้วย องค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) กระบวนการสังเกตตนเอง (self - observation) ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว คือ การจัดอุปกรณ์การเรียนอย่างมีระเบียบ การจัดสรรเวลาในการทำแบบฝึกหัด การปฏิบัติตนตามระเบียบของสถานศึกษา การตรวจทานงานอย่างละเอียด การตรงต่อเวลา 2) กระบวนการตัดสินใจ (judgment process) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว คือ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการเรียนรู้ การตัดสินใจอย่างเด็ดขาด การตัดสินใจอย่างมีหลักการเหตุผล และ 3) การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง (self - reaction) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว คือ การให้รางวัลตนเอง การสะท้อนการปฏิบัติของตนเอง การปรับปรุงแก้ไขเมื่อทำงานผิด ตัวบ่งชี้การกำกับตนเองด้านการเรียนข้างต้น สอดคล้องกับ การวัดการกำกับตนเองของนักเรียนในการปรับพฤติกรรมความก้าวร้าวของ ชนิธิตา เกตุอำไพ (2549) ที่กล่าวว่า การกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง ขั้นตอนในการควบคุมและจัดการตนเอง ในการแสดงออกในรูปของคำพูด และการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อขจัดความคับข้องใจ ความโกรธ ความเคียด และความรู้สึกไม่พอใจต่าง ๆ ความสามารถในการเลือกใช้วิธีในการแก้ปัญหา การรู้จักวางแผนในการแสดงออกที่ดี และประสบความสำเร็จตามที่ตนคาดหวังไว้ หรือตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ การสังเกตตนเอง การตัดสินใจการกระทำของตนเอง และปฏิกิริยาสะท้อนของตนเอง

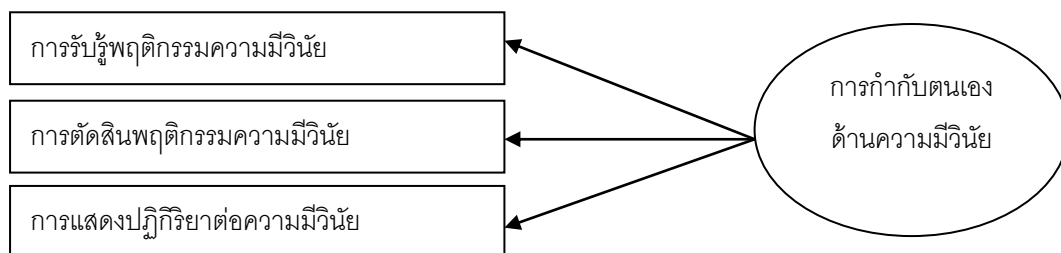
จากแนวคิดและงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการกำกับตนเอง (self - regulation) ผู้วิจัยสามารถนำมาสังเคราะห์และสรุปเป็นองค์ประกอบของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยและตั้งชื่อองค์ประกอบให้ง่ายต่อการนิยามเชิงปฏิบัติการ ได้ทั้งหมด 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย หมายถึง การที่บุคคลรู้ว่ากำลังแสดงพฤติกรรม ตามกฎระเบียบ ข้อตกลงของโรงเรียน สังคมและครอบครัว ด้วยความถูกต้องและสม่ำเสมอ

1.2 การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย หมายถึง การที่บุคคลให้คุณค่า ความสำคัญของความมีวินัยที่มีในโรงเรียน สังคม ครอบครัว และตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัยนั้น โดยอาศัยมาตรฐานส่วนบุคคล ที่ได้จากการสั่งสอน การสังเกตตัวเอง และการเปรียบเทียบกับกลุ่มอ้างอิงทางสังคม

1.3 การแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย หมายถึง การที่บุคคลสามารถแสดงพฤติกรรมในการควบคุม จัดการตนเอง ให้เป็นผู้มีวินัย โดยอาศัยผลจากการประเมินผลการกระทำด้านความมีวินัยทั้งทั้งด้านบวกและด้านลบ

จากการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำกับตนเองด้านความมีวินัย สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดโมเดลการวัดองค์ประกอบของการกำกับตนเองด้านความมีวินัย ดังภาพที่ 2.11

ภาพที่ 2.11 โมเดลการวัดองค์ประกอบของการกำกับตนเองด้านความมีวินัย

2. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ การรับรู้ความสามารถแห่งตน เจตคติต่อความมีวินัย และผลการเรียนเฉลี่ย โดยพิจารณาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 การรับรู้ความสามารถของตน

ชนิธตา เกตุอำไพ (2549) ศึกษาพบว่า การรับรู้ความสามารถของตน ส่งผลทางบวกต่อการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าว สอดคล้องกับ ศิริพร โอภาสวัตชัย (2542) และปณิตา นิรมล (2546) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถแห่งตน มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการเรียน และอัจฉรา สุขสำราญ (2546) ศึกษาพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนมีความสัมพันธ์กับการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ ไอลิน ตนสาลี (2549) และปณิตา ดีพิจารณ์ (2549) มีผลการวิจัยที่สอดคล้องกันว่า การรับรู้ความสามารถของตน มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์ด้วย

2.2 การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย

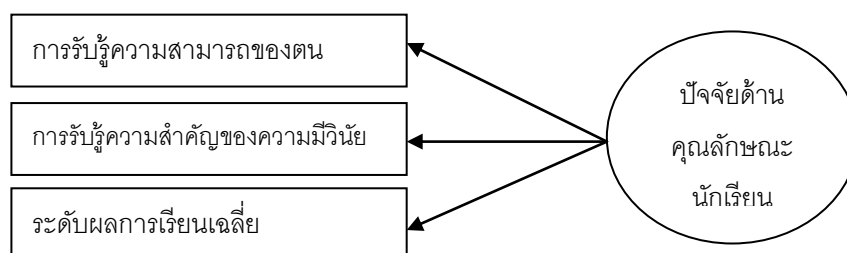
ศิริพร โอภาสวัตชัย (2542) และ ปณิตา ดีพิจารณ์ (2549) ศึกษาพบว่า นักเรียนที่ให้ความสำคัญต่องานและรับรู้ว่าจะงานหรือกิจกรรมนั้นมีความสำคัญและเป็นสิ่งที่ดี จะทำให้นักเรียนมีความสามารถในการกำกับตนเองได้ดีกว่า นักเรียนที่ไม่ให้ความสำคัญกับงานหรือกิจกรรม ปณิตา นิรมล (2546) และไอลิน ตนสาลี (2549) ได้ผลวิจัยที่สอดคล้องกันว่า นักเรียนที่มีการตั้งเป้าหมายทางการเรียนจะทำให้สามารถกำกับตนเองในการเรียนได้ดี นอกจากนี้ อัจฉรา สุขสำราญ (2546) พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ จะสามารถกำกับตนเองในการเรียนได้ดี ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดตัวแปรคุณลักษณะ การให้ความสำคัญต่องาน การ

รับรู้ว่างานหรือกิจกรรมนั้นเป็นสิ่งที่ดี และการตั้งเป้าหมาย เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ เป็นตัวแปร การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย

2.3 ระดับผลการเรียนเฉลี่ย

ปณิตา นิรมล (2546), อัจฉรา สุขสำราญ (2546) และวัฒนา เตชะโกมล (2541) มีผลการวิจัยที่เหมือนกันว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ปนัดดา ดีพิจารณ์ (2549) ที่ศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิมของนักเรียน มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร (2532) ยังพบว่า คะแนนเฉลี่ยสะสม สามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนได้

จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านนักเรียน สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดโมเดลการวัดองค์ประกอบปัจจัยด้านนักเรียน ได้ดังภาพที่ 2.12

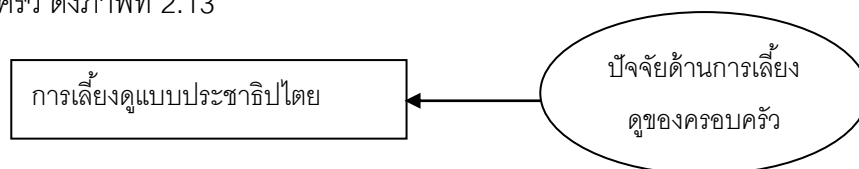
ภาพที่ 2.12 โมเดลการวัดองค์ประกอบของปัจจัยด้านนักเรียน

3. ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว ซึ่งวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัวแปร คือ การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย โดยพิจารณาจาก งานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

3.1 การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

ไอฟน ตนสาลี (2549) และวัฒนา เตชะโกมล (2541) ศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนได้ ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร (2532), นงนุช โรจนเลิศ (2533) ศึกษาพบว่า วัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีการควบคุมตนเองได้ดีกว่านักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ชญานี กาญจนภาค (2553) ที่ศึกษาพบว่า การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ หรือ แบบประชาธิปไตย ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองสูง

จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านครอบครัว ที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเอง ด้านพฤติกรรมความมีวินัย สามารถนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดโมเดลการวัดขององค์ประกอบ ปัจจัยด้านครอบครัว ดังภาพที่ 2.13

ภาพที่ 2.13 โมเดลการวัดองค์ประกอบปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว

4. ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว ได้แก่ การยึดตัวแบบจากเพื่อน นักเรียน การยึดตัวแบบจากครู และการยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว โดยพิจารณาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

4.1 การยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน

ชนิตตา เกตุอำไพ (2549) ศึกษาพบว่า เพื่อน มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านการปรับพฤติกรรมความก้าวร้าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Will & Pokhrel (2011) ที่พบว่า อิทธิพลจากการคบเพื่อนที่ใช้สารเสพติดจะส่งผลทางบวกกับพฤติกรรมการใช้สารเสพติดในวัยรุ่น นอกจากนี้งานวิจัยของ ศิริพร โอภาสวัตชัย (2542) และ ปณิตา นิรมล (2546) พบว่า ตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการเรียน คือ เพื่อน ซึ่งเป็นตัวแบบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับนักเรียน

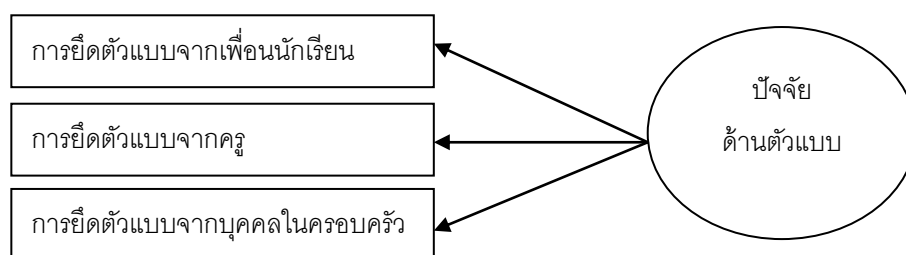
4.2 การยึดตัวแบบจากครู

ปณิตดา ดีพิจารณ์ (2549) ศึกษาพบว่า ตัวแบบที่เป็นครูที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการทำวิทยานิพนธ์ได้สำเร็จ นอกจากนี้ พรรัตนถน เพชรวิวรรณ์ (2545) มีผลวิจัยพบว่า การปลูกฝังพฤติกรรมความมีวินัยให้กับนักเรียนที่ได้ผลดีที่สุด คือ การที่ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี นอกจากนี้ Schunk & Hanson (1989) ศึกษาพบว่า ครูสามารถเป็นแม่แบบสอนทักษะการกำกับตนเองให้นักเรียนได้

4.3 การยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว

Dewes (1997) ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีการกำกับตนเองต่ำด้านพฤติกรรมความรุนแรง พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมความรับผิดชอบ และพฤติกรรมเอาใจใส่ มาจากครอบครัวที่มีพ่อ หรือบุคคลในครอบครัวใช้สารเสพติด และผลการวิจัยยังพบว่า วัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่มีสมาชิกที่ใช้สารเสพติด มีแนวโน้มที่จะใช้สารเสพติดด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Will (2006) ที่พบว่า ครอบครัวที่มีบุคคลในครอบครัวเกิดปัญหาขัดแย้งกัน จะทำให้นักเรียนมีความสามารถในการกำกับตนเองต่ำ และมีแนวโน้มจะใช้สารเสพติดเพิ่มขึ้น

จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ ที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัย สามารถนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดโมเดลการวัดขององค์ประกอบปัจจัยด้านตัวแบบ ดังภาพที่ 2.14

ภาพที่ 2.14 โมเดลการวัดขององค์ประกอบปัจจัยด้านตัวแบบ

5. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมระเบียบวินัย โดยพิจารณาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

5.1 ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู – นักเรียน

อุมารพรณ ชูชื่นกลิ่น (2531) ศึกษาพบว่า พฤติกรรมทางบวกของครูมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักเรียน ถ้าครูมีพฤติกรรมทางบวกขณะที่สอนในชั้นเรียน จะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cadima (2010) และ Liew (2010) ที่ศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างครู – นักเรียนที่ดี จะส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียน ผลการเรียน และความสามารถในการปรับตัวในชั้นเรียนของนักเรียน

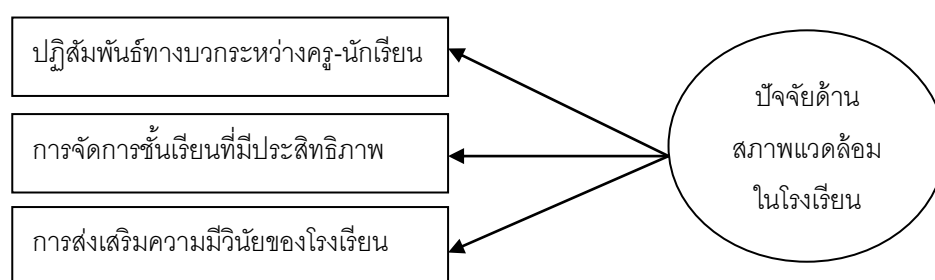
5.2 การจัดการเรียนชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ

พรตณณ เพชรวิวรรณ์ (2545) ศึกษาพบว่า วิธีการปลูกฝังระเบียบวินัยให้กับนักเรียนที่ได้ผลดี คือ ครูต้องมีการอบรมโดยใช้คำพูด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิณี ไสธายะเพชร (2549) ที่ศึกษาพบว่า ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างวินัยให้กับนักเรียนได้ นอกจากนี้ Kaufman (2009) ศึกษาพบว่า คุณภาพของห้องเรียน การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพของครู สามารถทำนายพฤติกรรมการปรับตัวในชั้นเรียนของนักเรียนได้

5.3 การส่งเสริมความมีวินัย

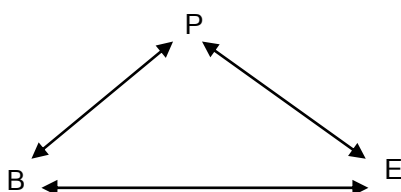
ปนัดดา ดีพิจารณ์ (2551) ศึกษาพบว่า การสนับสนุนทางสังคม จากครอบครัว และสถาบันการศึกษา ส่งผลให้สามารถกำกับตนเองในการทำวิทยานิพนธ์ได้ น้อมพร เสน่ห์ธรรม สิริ (2551) และกรรทอง ออมสิน (2550) ศึกษาพบว่า การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง สามารถส่งเสริมพฤติกรรมความมีวินัย และความรับผิดชอบของนักเรียนได้ และยังทำให้นักเรียนมีการรับรู้ความสามารถแห่งตนในการจัดการความเครียดได้ นอกจากนี้ บัญชา ยี่สารพันธ์ (2530), พรรตณฤน เพชรวิวรรธน์ (2545) และ ภาวิณี ไสธายะเพชร (2549) ได้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกันว่า โรงเรียนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมระเบียบวินัยให้กับนักเรียนได้ 3 ด้าน คือ ด้านการดำเนินนโยบายการส่งเสริมระเบียบวินัย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านโรงเรียน ที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน สามารถนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดโมเดลการวัดองค์ประกอบของปัจจัยด้านโรงเรียน ดังภาพที่ 2.15

ภาพที่ 2.15 โมเดลการวัดองค์ประกอบปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura มีความเชื่อว่า พฤติกรรมของคนเรานั้น ไม่ได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงเนื่องจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อมแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่จะต้องมีปัจจัยส่วนบุคคล (ปัญญา ชีวภาพ และสิ่งภายในอื่น ๆ) ร่วมด้วย และการร่วมของปัจจัยส่วนบุคคลนั้นจะต้องร่วมกันในลักษณะที่กำหนดซึ่งกันและกันกับปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและสภาพแวดล้อม โดยทั้งสามปัจจัยนั้นจะไม่มีอิทธิพลในการกำหนดซึ่งกันและกันอย่างเท่าเทียมกัน บางปัจจัยอาจมีอิทธิพลมากกว่าอีกปัจจัย และอิทธิพลของทั้ง 3 ปัจจัยไม่ได้เกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน แต่ต้องอาศัยเวลาในการที่ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งจะมีผลต่อการกำหนดปัจจัยอื่น ๆ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553) ดังภาพที่ 2.16

ภาพที่ 2.16 การกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทางพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และลักษณะส่วนบุคคล (P) (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต, 2553), หน้า 48.

จากแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคมของแบนดูรา ผู้วิจัยได้นำมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น การกำกับตนเอง (self - regulation) จัดเป็นพฤติกรรม (B) อย่างหนึ่งของนักเรียนที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับลักษณะส่วนตัวของนักเรียน (B) และสภาพแวดล้อมรอบตัวของนักเรียน (E) ดังนั้นในการพัฒนาโมเดลในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงจำแนกปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน โดยพิจารณาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในแต่ละด้านตามทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคมที่นำเสนอไว้ข้างต้นตามลำดับความสัมพันธ์ต่อไปนี้ Bandura (1989, อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต, 2553)

1. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล (P) และ พฤติกรรม (B)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้คุณลักษณะส่วนตัวของนักเรียน (P) มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัย (B) แสดงให้เห็นว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความรู้สึก การกระทำ ความคาดหวัง เป้าหมาย การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง และความตั้งใจ ล้วนเป็นปัจจัยกำหนดลักษณะและทิศทางของพฤติกรรม สิ่งที่บุคคลคิด เชื่อ และรู้สึก จะกำหนดว่าบุคคลจะแสดงพฤติกรรมเช่นใด ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดคุณลักษณะของนักเรียนได้เป็น 3 ด้าน ซึ่งได้แก่ ระดับผลการเรียนเฉลี่ย การรับรู้ความสามารถของตน การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน

2. ความสัมพันธ์ระหว่าง สภาพแวดล้อม (E) กับลักษณะส่วนบุคคล (P)

คุณลักษณะของบุคคลและสภาพแวดล้อมมีความเกี่ยวข้องกัน เนื่องจากความคาดหวัง ความเชื่อ อารมณ์ และความสามารถทางปัญญาของบุคคลจะพัฒนาและเปลี่ยนแปลงได้ ก็เพราะอิทธิพลทางสังคม ที่ให้ข้อมูลและกระตุ้นการสนองตอบทางอารมณ์ผ่านตัวแบบ การสอน และการชักจูงทางสังคม โดยตัวแบบมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของตน ซึ่งเป็นคุณลักษณะหนึ่งของนักเรียน เพราะการที่ผู้สังเกตได้สังเกตตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมที่มีความซับซ้อน และได้รับผล

กรรมที่พึงพอใจ ก็จะทำให้ผู้ที่สังเกตฝึกความรู้สึกว่า เขาก็จะสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้ นอกจากนี้การใช้คำพูดชักจูงจากสังคมเช่น ครู พ่อ-แม่ ผู้ปกครอง เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ส่งผลให้นักเรียน ได้พัฒนาการรับรู้ความสามารถของตน ดังนั้นในความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อม (E) กับบุคคล (P) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจำแนกประเภทของสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อบุคคล ออกเป็น 3 ปัจจัย ได้แก่ การยึดตัวแบบ การเลี้ยงดูของครอบครัว และการส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน ทั้ง 3 ปัจจัยนี้มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของตน การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย ซึ่งเป็นคุณลักษณะหนึ่งของนักเรียน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม (B) และสภาพแวดล้อม (E)

สภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวันของคนเรามีอิทธิพลต่อพฤติกรรม เพราะสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น ก็ทำให้พฤติกรรมถูกเปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ให้มีลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีระเบียบวินัย ย่อมส่งผลให้พฤติกรรมของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ตัวแบบที่มีลักษณะใกล้เคียงกับบุคคลที่สังเกต และผู้สังเกตรับรู้ได้ว่าตนเองมีความสามารถพอที่จะแสดงพฤติกรรมนั้น ตัวแบบดังกล่าวก็มีอิทธิพลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาได้ ในขณะที่เดียวกันถ้าตัวแบบนั้นเปลี่ยนแปลงไปในรูปแบบที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล ตัวแบบนั้นก็ไม่มีประโยชน์ที่จะสังเกตและจดจำส่งผลให้พฤติกรรมของผู้สังเกตเปลี่ยนแปลงไป จากแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยกำหนดให้ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (E) ซึ่งได้แก่ สังเกตตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อนักเรียน สภาพแวดล้อมในโรงเรียน และการเลี้ยงดูของครอบครัว มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัย (B) ตามแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม

จากความสัมพันธ์ของพฤติกรรม (การกำกับตนเอง) ลักษณะส่วนบุคคล (คุณลักษณะของนักเรียน) และ สภาพแวดล้อม (การยึดตัวแบบ, การเลี้ยงดูของครอบครัว, การส่งเสริมความมีวินัยในโรงเรียน) ตามแนวคิดพื้นฐานการเรียนรู้ปัญญาสังคมผู้วิจัยจำแนกงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการกำกับตนเอง เป็นกลุ่มตามสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1) **คุณลักษณะของนักเรียน (P) มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัย (B)** โดยมีงานวิจัยที่ศึกษาดังนี้ ชนิธดา เกตุอำไพ (2549), ศิริพร ไชยสวัสดิชัย (2542), ปณิตา นิรมล (2546), อัจฉรา สุขสำราญ (2546), ไอลิน ตนสาลี (2549), วัฒนา เตชะโกมล (2541), ปณิตา ดีพิจารณ์ (2549) และ ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร (2532)

2) **สภาพแวดล้อม (E) มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะของนักเรียน (P)**

2.1) งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการยึดตัวแบบ ได้แก่ งานวิจัยของ ปณิตา นิรมล (2546) ปณิตา ดีพิจารณ์ (2549), Schunk (1981) และ Schunk & Hanson (1989)

2.2) งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูของครอบครัว ได้แก่ งานวิจัยของ ไอฟิน ตนสาลี (2549), Cadima (2010), และ Grolnick & Ryan (1989)

2.3) งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ งานวิจัยของ กรอทอง ออมสิน (2550), Cadima (2010) Kaufman (2009), และ Liew (2010)

3) สภาพแวดล้อม (E) มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัย (B)

3.1) งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการยึดตัวแบบ ได้แก่ งานวิจัยของ ชนิธดา เกตุอำไพ (2549), ศิริพร โอภาสวัตรชัย (2542), ปณิตา นิรมล (2546), ปนัดดา ดีพิจารณ์ (2549), พรพรรณ เพชรวิวรรณ์ (2545), Schunk (1981), Schunk & Hanson (1989), และ Dewes (1997)

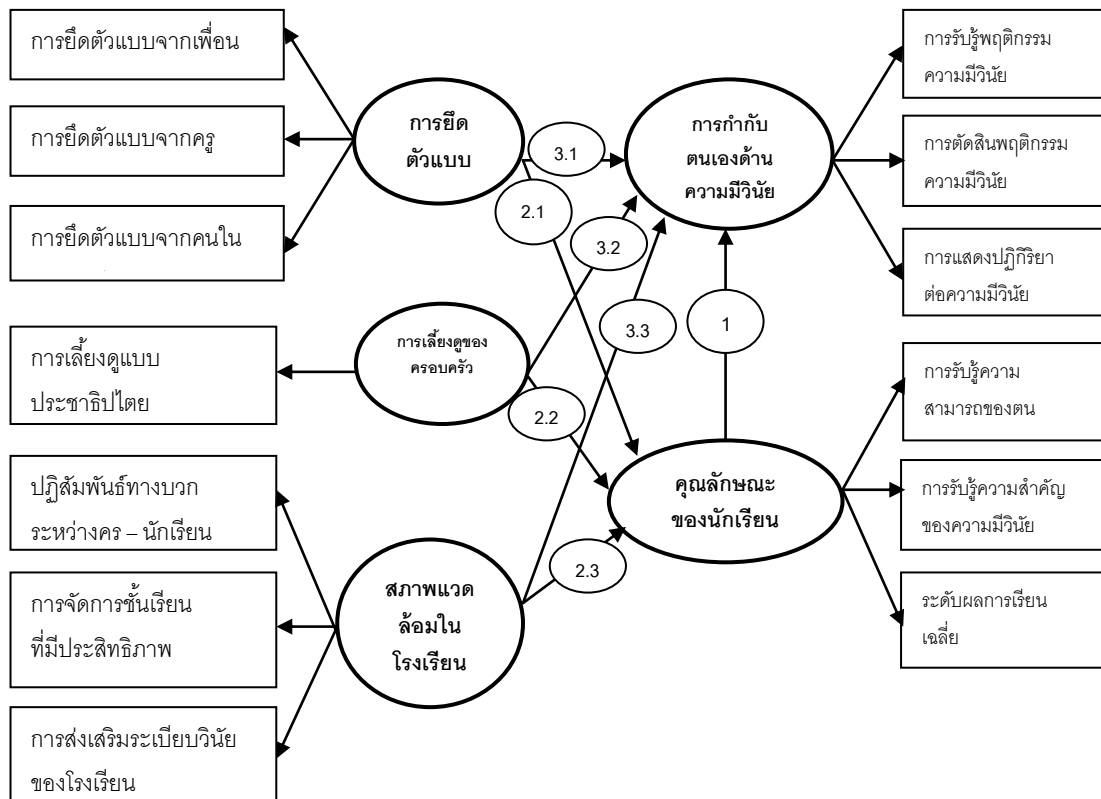
3.2) งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูของครอบครัว ได้แก่ งานวิจัยของ ไอฟิน ตนสาลี (2549), วัฒนา เตชะโกมล (2541), ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร (2532), นงนุช ไรจนเลิศ (2533), ชญาณี กาญจนภาส (2553), Will (2006) และ Grolnick & Ryan (1989)

3.3) งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ งานวิจัยของ ปนัดดา ดีพิจารณ์ (2549), น้อมพร เสน่ห์ธรรมศิริ (2551), กรอทอง ออมสิน (2550), ปัญญา ยี่สารพันธ์ (2530), อุมาพรรณ ชูชื่นกลิ่น (2531) Cadima (2010), Kaufman (2009) และ Liew (2010)

จากการศึกษาแนวคิดพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม และงานวิจัยทั้งหมดที่ได้ นำเสนอไว้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มตัวแปรตัวแปรที่สังเคราะห์ได้จากงานวิจัยตามแนวคิดพื้นฐานทางทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม ดังนี้

1. ด้านพฤติกรรมของบุคคล (B) ได้แก่ ตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
2. ด้านลักษณะส่วนบุคคล (P) ได้แก่ ตัวแปรคุณลักษณะของนักเรียน
3. ด้านสภาพแวดล้อม (E) ได้แก่ ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

เมื่อนำตัวแปรที่สังเคราะห์ได้จากงานวิจัยทั้งหมด มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการเรียนรู้ปัญญาสังคมของแบนดูรา จึงได้รูปแบบของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อนำไปวิเคราะห์โมเดลลิสเรล แสดงได้ ดังภาพที่ 2.17

ภาพที่ 2.17 กรอบแนวคิดโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัย
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

หมายเหตุ : ตัวเลขที่อยู่ในวงกลม หมายถึง นักวิจัยที่ได้ศึกษาพบว่าตัวแปรอิสระนั้นมีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม ดังแสดงในโมเดล

1. ได้แก่ ชนิธิตา เกตุอำไพ (2549), ศิริพร โอภาสวัตชัย (2542), ปณิตา นิรมล (2546), อัจฉรา สุขสำราญ (2546), ไอฟน ตนสาลี (2549), วัฒนา เตชะโกมล (2541), ปณิตา ดีพิจารณ์ (2549)
- 2.1 ได้แก่ ปณิตา นิรมล (2546) ปณิตา ดีพิจารณ์ (2549), Schunk (1981) และ Schunk & Hanson (1989)
- 2.2 ได้แก่ ไอฟน ตนสาลี (2549), Cadima (2010), และ Grolnick & Ryan (1989)
- 2.3 ได้แก่ กรอทอง ออมสิน (2550), Cadima (2010) Kaufman (2009), และ Liew (2010)
- 3.1 ได้แก่ ชนิธิตา เกตุอำไพ (2549), ศิริพร โอภาสวัตชัย (2542), ปณิตา นิรมล (2546), ปณิตา ดีพิจารณ์ (2549), พรรตณฤน เพชรวิวรรณ์ (2545), Schunk (1981), Schunk & Hanson (1989)
- 3.2 ได้แก่ ไอฟน ตนสาลี (2549), วัฒนา เตชะโกมล (2541), ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร (2532), นงนุช ไรจนเลิศ (2533), ชญาณี กาญจนภาค (2553), Will (2006) และ Grolnick & Ryan (1989)
- 3.3 ได้แก่ ปณิตา ดีพิจารณ์ (2549), น้อมพร เสน่ห์ธรรมศิริ (2551), กรอทอง ออมสิน (2550), บัญชา ยี่สารพันธ์ (2530), อุมภาพรรณ ชูชื่นกลิ่น (2531) Cadima (2010), Kaufman (2009) และ Liew (2010)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) ในลักษณะของการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (causal relationship) ของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิหลังต่างกัน โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 เขต คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 150,337 คน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และ 2 กรุงเทพมหานคร การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมลิสมเรลนั้น Schumacker และ Lomax (1996, อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ได้เสนอให้ใช้กฎแห่งความชัดเจน (rule of thumb) คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10 – 20 คน ต่อการประมาณค่า 1 พารามิเตอร์ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในครั้งนี้ มีพารามิเตอร์ในการประมาณค่าทั้งหมด 38 ค่า ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในอัตราส่วนของจำนวนพารามิเตอร์ ต่อขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 1 ต่อ 20 ดังนั้น จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 760 คน และจากงานวิจัยของ วิชา บำเรอจิตร (2542) ที่ศึกษาอัตราการตอบกลับขั้นต่ำของแบบสอบถามด้วยความจริงใจที่ทำให้ตัวประมาณค่าทุกตัวปราศจากความลำเอียงคือ ร้อยละ 85 ดังนั้นผู้วิจัยจึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำนวน 900 คน เพื่อให้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามขนาดที่กำหนดไว้

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (two – stage random sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนที่จะศึกษาแยกตามขนาดของโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา โดยสุ่มเขตพื้นที่การศึกษาละ 6 โรงเรียน (3 ขนาด ๆ ละ 2 โรงเรียน) รวมทั้งหมด 12 โรงเรียน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (sample random sampling)

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในแต่ละโรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยแยกเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยสุ่มระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน ๆ ละ 25 คน จะได้โรงเรียนละ 75 คน จาก 12 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 900 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน และระดับชั้นเรียน

สพม.	ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนนักเรียนตามระดับชั้น			
			ม.1	ม.2	ม.3	
สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1	ขนาดกลาง	โรงเรียนวัดราชโอรส	25	25	25	
		โรงเรียนวัดราชาธิวาส	25	25	25	
	ขนาดใหญ่	โรงเรียนธนบุรีวรเทพีพาลาร์ักษ์	25	25	25	
		โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย	25	25	25	
		ขนาดใหญ่พิเศษ	โรงเรียนศรีอยุธยา	25	25	25
			โรงเรียนจันทร์ประดิษฐ์ราชมฯ	25	25	25
สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2	ขนาดกลาง	โรงเรียนพุทธจักรวิทยา	25	25	25	
		โรงเรียนนชิรธรรมสาธิต	25	25	25	
	ขนาดใหญ่	โรงเรียนสิริรัตนารุ	25	25	25	
		ขนาดใหญ่พิเศษ	โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	25	25	25
			โรงเรียนสารวิทยา	25	25	25
			โรงเรียนหอวัง	25	25	25
รวมทั้งสิ้น			300	300	300	

หมายเหตุ : โรงเรียนขนาดกลาง 500 – 1,500 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ 1,501 – 2,500 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 2,501 คน ขึ้นไป

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรแฝงทั้งหมด 5 ตัวแปรแฝง แบ่งเป็นตัวแปรแฝงภายใน 2 ตัวแปร และตัวแปรแฝงภายนอก 3 ตัวแปร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวแปรแฝงภายใน ประกอบด้วย

1. **การกำกับตนเองด้านความมีวินัย** หมายถึง กระบวนการที่นักเรียนตั้งเป้าหมายด้านพฤติกรรมความมีวินัยของตนเอง และพยายามควบคุม จัดการกับตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ในเรื่องของการปฏิบัติตามข้อตกลง กฎระเบียบของโรงเรียน สังคม และครอบครัว ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบ สามารถเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาการรู้จักวางแผนในการแสดงออกที่ดี ให้ประสบผลสำเร็จตามที่ตนคาดหวังไว้หรือตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีตัวชี้วัดและนิยามเชิงปฏิบัติการดังนี้

การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย หมายถึง ระดับพฤติกรรมของนักเรียนที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงของโรงเรียน สังคม ครอบครัว ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อด้วยความถูกต้องและสม่ำเสมอ ตามการรับรู้ของตนเอง

การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย หมายถึง ระดับการให้คุณค่าและความสำคัญกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือข้อตกลงของโรงเรียน สังคม ครอบครัว การไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบ

การแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย หมายถึง ระดับพฤติกรรมในการควบคุมจัดการตนเอง ให้สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน สังคม ครอบครัว ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบ

2. **ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน** หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของนักเรียนที่มีผลต่อพฤติกรรมความมีวินัยของตนเอง โดยมีองค์ประกอบดังนี้

ระดับผลการเรียนเฉลี่ย หมายถึง ระดับเกรดเฉลี่ยสะสมที่ได้จนถึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย หมายถึง ระดับความรู้สึกทั้งด้านบวกและด้านลบ ต่อความมีวินัยและประโยชน์ของความมีวินัยที่ต้องมีในโรงเรียน สังคม และครอบครัว

การรับรู้ความสามารถของตน หมายถึง ระดับความสามารถของนักเรียนที่จะจัดการหรือแสดงพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมาย ตามการรับรู้ของตนเอง

ตัวแปรแฝงภายนอก ประกอบด้วย

1. **ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน** หมายถึง ระบบของโรงเรียนในการส่งเสริมพฤติกรรมความมีวินัยให้นักเรียน ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู การให้การอบรม การพัฒนา ส่งเสริม การลงโทษ พฤติกรรมด้านความมีวินัยของนักเรียน วัดจากตัวแปรสังเกตได้ คือ ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู – นักเรียน การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ และ การส่งเสริมความมีวินัย

ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู – นักเรียน หมายถึง ระดับพฤติกรรมในการเป็นครูและศิษย์ที่ดี ให้ความรักสร้างควมไว้วางใจและสนใจนักเรียนทั้งในด้านการเรียนและปัญหาส่วนตัวของนักเรียน

การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอน การควบคุมชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัย

การส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน หมายถึง กิจกรรม งาน หรือโครงการ ที่โรงเรียนและครูจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัย

2. **ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว** หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมที่พ่อแม่ และบุคคลในครอบครัวแสดงออกต่อการเลี้ยงดูนักเรียน วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้คือ การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง ระดับการเปิดโอกาสให้สมาชิกภายในครอบครัว ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถและรับผิดชอบในกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว สอนให้นักเรียนรู้จักคิดริเริ่ม กล้าแสดงความคิดเห็น เชื่อมั่นในตนเอง พึ่งพาตนเองได้

3. **ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ** หมายถึง การที่นักเรียนสังเกต จดจำพฤติกรรมของเพื่อนนักเรียน ครู และบุคคลในครอบครัว ที่แสดงออกโดยการกระทำ การพูด การคิด หรือการพูดอธิบายเหตุผลเกี่ยวกับความมีวินัย ที่นักเรียนมีความชื่นชอบ นำมายึดเป็นแบบอย่างหรือแนวทางในการจัดความคิด ความเชื่อ และการกระทำของตนเอง วัดจากตัวแปรสังเกตได้ คือ การยึดตัวแบบจากเพื่อน การยึดตัวแบบจากครู การยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว

การยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน หมายถึง ระดับของการเลียนแบบพฤติกรรมสมาชิกในโรงเรียน เรื่องการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบ

การยึดตัวแบบจากครู หมายถึง ระดับของการเลียนแบบพฤติกรรมความมีวินัยของครู ในเรื่อง การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบ

การยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว หมายถึง ระดับของการเลียนแบบพฤติกรรมความมีวินัยของคนในครอบครัว ในเรื่องการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของครอบครัว ไม่ละเมิดสิทธิของคนอื่น ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการกำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัยสำหรับนักเรียน ประกอบด้วย 3 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะทั่วไปของนักเรียน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ ระดับชั้น ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ผู้ปกครองที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัย ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับ มีความหมายและเกณฑ์การให้คะแนนแยกเป็น 2 กรณี ได้แก่ ข้อคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบ ดังตาราง 3.2

ตารางที่ 3.2 เกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเอง
พฤติกรรมความมีวินัย

ระดับ	ความหมาย	เกณฑ์การให้คะแนน	
		คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
1	นักเรียนไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น ๆ	1	5
2	นักเรียนไม่เห็นกับข้อความนั้น ๆ	2	4
3	นักเรียนไม่แน่ใจที่จะตัดสินใจเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ	3	3
4	นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ	4	2
5	นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น ๆ	5	1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการกำกับตนเองด้านความมีวินัย ทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย และ การแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายและเกณฑ์การให้คะแนนแยกเป็น 2 กรณี ได้แก่ ข้อคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบ ดังตาราง 3.3

ตารางที่ 3.3 เกณฑ์การให้คะแนน ระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัย

ระดับ	ความหมาย	เกณฑ์การให้คะแนนข้อคำถาม	
		เชิงบวก	เชิงลบ
1	นักเรียนมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด (แทบจะไม่ปฏิบัติเลย คิดเป็นร้อยละ 0 – 19% ใน 1 ภาคเรียน)	1	5
2	นักเรียนมีการปฏิบัติในระดับน้อย (ไม่ค่อยได้ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 20 – 39% ใน 1 ภาคเรียน)	2	4
3	นักเรียนมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง (ปฏิบัติเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40 – 59% ใน 1 ภาคเรียน)	3	3
4	นักเรียนมีการปฏิบัติมาก (ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 60 – 79% ใน 1 ภาคเรียน)	4	2
5	นักเรียนมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด (ปฏิบัติเป็นประจำ/สม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 80 – 100% ใน 1 ภาคเรียน)	5	1

สำหรับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลและการกำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 ช่วงของคะแนนเฉลี่ยและเกณฑ์การแปลความหมายระดับการรับรู้ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัย และระดับของการกำกับตนเองด้านความมีวินัย

ระดับ	ความคิดเห็น	พฤติกรรม
4.51 – 5.00	ปัจจัยนั้นส่งผลในระดับสูง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	ปัจจัยนั้นส่งผลในระดับค่อนข้างสูง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	ปัจจัยนั้นส่งผลในระดับปานกลาง	มีพฤติกรรมในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	ปัจจัยนั้นส่งผลในระดับค่อนข้างต่ำ	มีพฤติกรรมในระดับน้อย
1.00 – 1.50	ปัจจัยนั้นส่งผลในระดับต่ำ	มีพฤติกรรมในระดับน้อยมาก

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัย เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. กำหนดขอบเขตและนิยามของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัยแต่ละด้านว่ามีความหมายอย่างไร มีลักษณะอย่างไร วัดจากองค์ประกอบอะไรบ้าง ในขั้นนี้ผู้วิจัยจะนิยามตัวแปรให้กระจ่างชัดเพื่อให้ครอบคลุมและง่ายต่อการสร้างข้อคำถาม

3. ดำเนินการสร้างข้อคำถามโดยพิจารณาจากการศึกษาค้นคว้าและนิยามเชิงปฏิบัติการ แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม ภาษาที่ใช้และการจัดรูปแบบการพิมพ์ พร้อมทั้งนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวินัยของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ท่าน รวมทั้งหมด 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในด้านความตรงตามเนื้อหา ความครอบคลุมเนื้อหาและความถูกต้องชัดเจนของภาษา ผู้วิจัยใช้ดัชนี IOC (item objective congruence) ซึ่งมีลักษณะการให้คะแนนดังนี้

- 1 เมื่อแน่ใจว่ารายการหรือข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่ารายการหรือข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ
- 1 เมื่อแน่ใจว่ารายการหรือข้อคำถามนั้นวัดไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

การคัดเลือกข้อคำถามใช้เกณฑ์ในการตัดสินความตรงเชิงเนื้อหาของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2544) ที่กำหนดว่า ค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้ ต้องมากกว่า 0.50 ($IOC > 0.50$) จึงถือว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่จะวัด ผลการตรวจสอบดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม

ค่าดัชนี IOC	จำนวนข้อคำถาม	ร้อยละ
1.00	32	44.44
0.80	23	31.94
0.60	13	18.10
<0.50	4	5.55
รวม	72	100.00

จากผลการตรวจสอบความตรงพบว่า ข้อคำถามที่มีดัชนี IOC ต่ำกว่า 0.50 มีจำนวน 4 ข้อซึ่งถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ผู้วิจัยจึงปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ เมื่อปรับปรุงและแก้ไขข้อคำถามแล้วจึงพัฒนาเป็นเครื่องมือที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูล โดยเพิ่มข้อคำถามภูมิหลังของนักเรียนลงไปแบบสอบถาม ทำให้ได้แบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัย 3 ด้าน และตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัย 4 ตัวแปร จำนวนทั้งหมด 78 ข้อ รายละเอียดดังตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 โครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการวัดและจำนวนข้อในแบบสอบถาม

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	ข้อที่	จำนวนข้อ
ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	1. เพศ	1	1
	2. ระดับชั้นเรียน	2	1
	3. ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม	3	1
	4. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	4	1
	5. บุคคลที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย	5	1
	6. จำนวนชั่วโมงที่นักเรียนพูดคุยกับผู้ปกครอง	6	1
การกำกับตนเองด้านความมีวินัย	1. การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย	1-9	9
	2. การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย	1-9	9
	3. การแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย	10-18	9
ปัจจัยด้านคุณลักษณะนักเรียน	1. การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย	10-14	5
	2. การรับรู้ความสามารถของตน	15-19	5
ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว	1. การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	20-24	5
ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ	1. การยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน	24-29	5
	2. การยึดตัวแบบจากครู	30-34	5
	3. การยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว	35-39	5
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	1. ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน	1-5	5
	2. การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ	6-10	5
	3. การส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน	11-15	5
รวมทั้งหมด			78

5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของครอนบาค (cronbach's alpha coefficient)

ตารางที่ 3.7 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามที่ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (n=30) และข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย (n=820)

ตัวแปร	ค่าความเที่ยง	
	เครื่องมือทดลองใช้ n = 30	เครื่องมือฉบับจริง n = 820
การกำกับตนเองด้านความมีวินัย		
1. การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย	0.7057	0.7508
2. การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย	0.7774	0.7246
3. การแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย	0.7551	0.7139
รวม	0.8411	0.8334
ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน		
1. การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย	0.7139	0.8449
2. การรับรู้ความสามารถของตน	0.8411	0.7059
รวม	0.7087	0.8244
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน		
1. ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู – นักเรียน	0.7643	0.7192
2. การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ	0.8273	0.7981
3. การส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน	0.8731	0.8420
รวม	0.9207	0.8926
ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว		
1. การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	0.8204	0.8211
ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ		
1. การยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน	0.7712	0.7039
2. การยึดตัวแบบจากครู	0.8456	0.7981
3. การยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว	0.8581	0.8023
รวม	0.9238	0.8385

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรแต่ละด้านมีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.7087 ถึง 0.9238 โดยตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงสูงสุดคือ ตัวแปรปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ โดยมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.9238 แสดงว่าแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพและมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูล

และเมื่อเปรียบเทียบกับค่าความเที่ยงของเครื่องมือฉบับจริงที่นำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ตัวแปรทั้งหมดมีค่าความเที่ยงระหว่าง 0.8211 – 0.8926 ตัวแปรด้านที่มีความเที่ยงของตัวแปรสูงสุดคือ ตัวแปรปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.8926 เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของตัวอย่างเครื่องมือ ที่เก็บข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มทดลองใช้ (n=30) และเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างการวิจัย (n=820) พบว่า เครื่องมือมีค่าความเที่ยงโดยรวมอยู่ในระดับสูง สะท้อนให้เห็นว่าเครื่องมือชุดนี้มีคุณภาพเหมาะสมกับการวิจัยในครั้งนี้

6. ออกแบบเครื่องมือวิจัยเป็นสมุดเล่มเล็ก ระดับชั้นละ 300 ฉบับ และใช้สีปกแตกต่างกัน 3 สี โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้ปกแบบสอบถามสีเขียว นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้ปกแบบสอบถามสีฟ้า และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้ปกแบบสอบถามสีขาว เนื่องจากข้อคำถามในแบบสอบถามมีจำนวนมาก ผู้วิจัยอาจเกิดความเมื่อยล้าในการตอบแบบสอบถามในข้อหลัง ๆ และลดความตั้งใจในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งส่งผลให้ข้อคำถามไม่สามารถวัดคุณลักษณะของนักเรียนได้อย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงจัดลำดับข้อคำถามในแบบสอบถามเป็น 2 แบบ โดยการทำ counter balance เพื่อประสิทธิภาพในการได้มาซึ่งข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 การออกแบบข้อคำถามในแบบสอบถามตามหลัก counter balance

ระดับชั้น	จำนวนแบบสอบถาม (900 ฉบับ)			
	ฉบับที่ 1 - 150	จำนวน	ฉบับที่ 151 - 300	จำนวน
ม. 1	- สถานภาพผู้ตอบ	6	-สถานภาพผู้ตอบ	6
ม. 2	- ระดับปฏิบัติ (การกำกับตนเอง)	18	-ความคิดเห็นตอน 1	39
ม. 3	- ความคิดเห็นตอน 1	39	-ความคิดเห็นตอน 2	15
	- ความคิดเห็นตอน 2	15	ระดับปฏิบัติ (การกำกับตนเอง)	18
	รวมข้อคำถาม	78 ข้อ	รวมข้อคำถาม	78 ข้อ

7. ผู้วิจัยจะนำเครื่องมือที่หาค่าความตรงเชิงเนื้อหาและค่าความเที่ยงแล้ว ไปตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ของตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัย ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมโรงเรียน ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว ปัจจัยด้านตัวแบบ โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ให้ได้เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะตรวจสอบว่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แตกต่างจากศูนย์หรือไม่ ถ้าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในเมทริกซ์ใดไม่มีความสัมพันธ์กัน หรือ มีความสัมพันธ์กันน้อย แสดงว่าเมทริกซ์นั้นไม่มีองค์ประกอบร่วมกัน

และไม่มีประโยชน์ที่จะนำเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไปวิเคราะห์องค์ประกอบ สำหรับค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ สถิติ Bartlett's Test of Sphericity และค่าดัชนีไกเซอร์ เมเยอร์-ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy = KMO) ค่า KMO ควรจะมีค่าเข้าใกล้หนึ่ง ถ้ามีค่าน้อยแสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีน้อย และไม่เหมาะที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) เมื่อได้เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละองค์ประกอบแล้ว จากนั้นผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ด้วยโปรแกรมลิสเรลซึ่งผู้วิจัยพิจารณาได้จากค่า ไค-สแควร์ ที่ไม่มีความสำคัญทางสถิติ ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ (RMR)

สำหรับค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ผู้วิจัยนำเสนอ ประกอบด้วย ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนดิบ (b) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐาน (B) ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาเปรียบเทียบน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้จากค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐาน (B) เนื่องจากการใช้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐาน (B) สามารถบ่งชี้ได้เลยว่าตัวแปรสังเกตได้ตัวใดมีความสำคัญต่อตัวแปรแฝงและมีความสำคัญมากหรือน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรอื่น แต่ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปของคะแนนดิบ (b) จะเปลี่ยนไปเมื่อมีการปรับพารามิเตอร์ในโมเดล ซึ่งรายละเอียดผลการวิเคราะห์ของโมเดลการวัดในแต่ละองค์ประกอบมีดังนี้

การวิเคราะห์โมเดลการวัดองค์ประกอบมีทั้งหมด 4 โมเดล ได้แก่ โมเดลการวัดการกำกับตนเองด้านความมีวินัย โมเดลการวัดองค์ประกอบปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน โมเดลการวัดด้านตัวแบบ โมเดลการวัดองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

1. ความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบการกำกับตนเองด้านความมีวินัย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน จากตารางที่ 3.9 พบว่า ตัวแปรที่บ่งชี้องค์ประกอบของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.381 – 0.622 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ตัวแปรการรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย กับ ตัวแปรการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย มีค่าเท่ากับ 0.622 รองลงมา คือ ตัวแปรการตัดสินใจ พฤติกรรมความมีวินัย กับ ตัวแปรการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย มีค่าเท่ากับ 0.387 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ ตัวแปรการรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย กับ ตัวแปรการตัดสินใจ ความมีวินัย มีค่าเท่ากับ 0.381

ตารางที่ 3.9 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันขององค์ประกอบการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ตัวแปร	การรับรู้วินัย	การตัดสินใจวินัย	การแสดงวินัย
การรับรู้วินัย	1.000		
การตัดสินใจวินัย	0.381**	1.000	
การแสดงวินัย	0.622**	0.387**	1.000
MEAN	3.76	4.03	3.51
SD.	0.54	0.65	0.64

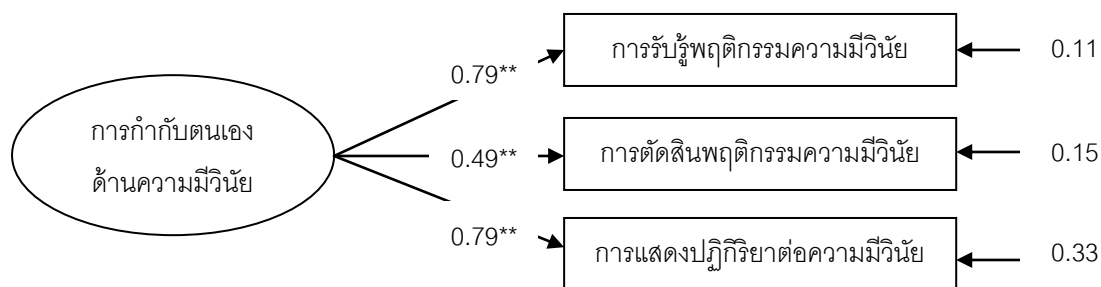
หมายเหตุ ** p<.01

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัยจากตารางที่ 3.10 และ ภาพที่ 3.1 พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า ไค - สแควร์ (Chi - square) มีค่าเท่ากับ 0.05 ซึ่งมีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.82 ที่องศาอิสระเท่ากับ 1 (df = 1) นั่นคือ ค่าไค-สแควร์แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่า ยอมรับสมมติฐานหลักที่ว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 1 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.001

ตารางที่ 3.10 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดองค์ประกอบการกำกับตนเองด้านความมีวินัย

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²	สปส.คะแนนองค์ประกอบ
	b(SE)	B			
การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย	0.42(0.02)	0.79	25.42**	0.62	0.84
การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย	0.32(0.02)	0.49	13.08**	0.24	0.21
การแสดงปฏิภิริยาต่อความมีวินัย	0.51(0.02)	0.79	23.02**	0.62	0.71
Chi-square = 0.05	df = 1		P = 0.82		
GFI = 1	AGFI = 1		RMR = 0.001		

หมายเหตุ: **p<.01

ภาพที่ 3.1 ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดการกำกับตนเองด้านความมีวินัย

เมื่อพิจารณาความสำคัญขององค์ประกอบมาตรฐานแต่ละตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดการกำกับตนเองด้านความมีวินัย พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวก ขนาดตั้งแต่ 0.49 – 0.79 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p < .01$) ทุกตัว โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย การแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย และ การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย ตามลำดับ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.79, 0.79 และ 0.49 ตามลำดับ และมีความผันแปรร่วมกับองค์ประกอบการกำกับตนเองด้านความมีวินัย ร้อยละ 0.62, 0.62 และ 0.24 ตามลำดับ

2. ความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน จากตารางที่ 3.11 พบว่า ตัวแปรที่บ่งชี้องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนักเรียนทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) และมีค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.296 - 0.591 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ตัวแปรการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย กับ ตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตน มีค่าเท่ากับ 0.591 รองลงมา คือ ตัวแปรเกรดเฉลี่ยสะสม กับ ตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตน มีค่าเท่ากับ 0.318 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ ตัวแปรการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย กับ ตัวแปรระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม มีค่าเท่ากับ 0.296

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัยจากตารางที่ 3.12 และ ภาพที่ 3.2 พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า ไค - สแควร์ (Chi - square) มีค่าเท่ากับ 0.01 ซึ่งมีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 1.00 ที่องศาอิสระเท่ากับ 2 ($df = 2$) นั่นคือ ค่าไค-สแควร์แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่า ยอมรับสมมติฐานหลักที่ว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิง

ประจักษ์ โดยค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 1 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.001

ตารางที่ 3.11 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันขององค์ประกอบปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน

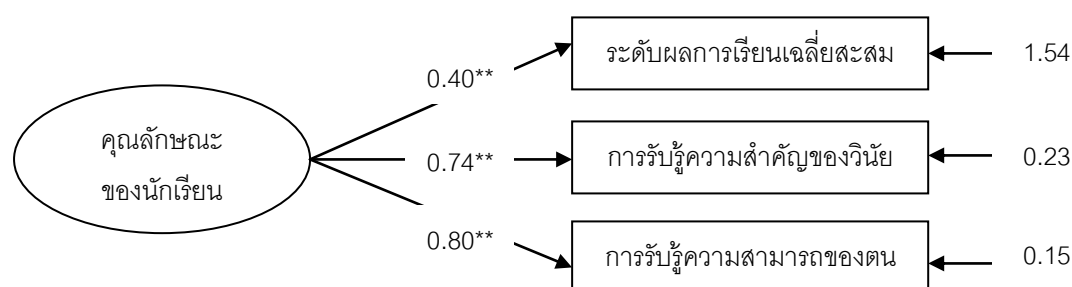
ตัวแปร	เกรดเฉลี่ยสะสม	รับรู้ความสำคัญของวินัย	รับรู้ความสามารถของตน
เกรดเฉลี่ยสะสม	1.000		
รับรู้ความสำคัญของวินัย	0.296**	1.000	
รับรู้ความสามารถของตน	0.318**	0.591**	1.000
MEAN	4.37	4.31	3.84
SD.	1.34	0.71	0.64

หมายเหตุ ** p<.01

ตารางที่ 3.12 ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดองค์ประกอบปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²	สปส.คะแนนองค์ประกอบ
	b(SE)	B			
เกรดเฉลี่ยสะสม	0.54(0.05)	0.40	10.48**	0.16	0.08
ความสำคัญของความมีวินัย	0.52(0.02)	0.74	22.41**	0.55	0.55
การรับรู้ความสามารถของตน	0.51(0.02)	0.80	21.78**	0.64	0.83
Chi-square = 0.01	df = 2		P = 1.00		
GFI = 1	AGFI = 1		RMR = 0.001		

หมายเหตุ: **p<.01

ภาพที่ 3.2 ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนักเรียน

เมื่อพิจารณาความสำคัญขององค์ประกอบมาตรฐานแต่ละตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดการองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนักเรียน พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวก ขนาดตั้งแต่ 0.40 – 0.80 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p < .01$) ทุกตัว โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตน การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย (และ ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ตามลำดับ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.80, 0.74 และ 0.40 ตามลำดับ และมีความผันแปรร่วมกับองค์ประกอบการกำกับตนเองด้านความมีวินัย ร้อยละ 0.64, 0.55 และ 0.16 ตามลำดับ

3. ความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ดังตารางที่ 3.13 พบว่า ตัวแปรที่บ่งชี้องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ทุกตัว และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.529 - 0.671 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ตัวแปรการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ กับ ตัวแปรการส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน มีค่าเท่ากับ 0.671 รองลงมา คือ ตัวแปรปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน กับ ตัวแปรการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีค่าเท่ากับ 0.627 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ ตัวแปรปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน กับ ตัวแปรการส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน มีค่าเท่ากับ 0.529

ตารางที่ 3.13 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ขององค์ประกอบปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

ตัวแปร	ปฏิสัมพันธ์ครู-นักเรียน	การจัดการชั้นเรียน	การส่งเสริมวินัย
ปฏิสัมพันธ์ครู-นักเรียน	1.000		
การจัดการชั้นเรียน	0.627**	1.000	
การส่งเสริมมีวินัย	0.529**	0.671**	1.000
MEAN	3.71	3.80	3.99
SD.	0.73	0.73	0.76

หมายเหตุ ** $p < .01$

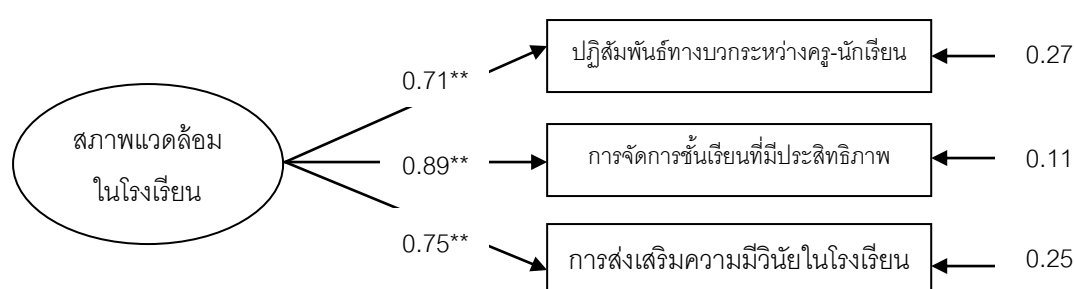
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัยจากตารางที่ 3.14 และ ภาพที่ 3.3 พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า ไค - สแควร์ (Chi - square) มีค่าเท่ากับ 0.02 ซึ่งมีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ

0.87 ที่องศาอิสระเท่ากับ 1 ($df = 1$) นั่นคือ ค่าไค-สแควร์แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่า ขอมรับสมมติฐานหลักที่ว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 1 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.001

ตารางที่ 3.14 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดองค์ประกอบปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

ตัวแปร	น.น.องค์ประกอบ		t	R ²	สปส.คะแนนองค์ประกอบ
	b(SE)	B			
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู-นักเรียน	0.52(0.02)	0.71	21.95**	0.50	0.27
การจัดการชั้นเรียน	0.65(0.02)	0.89	28.23**	0.79	0.83
การส่งเสริมความมีวินัย	0.57(0.02)	0.75	22.88**	0.57	0.32
Chi-square = 0.02	df = 1		P = 0.87		
GFI = 1	AGFI = 1		RMR = 0.001		

หมายเหตุ: ** $p < .01$

ภาพที่ 3.3 ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

เมื่อพิจารณาความสำคัญขององค์ประกอบมาตรฐานแต่ละตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดการองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวก ขนาดตั้งแต่ 0.71 – 0.89 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p < .01$) ทุกตัว โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน และ ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน ตามลำดับ โดยมีค่าน้ำหนัก

องค์ประกอบเท่ากับ 0.89, 0.75 และ 0.71 ตามลำดับ และมีความผันแปรร่วมกับองค์ประกอบการกำกับตนเองด้านความมีวินัย ร้อยละ 0.79, 0.57 และ 0.50 ตามลำดับ

4. ความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบด้านการยึดตัวแบบ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ดังตารางที่ 3.15 พบว่า ตัวแปรที่บ่งชี้องค์ประกอบด้านการยึดตัวแบบมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ทุกตัว และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.440 - 0.661 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ตัวแปรการยึดตัวแบบจากครู กับ ตัวแปรการยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว มีค่าเท่ากับ 0.661 รองลงมา คือ ตัวแปรการยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน กับ ตัวแปรการยึดตัวแบบจากครู มีค่าเท่ากับ 0.458 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ ตัวแปรการยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน กับ ตัวแปรการยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว มีค่าเท่ากับ 0.440

ตารางที่ 3.15 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ขององค์ประกอบปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ

ตัวแปร	ตัวแบบจากเพื่อน	ตัวแบบจากครู	ตัวแบบจากครอบครัว
ตัวแบบจากเพื่อน	1.000		
ตัวแบบจากครู	0.458**	1.000	
ตัวแบบจากครอบครัว	0.440**	0.661**	1.000
MEAN	3.61	3.78	3.89
SD.	0.59	0.71	0.69

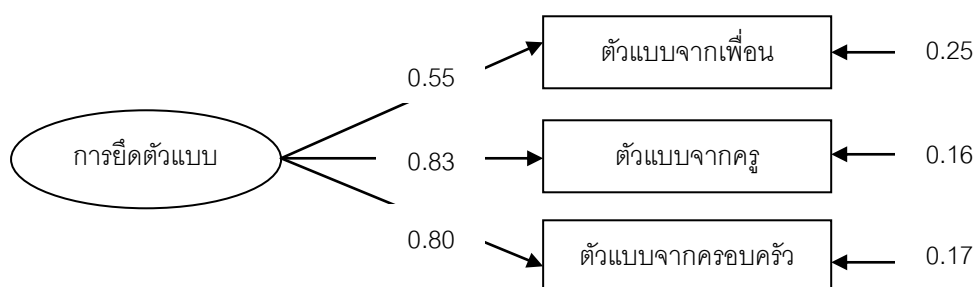
หมายเหตุ ** $p < .01$

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัยจากตารางที่ 3.16 และ ภาพที่ 3.4 พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า ไค - สแควร์ (Chi - square) มีค่าเท่ากับ 0.01 ซึ่งมีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.92 ที่องศาอิสระเท่ากับ 1 ($df = 1$) นั่นคือ ค่าไค-สแควร์แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่า ยอมรับสมมติฐานหลักที่ว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 1 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.00

ตารางที่ 3.16 ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดองค์ประกอบปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ

ตัวแปร	น.น.องค์ประกอบ		t	R ²	สปส.คะแนน องค์ประกอบ
	b(SE)	B			
การยึดตัวแบบจากเพื่อน	0.33(0.02)	0.55	15.70**	0.30	0.25
การยึดตัวแบบจากครู	0.59(0.03)	0.83	22.59**	0.69	0.70
การยึดตัวแบบจากครอบครัว	0.55(0.03)	0.80	21.79**	0.64	0.59
Chi-square = 0.01	df = 1		P = 0.92		
GFI = 1	AGFI = 1		RMR = 0.00		

หมายเหตุ: **p<.01

ภาพที่ 3.4 ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

เมื่อพิจารณาความสำคัญขององค์ประกอบมาตรฐานแต่ละตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดการองค์ประกอบด้านการยึดตัวแบบ พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวก ขนาดตั้งแต่ 0.55 - 0.80 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p<.01$) ทุกตัว โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ การยึดตัวแบบจากครู การยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว และการยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน ตามลำดับ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.83, 0.80 และ 0.55 ตามลำดับ และมีความผันแปรร่วมกับองค์ประกอบการกำกับตนเองด้านความมีวินัยร้อยละ 0.69, 0.64 และ 0.30 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยวางแผนและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. เก็บด้วยตนเองจำนวน 5 โรงเรียน ผู้วิจัยขอใช้ชั่วโมงพบครูที่ปรึกษาในตอนเช้าหลังเข้าแถวเคารพธงชาติ โดยสุ่มนักเรียนชายจำนวน 12 คนและนักเรียนหญิงจำนวน 13 คน จาก 1 ห้องเรียน ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้เสร็จภายในชั่วโมง และรวบรวมแบบสอบถามคืน
2. ส่งทางไปรษณีย์ไปจำนวน 7 โรงเรียน ผู้วิจัยติดต่อกับเพื่อนครูผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยขอความร่วมมือให้เก็บข้อมูลวิจัย ในชั่วโมงพบครูที่ปรึกษาในตอนเช้า โดยการแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียนอย่างสุ่ม กับนักเรียนชาย 12 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 13 คน หรือให้ได้จำนวนใกล้เคียงกันให้มากที่สุด และให้เก็บคืนภายในชั่วโมงนั้น กรณีไม่เสร็จอนุญาตให้นักเรียนนำกลับไปทำที่บ้านหรือในชั่วโมงพักเที่ยงและนำมาคืน จากนั้นผู้วิจัยจึงไปรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

ตารางที่ 3.17 ขั้นตอน และ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอน	การปฏิบัติงาน	ช่วงระยะเวลา
1	ดำเนินการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนโรงเรียน จำนวนระดับชั้นที่เปิดสอน จำนวนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ 2 เพื่อนำข้อมูลโรงเรียนที่สุ่มมาทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือ	15 - 20 ม.ค.2555
2	ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจาก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 12 โรงเรียน	21 - 31 ม.ค.2555
3	ส่งหนังสือขอความร่วมมือและเครื่องมือเก็บข้อมูลไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	1 - 10 ก.พ. 2555
4	ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่เก็บได้เพื่อลงข้อมูล	20 - 29 ก.พ. 2555
5	ตรวจสอบและคัดเลือกข้อมูลที่ไม่มีคุณภาพออก เช่น ตอบแบบสอบถามไม่ครบ หรือ ตอบแบบสอบถามไม่จริงใจ	1 - 5 มี.ค. 2555

ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 855 ฉบับ จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 20 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 95 จากนั้นคัดเลือกแบบสอบถามที่ข้อมูลไม่มีคุณภาพออกทั้งสิ้น 35 ฉบับ

แบบสอบถามข้อมูลไม่มีคุณภาพ ได้แก่ แบบสอบถามที่นักเรียนตอบไม่ครบทุกข้อ แบบสอบถามที่นักเรียนเลือกตอบในระดับเดียวกันทุกข้อซึ่งแสดงความไม่ตั้งใจในการตอบแบบสอบถามของนักเรียน หลังจากคัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่มีคุณภาพออกแล้ว เหลือแบบสอบถามที่นำไปวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสิ้น 820 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.11 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 51 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ทราบลักษณะการแจกแจงของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษาในโมเดล ประกอบด้วยตัวแปรที่สังเกตได้ 13 ตัวแปร เพื่อให้ทราบลักษณะการแจกแจงและการกระจายของตัวแปรที่สังเกตได้ที่ใช้ในการวิจัยด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย ความเบ้ ความโด่ง

2. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัย จำแนกตาม ภูมิภาค โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นเรียน และ ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้วยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' product – moment correlation coefficient)

3. วิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านพฤติกรรมการความมีวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สร้างขึ้นจากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้โปรแกรม LISREL version 8.72

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และ 2) ศึกษาเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิหลังต่างกัน ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน *ตอนที่แรก* การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย และ*ตอนที่สอง* การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจติดตามได้ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และข้อความที่ใช้แทนตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ

\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
S.D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Max	หมายถึง	ค่าสูงสุด
Min	หมายถึง	ค่าต่ำสุด
C.V.	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย
Sk	หมายถึง	ค่าความเบ้
Ku	หมายถึง	ค่าความโด่ง
b	หมายถึง	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนดิบ
B	หมายถึง	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐาน
χ^2	หมายถึง	ดัชนีตรวจสอบความกลมกลืนประเภทค่าสถิติไค-สแควร์
GFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน
AGFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว
R ²	หมายถึง	สัมประสิทธิ์การทำนาย
df	หมายถึง	องศาอิสระ
p	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
RMR	หมายถึง	ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ

ข้อความที่ใช้แทนตัวแปรสังเกตได้

การรับรู้	หมายถึง	การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย
การตัดสินใจ	หมายถึง	การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย
การปฏิบัติ	หมายถึง	การแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย
เกรดเฉลี่ย	หมายถึง	ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม
ความสำคัญของวินัย	หมายถึง	การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย
ความสามารถ	หมายถึง	การรับรู้ความสามารถของตน
การเลี้ยงดู	หมายถึง	การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
ตัวแบบเพื่อน	หมายถึง	การยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน
ตัวแบบครู	หมายถึง	การยึดตัวแบบจากครู
ตัวแบบครอบครัว	หมายถึง	การยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว
ปฏิสัมพันธ์	หมายถึง	ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน
จัดการชั้นเรียน	หมายถึง	การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ
ส่งเสริมวินัย	หมายถึง	การส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ประกอบด้วย 3 ส่วน ส่วนแรก ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง และอัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม ส่วนที่สอง ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยการนำเสนอค่าสถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และ ส่วนสุดท้าย ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการศึกษา โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสูงสุด (MAX) ค่าต่ำสุด (MIN) ค่าความเบ้ (SK) ค่าความโด่ง (Ku) และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการกระจายและการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวแปร

1.1 ผลการวิเคราะห์จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างและอัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยและปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยเริ่มทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่

15 มกราคม – 5 มีนาคม 2555 รวมทั้งสิ้น 51 วัน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 900 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้น 855 ฉบับ จากนั้นผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่มีคุณภาพออกทั้งสิ้น 35 ฉบับ เหลือแบบสอบถามจำนวน 820 ฉบับที่นำไปวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ พบว่า อัตราการตอบกลับทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 91.11 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราการตอบกลับมากที่สุดได้แก่ โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม และ โรงเรียนวัดราชโอรส จำนวน 75 ฉบับ (ร้อยละ 100) และกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราการตอบกลับน้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนหอวัง จำนวน 60 ฉบับ (ร้อยละ 80) ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างและอัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม

โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง	อัตราการตอบกลับ (ร้อยละ)
1) โรงเรียนวัดราชโอรส	75	75 (100.00)
2) โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม	75	75 (100.00)
3) โรงเรียนธนบุรีวรเทพีพลารักษ์	75	66 (88.00)
4) โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย	75	67 (89.33)
5) โรงเรียนศรีอยุธยา	75	70 (93.33)
6) โรงเรียนวัดราชาธิวาส	75	65 (86.67)
7) โรงเรียนสารวิทยา	75	65 (86.67)
8) โรงเรียนสิริรัตนานทร	75	70 (93.33)
9) โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต	75	68 (90.67)
10) โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า	75	69 (92.00)
11) โรงเรียนพุทธจักรวิทยา	75	70 (93.33)
12) โรงเรียนหอวัง	75	60 (80.00)
รวมทั้งสิ้น	900 (100.00)	820 (91.11)

1.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นเรียน ระดับผลการเรียนเฉลี่ย ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง บุคคลที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย และจำนวนชั่วโมงที่พูดคุย/ปรึกษา กับผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน พบว่า นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 58.80) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 มีค่าใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 33.05, 33.54, 33.41) ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในระดับดี (ร้อยละ 29.10) รองลงมาคือนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก และพอใช้ (ร้อยละ 23.70 และ 22.30) นักเรียนส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับพ่อและแม่ (ร้อยละ 74.30) และมีเวลาพูดคุย/ปรึกษา กับผู้ปกครองเฉลี่ยวันละ 1-2 ชั่วโมง (ร้อยละ 28.40) นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ ม.ปลาย หรือ ปวส.มากที่สุด รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 25.40 และ 22.80 ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิหลัง (n=820)

ตัวแปร		ความถี่	ร้อยละ
1) เพศ	ชาย	338	41.20
	หญิง	482	58.80
2) ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 1	271	33.05
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	275	33.54
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	274	33.41
3) ระดับผลการเรียน	ต่ำกว่า 1.50	24	2.90
	1.50 – 1.99	69	8.40
	2.00 – 2.49	111	24.50
	2.50 – 2.99	183	22.30
	3.00 – 3.49	239	29.10
	3.50 – 4.00	194	23.70
4) ระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง	ไม่ได้เรียนหนังสือ	5	0.60
	ประถมศึกษา	159	19.40
	ม.ต้น/ม.3	153	18.70
	ม.ปลาย/ม.6/ปวช.	208	25.40
	อนุปริญญา/ปวส.	53	6.50
	ปริญญาตรี	187	22.80
	ปริญญาโท	47	5.70
	ปริญญาเอก	8	1.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิหลัง (n=820)

ตัวแปร		ความถี่	ร้อยละ
5) บุคคลที่นักเรียน พักอาศัยด้วย	พ่อ - แม่	609	74.30
	พ่อ หรือ แม่ คนใดคนหนึ่ง	130	15.90
	ญาติผู้ใหญ่	63	7.70
	พี่ - น้อง	7	0.90
6) จำนวนชั่วโมงที่ นักเรียนพูดคุย/ปรึกษา กับผู้ปกครองต่อวัน	น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	206	25.10
	1 - 2 ชั่วโมง	233	28.40
	3 - 4 ชั่วโมง	184	22.40
	5 - 6 ชั่วโมง	90	11.00
	มากกว่า 6 ชั่วโมง	107	13.10

1.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการวิเคราะห์ โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรแฝงภายใน 2 ตัวแปร ได้แก่ การกำกับตนเองด้านความมีวินัย และ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน ตัวแปรแฝงภายนอกจำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ และปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว ตัวแปรแฝงทั้งหมดวัดจากตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 13 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย การแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย การรับรู้ความสามารถของตน ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน การยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน การยึดตัวแบบจากครู การยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว และ การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย โดยผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้จากตารางที่ 4.3 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณาการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรมีค่าเท่ากับ 3.51 - 4.04 แสดงว่านักเรียน มีการกำกับตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างสูงทุกด้าน โดยมีคะแนนเฉลี่ยด้านการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมาคือ การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย ($\bar{X} = 3.76$) ส่วนการตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัยมีค่าต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของข้อมูล (C.V.) ของตัวแปร พบว่าตัวแปร

ทั้ง 3 มีการกระจายไม่ต่างกันมากนัก โดยอยู่ระหว่าง ร้อยละ 14.36 – 18.23 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) ของตัวแปร พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย (ความเบ้เป็นลบ) แสดงว่าข้อมูลของตัวแปรสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่า ตัวแปรส่วนใหญ่มีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะโด่งกว่าโค้งปกติ (ค่าความโด่งมากกว่า 0) ยกเว้นตัวแปรการตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัยที่มีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะเตี้ยแบนกว่าโค้งปกติ ($Ku = -0.35$) แสดงว่า ตัวแปรการตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย มีการกระจายของข้อมูลมาก

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรมีค่าเท่ากับ 3.84 – 4.37 แสดงว่า นักเรียนมีคุณลักษณะอยู่ในระดับค่อนข้างสูง โดยนักเรียนมีระดับผลการเรียนสะสมสูงสุด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือ การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย ($\bar{X} = 4.31$) และนักเรียนมีค่าเฉลี่ยด้านการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำสุด ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) พบว่านักเรียนมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยค่อนข้างกระจายกันมาก ในขณะที่การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัยและการรับรู้ความสามารถของตนเองมีการกระจายไม่ต่างกัน และกระจายต่ำกว่าระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) ของตัวแปร พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้าย (ความเบ้เป็นลบ) แสดงว่าข้อมูลของตัวแปรสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่า ตัวแปรระดับผลการเรียนเฉลี่ยมีการแจกแจงในลักษณะเตี้ยแบนกว่าโค้งปกติ (ค่าความโด่งน้อยกว่า 0) ในขณะที่ตัวแปรการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัยการแจกแจงในลักษณะโด่งมาก และตัวแปรด้านการรับรู้ความสามารถของตนเองมีการแจกแจงใกล้เคียงกับโค้งปกติ

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรมีค่าเท่ากับ 3.71 – 3.99 ซึ่งอยู่ในระดับค่อนข้างสูง แสดงว่า โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดี โดยค่าเฉลี่ยด้านการส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียนมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมาคือ การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.80$) และปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ของตัวแปร พบว่า ตัวแปรมีการกระจายไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าเท่ากับ 19.04, 19.04 และ 19.67 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) ของตัวแปร พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้าย (ความเบ้เป็นลบ) แสดงว่าข้อมูลของตัวแปรสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีการแจกแจงในลักษณะโด่งกว่าโค้งปกติ (ค่าความโด่งมากกว่า 0) แสดงว่า ตัวแปรมีการกระจายของข้อมูลค่อนข้างน้อย

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรมีค่าเท่ากับ 3.61 – 3.89 ซึ่งอยู่ในระดับค่อนข้างสูง แสดงว่า นักเรียนมีการนำแบบอย่างมาใช้ในการกำกับตนเองด้านความมีวินัย โดยค่าเฉลี่ยด้านการยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัวมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมาคือ ด้านการยึดตัวแบบจากครู ($\bar{X} = 3.78$) และด้านการยึดตัวแบบจากเพื่อน นักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ของตัวแปร พบว่า ตัวแปรมีการกระจายเท่ากับ 16.61, 18.78 และ 17.74 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) ของตัวแปร พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้าย (ความเบ้เป็นลบ) แสดงว่า ข้อมูลของตัวแปรสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่า ตัวแปรส่วนใหญ่มีการแจกแจงในลักษณะโด่งกว่าโค้งปกติ ยกเว้นการยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียนที่มีการแจกแจงในลักษณะเตี้ยแบนกว่าปกติ (ค่าความโด่งน้อยกว่า 0)

ตารางที่ 4.3 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (n = 820)

ตัวแปร	\bar{X}	ระดับ	S.D.	CV.	Min	Max	Sk	Ku
การกำกับตนเองด้านความมีวินัย								
การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย	3.76	มาก	0.54	14.36	2.00	5.00	-0.39	0.02
การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย	3.51	มาก	0.64	18.23	1.56	5.00	-0.05	-0.35
การแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย	4.04	มาก	0.65	16.09	1.33	5.00	-0.91	0.79
ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน								
ระดับผลการเรียนเฉลี่ย	4.37	ค่อนข้างสูง	1.35	30.89	1.00	6.00	-0.61	-0.43
การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย	4.31	ค่อนข้างสูง	0.71	16.47	1.00	5.00	-1.50	3.00
การรับรู้ความสามารถของตน	3.84	ค่อนข้างสูง	0.64	16.67	1.60	5.00	-0.38	0.01
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมโรงเรียน								
ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน	3.71	ค่อนข้างสูง	0.73	19.67	1.00	5.00	-0.60	0.71
การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.80	ค่อนข้างสูง	0.73	19.21	1.00	5.00	-0.56	0.51
การส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน	3.99	ค่อนข้างสูง	0.76	19.04	1.00	5.00	-0.74	0.62
ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ								
การยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน	3.61	ค่อนข้างสูง	0.60	16.62	1.40	5.00	-0.36	-0.02
การยึดตัวแบบจากครู	3.78	ค่อนข้างสูง	0.71	18.78	1.00	5.00	-0.39	0.26
การยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว	3.89	ค่อนข้างสูง	0.69	17.74	1.00	5.00	-0.41	0.85
ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว								
การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	3.89	ค่อนข้างสูง	0.81	20.82	1.00	5.00	-0.67	0.19

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรที่มีค่าเท่ากับ 3.89 ซึ่งอยู่ในระดับค่อนข้างสูง แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวที่มีการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V) เท่ากับ 20.82 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) ของตัวแปรพบว่า ตัวแปรที่มีการกระจายในลักษณะเบ้ซ้าย (ค่าความเบ้ติดลบ) แสดงว่าข้อมูลของตัวแปรที่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่า ตัวแปรที่มีการแจกแจงของข้อมูลโด่งกว่าโค้งปกติ (ค่าความโด่งมากกว่า 0) แสดงว่าตัวแปรนี้ไม่ค่อยมีการกระจายของข้อมูล

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแรก ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้เพื่อใช้สร้างเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนที่สอง ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และส่วนสุดท้าย ผลการวิเคราะห์ระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และผลการเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิหลังต่างกัน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ เพื่อใช้สร้างเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้เกี่ยวกับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.4

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าสถิติ Bartlett's test of sphericity ซึ่งเป็นค่าสถิติทดสอบสมมติฐานว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (identity matrix) หรือไม่ มีค่าสถิติเท่ากับ 47863.57 ค่า $p = 0.00$ แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาค่าดัชนีไกเซอร์-ไมเยอร์-ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin หรือ KMO) ซึ่งเป็นค่าที่ใช้วัดความเหมาะสมของข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในรูปของโมเดลเชิงสาเหตุ จากผลการ

วิเคราะห์ค่า KMO พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.914 โดยมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า ข้อมูลชุดนี้ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันซึ่งเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์หองค์ประกอบในโมเดลริสเลลต่อไป

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้จำนวน 13 ตัวแปร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 78 คู่ โดยความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีนัยสำคัญนี้ทุกตัวเป็นความสัมพันธ์ทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.152 – 0.671

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) แสดงว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรมีทิศทางเดียวกัน โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ การส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน และการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เท่ากับ 0.671 แสดงว่า หากโรงเรียนมีการส่งเสริมความมีวินัยที่สูงขึ้นแล้ว ครูจะมีการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นด้วย รองลงมาคือ การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ และปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เท่ากับ 0.627 แสดงว่า หากครูมีการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียนมีค่าสูงขึ้นด้วย

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ระหว่างกลุ่มตัวแปรด้านเดียวกันมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านการกำกับตนเองด้านความมีวินัย เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.381 – 0.622 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ การสังเกตพฤติกรรมความมีวินัย และการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เท่ากับ 0.622 แสดงว่า หากนักเรียนมีการสังเกตตนเองด้านความมีวินัยที่สูงขึ้นแล้วนักเรียนจะมีการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัยสูงขึ้นด้วย และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ การสังเกตตนเองด้านความมีวินัย และการตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.381

ด้านคุณลักษณะของนักเรียน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.296 – 0.591 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดคือการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย และการรับรู้ความสามารถของตน โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เท่ากับ 0.591 แสดงว่า หากนักเรียนมีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงขึ้นแล้วนักเรียนจะมีการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัยสูงขึ้น

ด้วย และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ ผลการเรียนเฉลี่ย และการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.296

ด้านการยึดตัวแบบ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.438 – 0.661 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ การยึดตัวแบบจากครู และการยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เท่ากับ 0.661 แสดงว่า ถ้านักเรียนมีการยึดตัวแบบจากครูสูงขึ้น ก็จะมีการยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัวสูงขึ้นด้วย และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ การยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน และการยึดตัวแบบจากครู โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.438

ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.529 – 0.627 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ การส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน และ การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เท่ากับ 0.627 แสดงว่า ถ้าโรงเรียนมีการส่งเสริมความมีวินัยที่สูงขึ้นครูก็จะสามารถจัดการชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วย และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ การส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน และ ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.529

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ของตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้าน
 ความเป็นวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ตัวแปร	การรับรู้	การตัดสินใจ	การปฏิบัติ	เกรดเฉลี่ย	ความสำคัญของวินัย	ความสามารถ	การเลี้ยงดู	ตัวแบบเพื่อน	ตัวแบบครู	ตัวแบบครอบครัว	ปฏิสัมพันธ์	จัดการชั้นเรียน	ส่งเสริมวินัย
การรับรู้	1												
การตัดสินใจ	0.381**	1											
การปฏิบัติ	0.622**	0.387**	1										
เกรดเฉลี่ย	0.365**	0.294**	0.343**	1									
ความสำคัญของวินัย	0.379**	0.621**	0.344**	0.296**	1								
ความสามารถ	0.464**	0.452**	0.441**	0.318**	0.591**	1							
การเลี้ยงดู	0.335**	0.389**	0.297**	0.266**	0.479**	0.452**	1						
ตัวแบบเพื่อน	0.459**	0.400**	0.457**	0.341**	0.399**	0.411**	0.308**	1					
ตัวแบบครู	0.437**	0.426**	0.412**	0.174**	0.539**	0.507**	0.450**	0.438**	1	1			
ตัวแบบครอบครัว	0.471**	0.473**	0.447**	0.234**	0.552**	0.559**	0.481**	0.440**	0.661**				
ปฏิสัมพันธ์	0.274**	0.306**	0.230**	0.152**	0.360**	0.351**	0.339**	0.265**	0.408**	0.424**	1		
จัดการชั้นเรียน	0.347**	0.391**	0.313**	0.164**	0.417**	0.433**	0.368**	0.289**	0.440**	0.487**	0.627**	1	
ส่งเสริมวินัย	0.347**	0.380**	0.299**	0.241**	0.487**	0.458**	0.432**	0.321**	0.451**	0.513**	0.529**	0.671**	1
MEAN	3.76	4.04	3.51	4.37	4.31	3.84	3.89	3.61	3.78	3.89	3.72	3.80	3.99
SD.	0.54	0.65	0.64	1.36	0.71	0.64	0.81	0.60	0.71	0.69	0.73	0.73	0.76
Kaiser – Meyer – Olkin Measure of sampling Adequacy = 0.914						Bartlett's test of Sphericity = 4763.57			df = 78		sig = 0.00		

**p<0.0

2.2 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การพัฒนาโมเดลในครั้งนี้มีตัวแปรแฝงทั้งหมด 5 ตัวแปร เป็นตัวแปรแฝงภายใน 2 ตัวแปรได้แก่ การกำกับตนเองด้านความมีวินัย และ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน เป็นตัวแปรแฝงภายนอก 3 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ปัจจัยการเลี้ยงดูของครอบครัว และปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ โดยมีตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 13 ตัวแปร

การทดสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิเคราะห์โมเดลตามกรอบแนวคิดในตอนแรก พบว่า โมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 468.22 ที่องศาอิสระเท่ากับ 56 และความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.00 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.92 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.87 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.030 ค่าเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐานระหว่างตัวแปรสูงสุด (largest standardized residuals) เท่ากับ 11.82

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำการปรับโมเดลโดยยอมให้ความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันได้ ซึ่งการปรับโมเดลในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยพิจารณาจากค่าดัชนีดัดแปรโมเดล (modification indices) และผลจากการปรับโมเดล ผู้วิจัยได้โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 4.5

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้แก่ค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 24.88 ที่องศาอิสระเท่ากับ 30 ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.73 นั่นคือระดับนัยสำคัญของการทดสอบค่าไค-สแควร์มากกว่า ระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) จึงยอมรับสมมติฐานศูนย์ที่ว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของโมเดลตัวอื่น ๆ ได้แก่ ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ซึ่งค่าเข้าใกล้ 1

และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.007 ซึ่งเข้าใกล้ศูนย์ ซึ่งสนับสนุนว่าโมเดลการวิจัยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ตัวแปรสังเกตได้มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.16 – 1.00 โดยตัวแปรที่มีความเที่ยงสูงสุด คือ การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.00 รองลงมาคือตัวแปร การยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว มีค่าเท่ากับ 0.73 ตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงต่ำสุด คือ ระดับผลการเรียนเฉลี่ย มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.16

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R-SQUARE) ของสมการโครงสร้างตัวแปรแฝงภายใน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.76 แสดงว่า ตัวแปรในโมเดลซึ่งประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน ได้ร้อยละ 76 ส่วนตัวแปรแฝงภายในการกำกับตนเองด้านความมีวินัยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.88 แสดงว่า ตัวแปรในโมเดล ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัย ได้ร้อยละ 88

เมื่อพิจารณาตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน พบว่า ได้รับอิทธิพลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) จากตัวแปร ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.65, 0.17 และ 0.15 ตามลำดับ แสดงว่า หากนักเรียนมีแบบอย่างที่ดีจาก บุคคลในครอบครัว ครูและเพื่อนนักเรียน ได้รับการอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจากครอบครัว มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครู อยู่ในบรรยากาศของห้องเรียนที่ครูสามารถจัดการชั้นเรียนได้อย่างดี และมีการส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีระดับผลการเรียนที่สูง สามารถรับรู้ว่าคุณมีความวินัยมีความสำคัญมากขึ้น และส่งผลให้นักเรียนรับรู้ความสามารถของตนเองได้ดี

เมื่อพิจารณาตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัย พบว่า ได้รับอิทธิพลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) จากตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน และ ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.69 และ 0.34 ตามลำดับ แสดงว่า หากนักเรียนมีระดับผลการเรียนที่สูง มีการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย มีการรับรู้ความสามารถของตนเองได้ดี ได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่ดีของเพื่อนนักเรียน ครู และบุคคลในครอบครัวแล้ว จะส่งผลให้นักเรียนสามารถกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ดี นอกจากนี้ตัวแปรปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว

และตัวแปรปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยด้วย โดยส่งผ่านตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน มีขนาดอิทธิพลทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($p < 0.01$) เท่ากับ 0.10 และ 0.12 ตามลำดับ แสดงว่าการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยของครอบครัว การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู-นักเรียน การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน จะช่วยให้นักเรียนมีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้นั้น ต้องทำให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยที่สูง มีการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองก่อน จึงจะทำให้นักเรียนมีความสามารถในการกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ และเมื่อพิจารณาอิทธิพลรวมต่อตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัย พบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน และ ตัวแปรปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ เพียง 2 ตัวแปร ที่มีขนาดอิทธิพลรวมอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.01$) เท่ากับ 0.69 และ 0.78 ต่อตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัย ในขณะที่ตัวแปรปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว และตัวแปรปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีขนาดอิทธิพลรวมไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.01$) เท่ากับ 0.07 และ 0.07 ตามลำดับ ต่อตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน

เมื่อพิจารณาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรแฝงพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงมีค่าอยู่ระหว่าง 0.52 – 0.92 โดยตัวแปรทุกคู่มีความสัมพันธ์แบบมีทิศทางเดียวกัน ตัวแปรคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุดคือ ตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัย และตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.92 แสดงว่า ถ้านักเรียนมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยที่สูง มีการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย และมีการรับรู้ความสามารถของตนได้ดี นักเรียนจะมีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ดีเช่นเดียวกัน

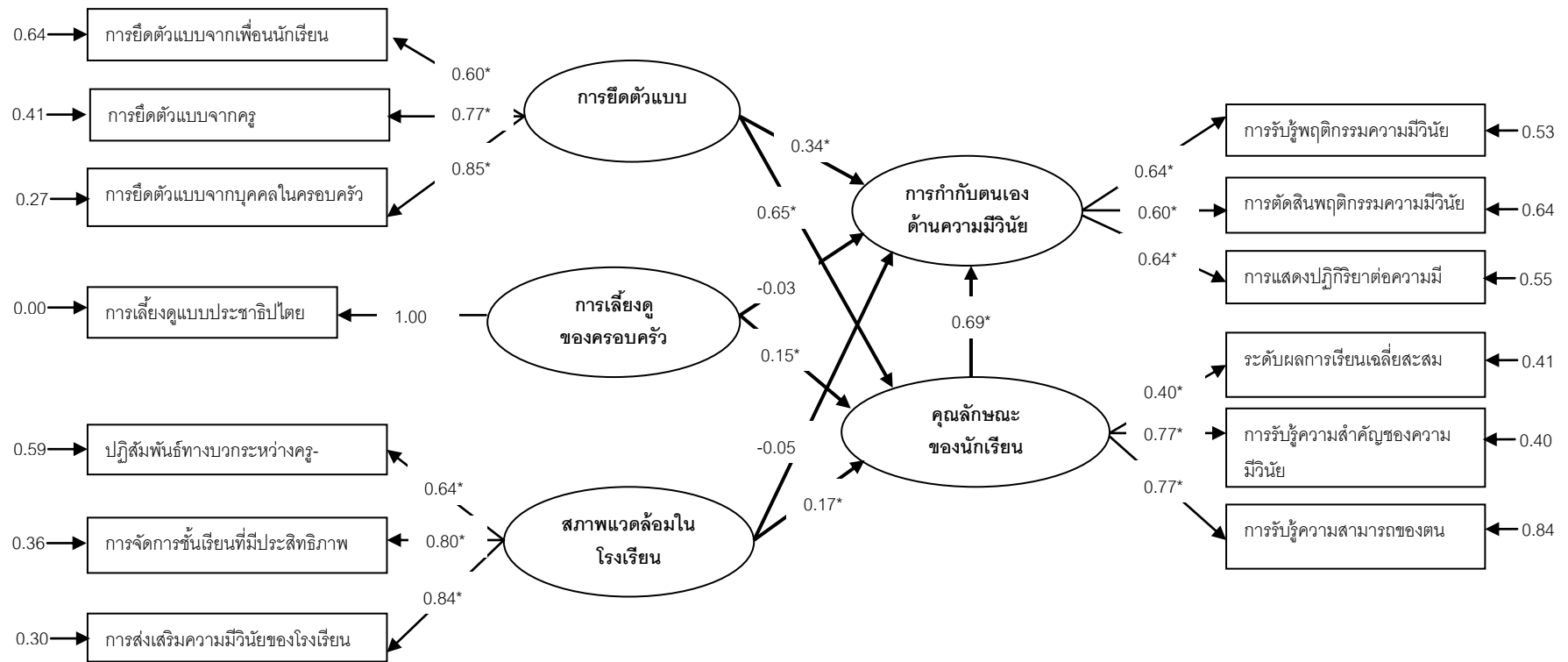
จากผลการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า คุณลักษณะของนักเรียน และ การยึดตัวแบบ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัย กล่าวคือ นักเรียนที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสม ซึ่งประกอบไปด้วยมีระดับผลการเรียนที่สูง มีการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย มีการรับรู้ความสามารถของตนเองได้ดี มีการยึดตัวแบบที่ดี จากเพื่อนนักเรียน ครู และคนในครอบครัว จะส่งผลให้นักเรียนมีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ดี นอกจากนี้ยังพบว่า การเลี้ยงดูของครอบครัว สภาพแวดล้อมของโรงเรียน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยด้วย กล่าวคือ ถ้าผู้ปกครองอบรมเลี้ยงดูนักเรียนแบบประชาธิปไตย ครูมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน มีการจัดการชั้นเรียนที่ดี และโรงเรียนมีการส่งเสริมความมีวินัยอย่างต่อเนื่อง จะทำให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มี

ระดับผลการเรียนเฉลี่ยที่สูงขึ้น มีการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองได้ดียิ่งขึ้น เมื่อนักเรียนมีคุณลักษณะเช่นนี้แล้ว ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ดีตามมา

ตารางที่ 4.5 ค่าสถิติผลการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงและการวิเคราะห์อิทธิพลของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ตัวแปรผล ตัวแปรเหตุ	การกำกับตนเอง			คุณลักษณะนักเรียน			
	อิทธิพล รวม	อิทธิพล ทางอ้อม	อิทธิพล ทางตรง	อิทธิพล รวม	อิทธิพล ทางอ้อม	อิทธิพล ทางตรง	
คุณลักษณะ นักเรียน	0.69** (0.14)	-	0.69** (0.14)	-	-	-	
ตัวแบบ	0.78** (0.07)	0.44** (0.09)	0.34** (0.11)	0.65** (0.08)	-	0.65** (0.08)	
การเลี้ยงดู	0.07 (0.05)	0.10** (0.04)	-0.03 (0.05)	0.15** (0.05)	-	0.15** (0.05)	
โรงเรียน	0.07 (0.06)	0.12** (0.04)	-0.05 (0.06)	0.17** (0.05)	-	0.17** (0.05)	
ค่าสถิติ ไควร์-แอสควร์ = 24.88 df = 30 p = 0.73 GFI = 1.00 AGFI = 0.99 RMR = 0.007							
ตัวแปร	ตัวแบบนักเรียน ตัวแบบครู ตัวแบบครอบครัว การเลี้ยงดู ปฏิสัมพันธ์ จัดการชั้นเรียน ส่งเสริมวินัย						
ความเที่ยง	0.36	0.59	0.73	1.00	0.41	0.64	0.70
ตัวแปร	การรับรู้ การตัดสินใจ การปฏิบัติ เกรดเฉลี่ย ความสำคัญของวินัย ความสามารถ						
ความเที่ยง	0.41	0.41	0.36	0.16	0.59	0.60	
สมการโครงสร้างของตัวแปร			การกำกับตนเอง		คุณลักษณะนักเรียน		
R SQUARE			0.88		0.76		
เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร							
ตัวแปรแฝง	การกำกับตนเอง คุณลักษณะนักเรียน การเลี้ยงดู โรงเรียน ตัวแบบ						
การกำกับตนเอง	1.00						
คุณลักษณะนักเรียน	0.92	1.00					
การเลี้ยงดู	0.55	0.60	1.00				
โรงเรียน	0.67	0.71	0.52	1.00			
ตัวแบบ	0.87	0.85	0.56	0.72	1.00		

หมายเหตุ: **p<.01

ภาพที่ 4.1 ผลการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

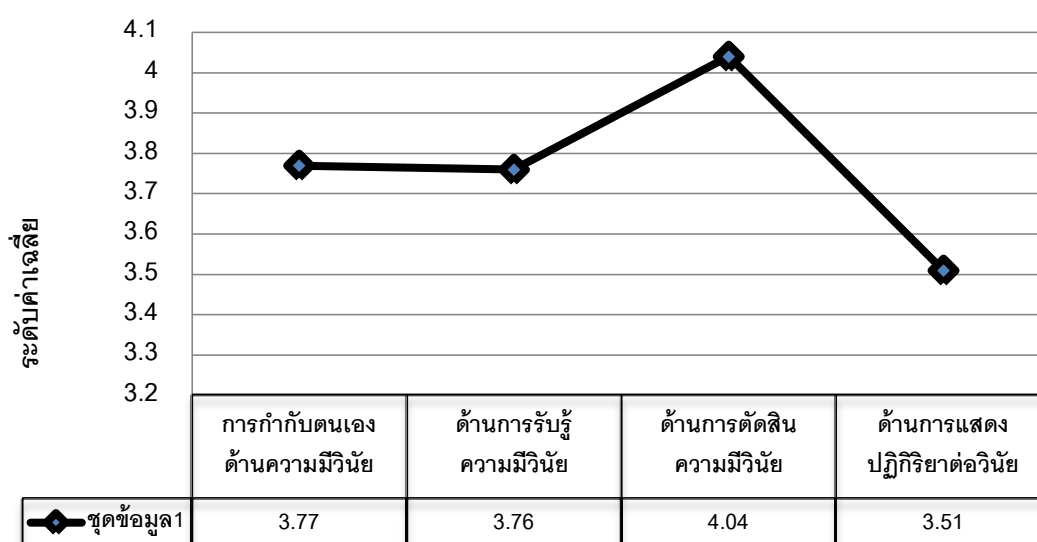
2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

2.3.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิเคราะห์ระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.49) โดยนักเรียนมีการตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมาคือ การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย ($\bar{X} = 3.76$) และการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัยมีค่าน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.51$) โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ตัวบ่งชี้	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย	3.76	0.54	มาก
การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย	4.04	0.65	มาก
การแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย	3.51	0.64	มาก
การกำกับตนเองด้านความมีวินัย (รวม)	3.77	0.49	มาก

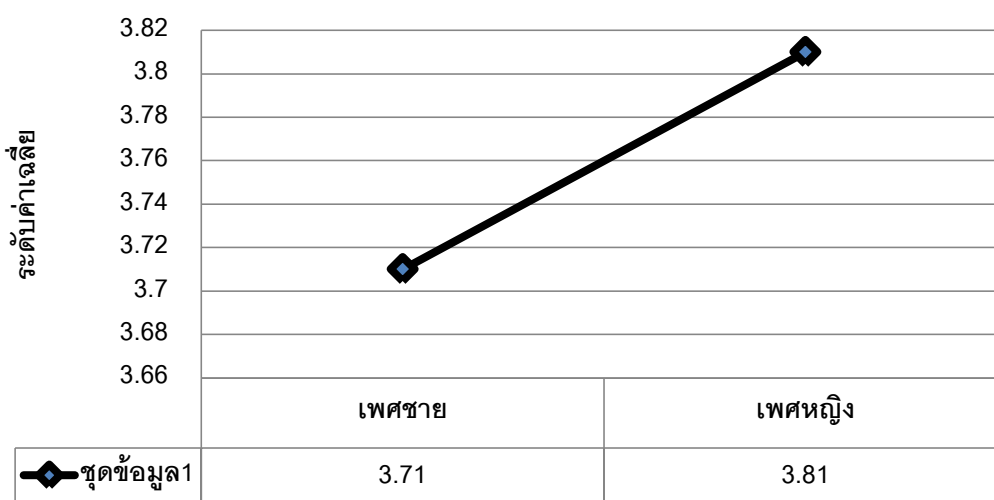

ภาพที่ 4.2 กราฟเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

2.3.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน

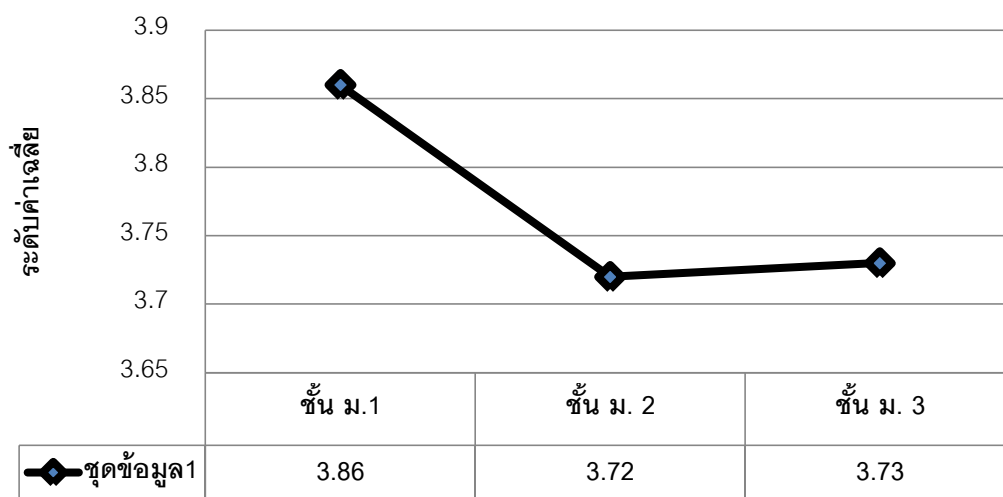
การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตัวแปรเพศ ประกอบด้วย เพศชายและเพศหญิง ตัวแปรระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 และตัวแปรระดับผลการเรียน ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ระดับต่ำ (มีระดับผลการเรียนต่ำกว่า 2.00) ระดับกลาง (มีระดับผลการเรียนอยู่ระหว่าง 2.00 – 2.99) และระดับสูง (มีระดับผลการเรียนตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป) โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA) สำหรับการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวจะทำการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (homogeneity of variance) เพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นว่าความแปรปรวนของประชากรเท่ากันหรือไม่ กรณีที่พบว่าค่าความแปรปรวนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) ผู้วิจัยจะใช้การเปรียบเทียบรายคู่ (post hoc comparison) โดยเลือกเทคนิค Dunnett T3 และกรณีที่พบว่าความแปรปรวนไม่มีความแตกต่างกัน ($p > .05$) ผู้วิจัยจะใช้การเปรียบเทียบรายคู่ (post hoc comparison) โดยเลือกเทคนิค Bonferroni ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยจำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงมีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยสูงกว่าเพศชาย

ภาพที่ 4.3 กราฟเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามเพศ

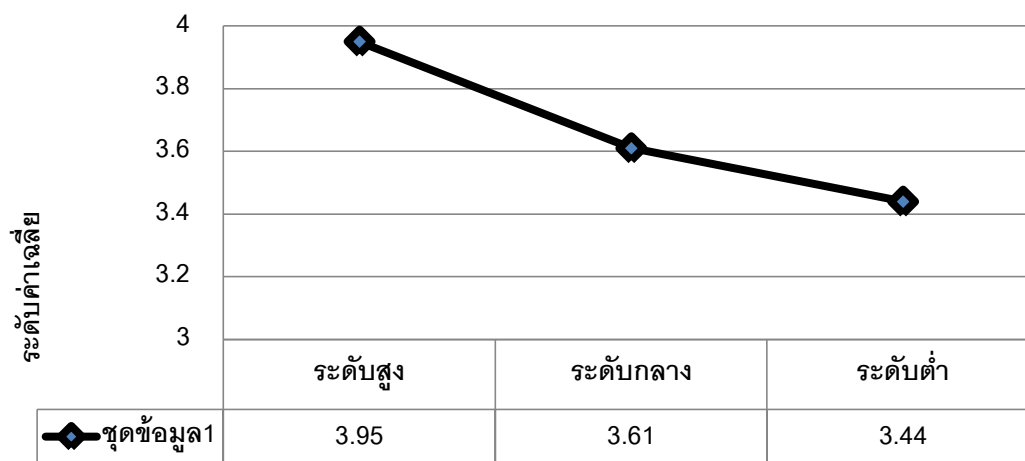
เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัย จำแนกตามระดับชั้นเรียน พบว่า นักเรียนในแต่ละระดับชั้นมีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์รายคู่โดยใช้วิธีของ Dunnett T3 เนื่องจากผลการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน พบว่า นักเรียนทั้ง 3 ระดับชั้นมีค่าความแปรปรวนของประชากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ผลการวิเคราะห์รายคู่พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนทั้ง 3 ระดับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีระดับการกำกับตนเองสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยไม่แตกต่างกัน

ภาพที่ 4.4 กราฟเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามระดับชั้นเรียน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัย จำแนกตามระดับผลการเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนแตกต่างกัน มีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์รายคู่โดยใช้วิธีของ Dunnett T3 เนื่องจากผลการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน พบว่า นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม มีค่า ความแปรปรวนของประชากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ผลการวิเคราะห์รายคู่ พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ นักเรียนที่มีผลการเรียนในกลุ่มสูง มีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนในกลุ่มปาน

กลาง และ กลุ่มต่ำ ในขณะที่เดียวกัน นักเรียนที่มีผลการเรียนในกลุ่มปานกลาง ก็มีค่าเฉลี่ยระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยสูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนกลุ่มต่ำ

ภาพที่ 4.5 กราฟเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามระดับผลการเรียน

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิหลังต่างกัน

ตัวแปร	n	mean	S.D.	Test of homogeneity	P	ANOVA		
						F	P	เปรียบเทียบ
เพศ								
ชาย	338	3.71	0.50	3.06	0.08	9.81**	0.00	หญิง > ชาย
หญิง	482	3.81	0.47					
ระดับชั้นเรียน								
มัธยมศึกษาปีที่ 1	271	3.86	0.50	3.51*	0.03	6.88**	0.00	ม.1 > ม.2,3
มัธยมศึกษาปีที่ 2	275	3.72	0.52					
มัธยมศึกษาปีที่ 3	274	3.73	0.43					
ระดับการเรียน								
สูง	433	3.95	0.42	5.27**	0.00	75.97**	0.00	สูง > กลาง > ต่ำ
กลาง	294	3.61	0.61					
ต่ำ	93	3.44	0.52					

* $p < .05$, ** $p < .01$ หมายถึง: สูง (เกรดเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป) กลาง (เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99) ต่ำ (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (causal relationship) โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 2 ประการ คือ ประการที่แรก พัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และ ประการที่สอง ศึกษาเปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิหลังต่างกัน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรแฝง(latent variable)ทั้งหมด 5 ตัวแปร และตัวแปรสังเกตได้(observed variable) ทั้งหมด 13 ตัวแปร ตัวแปรแฝงทั้งหมดนั้น แบ่งเป็นตัวแปรแฝงภายใน 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) การกำกับตนเองด้านความมีวินัย วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย และการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย 2) ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ ระดับผลการเรียนเฉลี่ย การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย การรับรู้ความสามารถของตน ตัวแปรแฝงภายนอก 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัวแปร คือ การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย 2) ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ การยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน การยึดตัวแบบจากครู การยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว และ 3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่ศึกษา คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 150,337 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนดังกล่าว จำนวน 900 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (two-stage sampling) โดยมีขั้นตอนที่ 1 สุ่มโรงเรียนแยกตามขนาดของโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา โดยสุ่มเขตพื้นที่การศึกษาละ 6 โรงเรียน (3 ขนาด ๗ ละ 2 โรงเรียน) รวมทั้งหมด 12 โรงเรียน โดยใช้ในการสุ่มอย่างง่าย (sample random sampling) ขั้นตอนที่ 2 สุ่มนักเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น(stratified random sampling) โดยแยกเป็นนักเรียนชั้น ม.1, ม.2 และ ม.3 โดยสุ่มระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน ๗ ละ 25 คน จะได้โรงเรียนละ 75 คน จาก 12 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 900 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม

ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับตนเองด้านความมีวินัย ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 855 ฉบับ คัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่มีคุณภาพออกจำนวน 35 ฉบับ เหลือแบบสอบถามที่นำไปวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 820 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.11 ของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยใช้สถิติบรรยาย (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความเบ้ (SK) ค่าความโด่ง (Ku) ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) คะแนนต่ำสุด (Min) คะแนนสูงสุด (Max) วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยจำแนกตามภูมิภาค โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์โมเดล โดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) และวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้หลักการวิเคราะห์โมเดลลิשראל

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ตัวแปรทุกคู่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันทั้งหมด โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน และการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ แสดงว่า เมื่อครูและนักเรียนในโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น ครูจะสามารถจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าดัชนี ไกเซอร์-ไมเยอร์-ออลคิน (Kaiser-meyer-Olkin หรือ KMO) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้ของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์ภายในต่อกันและเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

2. ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 24.88 องศาอิสระเท่ากับ 30 ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.73 สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) เท่ากับ 0.007 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R-SQUARE) ของสมการโครงสร้างตัวแปรภายใน โดยตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน ได้ร้อยละ 76 ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ร้อยละ 88 เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของตัวแปรภายนอกสังเกตได้ พบว่า การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีค่าความเที่ยงสูงสุด

3. อิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัย ได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน และปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.69 และ 0.34 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากตัวแปรปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.44, 0.10 และ 0.12 ตามลำดับ สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมสูงสุดต่อตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.78 นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของบุคคล ได้รับอิทธิพลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากตัวแปรปัจจัยการยึดตัวแบบ ตัวแปรปัจจัยการเลี้ยงดูของครอบครัว ตัวแปรปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.65, 0.15 และ 0.17 ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโดยภาพรวมเป็นผลมาจากปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ กล่าวคือ นักเรียนที่มีตัวแบบที่ดีจากเพื่อนนักเรียนในโรงเรียน จากครู และจากบุคคลในครอบครัวแล้ว จะส่งผลให้นักเรียนสามารถกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ดี และนอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย ระดับผลการเรียนเฉลี่ย การรับรู้ความสำคัญของ

ความมีวินัย การรับรู้ความสามารถของตน ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้นักเรียนกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ดีด้วย

4. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มาจากระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 สัดส่วนใกล้เคียงกัน โดยส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ย 3.00 – 3.49 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ของนักเรียนมีการศึกษาในระดับ ม.ปลาย และ ระดับปริญญาตรี นักเรียนพักอาศัยอยู่กับบิดา-มารดา เป็นส่วนใหญ่และมีเวลาพูดคุยปรึกษาหารือกับผู้ปกครองเฉลี่ยวันละ 1 – 2 ชั่วโมง ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างสูง โดยตัวแปรการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัยอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาคือ ตัวแปรการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า นักเรียนมีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนมีระดับการตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัยมากที่สุด ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัย จำแนกตามภูมิภาค หลัง ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นเรียน และระดับผลการเรียน เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงมีระดับการกำกับตนเองสูงกว่าเพศชาย เมื่อจำแนกตามระดับชั้นพบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีระดับการกำกับตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ในขณะที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 มีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามระดับผลการเรียนพบว่า นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยที่แตกต่างกัน มีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับสูง มีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยสูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับปานกลางและระดับต่ำ ในขณะที่เดียวกันนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับปานกลางก็มีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยสูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับต่ำด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่น่าเสนอข้างต้น โดยภาพรวมแล้วโมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวยังมีประเด็นน่าสนใจที่ผู้วิจัยจะอภิปรายดังนี้ *ประเด็นแรก* โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น *ประเด็นที่สอง* ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น *ประเด็นที่สาม* ระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และ *ประเด็นสุดท้าย* ระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิหลังต่างกัน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม (social cognitive learning)

ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า การกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจากโมเดลที่พัฒนาขึ้น ไม่ได้รับอิทธิพลมาจากคุณลักษณะส่วนบุคคลเพียงอย่างเดียว การยึดตัวแบบ การเลี้ยงดูของครอบครัว และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคมของแบนดูรา ที่มีความเชื่อว่า พฤติกรรมของคนเรา(B) ไม่ได้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากสิ่งแวดล้อม (E) แต่เพียงอย่างเดียว แต่ว่าจะต้องมีปัจจัยส่วนบุคคล (P) ร่วมด้วย (สมโภชน์ เขียมสุภาษิต, 2553) ข้อค้นพบในการวิจัยในครั้งนี้มีตัวแปรปัจจัยบางตัวที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองเหมือนกันกับงานวิจัยที่ผ่านมา คือ ตัวแปรด้านการยึดตัวแบบ และตัวแปรด้านคุณลักษณะของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิตา นิรมล (2546) อัจฉรา สุขสำราญ (2546) ชนิธดา เกตุอำไพ(2549) และ ปณิตดา ดีพิจารณ์ (2551) ที่ศึกษาพบว่า แม่แบบทางการเรียน การรับรู้ความสามารถของตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิมของนักเรียน มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเอง และนอกจากนี้โมเดลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไอนฝน ตนสาลี (2549) ที่ศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีอิทธิพลทางตรงต่อการกำกับตนเองของนักเรียน และมีอิทธิพลทางอ้อมโดยส่งผ่านตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตน ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งในตัวแปรคุณลักษณะของนักเรียน ส่วนประเด็นที่มีความแตกต่างจากงานวิจัยที่ผ่านมา คือ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาโมเดลโดยเพิ่มตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู-นักเรียน การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียนเข้ามา ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการกำกับตนเองด้านมีวินัยโดย

ส่งผ่านตัวแปรคุณลักษณะของนักเรียน แสดงว่าสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน จัดว่าเป็นตัวแปรที่ค้นพบใหม่นี้มีความแตกต่างจากตัวแปรในโมเดลการกำกับตนเองตามงานวิจัยที่ผ่านมา

คุณลักษณะของนักเรียน (P) ประกอบด้วย ระดับผลการเรียนเฉลี่ย การรับรู้ความสามารถของตน การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย ทั้ง 3 องค์ประกอบนี้มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน (B) กล่าวคือ เมื่อนักเรียนมีระดับผลการเรียนที่สูง เป็นเพราะนักเรียนเป็นคนที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ ที่จะกระทำพฤติกรรมด้านการเรียนอย่างมีเป้าหมาย สะท้อนถึงความมีวินัยในตนเองที่จะนำไปสู่เป้าหมายทางการเรียนที่ตั้งไว้ได้ ถ้านักเรียนมีการประเมินความสามารถของตนได้ว่า จะแสดงพฤติกรรมด้านความมีวินัยได้สำเร็จมากน้อยเพียงใดและพฤติกรรมความมีวินัยนั้นมีความสำคัญมากเพียงพอหรือไม่ เมื่อนักเรียนรับรู้ว่าคุณลักษณะของนักเรียน (P) มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (B) สอดคล้องกับแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตน (self - efficacy) ของ Bandura (1997) ที่มีความเชื่อว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองมีผลต่อการกระทำของบุคคล บุคคล 2 คนอาจมีความสามารถไม่ต่างกัน แต่อาจแสดงออกในคุณภาพที่แตกต่างกันได้ ถ้าพบว่าคน 2 คนนี้มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกัน ในคน ๆ เดียวก็เช่นกัน ถ้ารับรู้ความสามารถของตนเองในแต่ละสภาพการณ์แตกต่างกัน ก็อาจจะแสดงพฤติกรรมออกมาได้แตกต่างกัน

ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ การเลี้ยงดูของครอบครัว และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน จัดเป็นองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม (E) ตามแนวคิดพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม เนื่องจากในการใช้ชีวิตในแต่ละวันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ค่อนข้างจำกัด ได้แก่ บ้านและโรงเรียน ดังนั้นการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพต่าง ๆ ของสังคมจึงผ่านมาจากประสบการณ์ของผู้อื่น การได้ยิน ได้ฟัง รับรู้พฤติกรรมต่าง ๆ จากเพื่อนนักเรียนในโรงเรียน ได้รับการอบรมปลูกฝังและสั่งสอน จากบุคคลที่อยู่รอบกายของนักเรียน ได้แก่ ผู้ปกครอง ครู-อาจารย์ รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียน ดังนั้นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน (B) ส่วนใหญ่จึงได้รับอิทธิพลมาจากสภาพแวดล้อมที่นักเรียนอาศัยอยู่ สอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura (1986) ที่อธิบายว่า องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม (E) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล (B) เพราะเมื่อเงื่อนไขของสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลง ก็ทำให้พฤติกรรมของมนุษย์เปลี่ยนไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ ได้แก่ การยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว จากครูและเพื่อนนักเรียน มีอิทธิพลต่อการกำกับ

ตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมากที่สุด โดยนักเรียนมีการยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว เป็นแนวทางในการกำกับตนเองด้านความมีวินัยสูงสุด รองลงมาคือ จากครูและเพื่อนนักเรียน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า อิทธิพลของตัวแบบนั้นมีความสำคัญมาก ต่อพฤติกรรมของนักเรียน เพราะตัวแบบสามารถแสดงพฤติกรรมได้ชัดเจน ก่อให้เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมของผู้สังเกตได้อย่างรวดเร็ว และที่สำคัญตัวแบบนั้นมีอิทธิพลทางสังคมต่อตัวนักเรียนค่อนข้างสูง จึงทำให้ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบส่งผลให้นักเรียนกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ โดย Bandura (1969 อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553) มีแนวคิดที่ว่า ตัวแบบนั้นมีประสิทธิภาพสูงในการถ่ายทอดพฤติกรรมที่มีลักษณะใกล้เคียงกับวิถีชีวิตตามธรรมชาติของคนเรา เนื่องจากคนเรานั้นมีแนวโน้มที่จะลอกเลียนแบบซึ่งกันและกันอยู่แล้ว ตัวแบบมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ช่วยให้บุคคลมีการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ ๆ ทำให้เกิดการระงับ หรือ ยุติพฤติกรรมของผู้ที่สังเกตตัวแบบได้ และในขณะเดียวกันตัวแบบยังช่วยให้พฤติกรรมที่เคยได้รับการเรียนรู้มาแล้วได้มีโอกาสแสดงออกอีกครั้ง

ตามแนวคิดพื้นฐานการเรียนรู้ทางสังคม องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม (E) มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะของบุคคล (P) โดยถ้านักเรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นเช่นไร ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีแนวโน้มที่จะเรียนรู้พฤติกรรมนั้น ๆ จากการสังเกต จากคำชักจูง หรือคำสั่งสอนของบุคคลที่อยู่รอบข้าง นักเรียนมีตัวแบบที่ดีย่อมมีมุมมองในการแสดงพฤติกรรมเป้าหมายตามตัวแบบที่สังเกต การอบรมสั่งสอนของครู และผู้ปกครองย่อมส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะ (P) ที่ดีตามมาทั้งในเรื่องการเรียนรู้ พฤติกรรม การรับรู้ความสามารถของตน และการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย สอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานการเรียนรู้ปัญญาสังคมของแบนดูรา (1986) ที่อธิบายว่า องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม (E) มีปฏิสัมพันธ์ต่อคุณลักษณะส่วนบุคคล (P) โดยความคาดหวัง ความเชื่อ อารมณ์และความสามารถทางปัญญา ซึ่งเป็นคุณลักษณะส่วนบุคคลนั้น จะพัฒนาและเปลี่ยนแปลงโดยอิทธิพลทางสังคมที่ให้ข้อมูล กระตุ้น สั่งสอนและชักจูง ให้บุคคลนั้นมีคุณลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไป

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

จากผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงและทางอ้อมที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัย พบว่า การกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยด้านตัวแบบ สูงที่สุด รองลงมาคือ คุณลักษณะส่วนตัวของนักเรียน ในขณะเดียวกัน ก็ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัวและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยส่งผ่านคุณลักษณะของผู้เรียน ไปยังตัวแปรการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน

2.1 ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ

ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมในทิศทางบวก ต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ การยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน การยึดตัวแบบจากครูและการยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคมของแบนดูรา Bandura (1986) ที่มีความเชื่อว่า การเรียนรู้ส่วนใหญ่ของคนเรานั้นเกิดจากการสังเกตตัวแบบ ซึ่งแตกต่างจากประสบการณ์ตรงที่ต้องอาศัยการลองผิดลองถูก ตัวแบบเพียงคนเดียวสามารถที่จะถ่ายทอดทั้งความคิด และการแสดงออกได้พร้อม ๆ กัน และเนื่องจากนักเรียนใช้ชีวิตในแต่ละวันอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ค่อนข้างจำกัด ในโรงเรียนและบ้าน ดังนั้นการรับรู้เกี่ยวกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ของสังคมจึงผ่านมาจากประสบการณ์ผู้อื่น โดยการได้ยินและได้เห็นโดยไม่มีประสบการณ์ตรงเข้ามาเกี่ยวข้อง คนส่วนมากจึงรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของสังคมโดยผ่านทางตัวแบบแทบทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2541) ที่ว่า แม่แบบ เป็นแหล่งสำคัญในการพัฒนาการกำกับตนเอง การสังเกตแม่แบบ จะช่วยให้ผู้สังเกตได้เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมต่าง ๆ ได้ รู้จักกลยุทธ์ที่ตัวเองอาจจะนำไปใช้ในการปฏิบัติตนได้ ดังนั้นการเป็นแม่แบบของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน จึงมีอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมที่สำคัญที่ทำให้นักเรียนมีการยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน จากครูและบุคคลในครอบครัว แล้วนำมาปฏิบัติใช้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุธรรมค์ ไชโยรักษ์ (2549) ที่ศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงของนักเรียนด้วยการซึมซับความประพฤติด้วยการเป็นคนดี ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีทั้งความคิด หัวใจ ความรู้สึกและการกระทำ การที่ครูทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถเพื่อให้นักเรียนนับถือและเชื่อฟังในสิ่งที่อบรมสั่งสอน ด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างทางจริยธรรมขั้นพื้นฐานแก่นักเรียน เช่น การแต่งกาย การใช้คำพูดที่สุภาพ หลีกเลี่ยงสิ่งเสียดสี ตรงต่อเวลา ล้วนทำให้นักเรียนศรัทธาและปฏิบัติตาม Bandura (1986) ยังกล่าวถึงการสนับสนุนจากตัวแบบ (modeling support) ว่า บุคคลที่มีมาตรฐานในการกำกับตนเอง เช่น การพูดจาไพเราะ หากได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่คนอื่น ๆ รอบตัวมีแต่คนพูดจาไพเราะ คนที่พูดจาไพเราะทั้งหลายเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีส่วนเป็นตัวแบบที่จะสนับสนุนซึ่งกันและกัน ดังนั้นแล้วการยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน จึงมีอิทธิพลสำคัญต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน

2.2 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียนมีอิทธิพลทางตรงในทิศทางบวกต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน ซึ่งวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ คือ ระดับผลการเรียนเฉลี่ย การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย และการรับรู้ความสามารถของตน แสดงว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนที่

สูง มีการรับรู้ถึงความสำคัญของความมีวินัย และมีการประเมินความสามารถของตนเองในระดับที่สูง ส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถกำกับตนเองให้เป็นผู้ที่มีวินัยได้ ในด้านของผลการเรียนนั้น นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนที่สูงย่อมแสดงให้เห็นว่านักเรียนเป็นผู้ที่มีความตั้งใจ รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายจากครูได้ดี มีความใฝ่รู้และมุ่งมั่นในการเรียน พฤติกรรมเหล่านี้แสดงถึงลักษณะการกำกับตนเองของนักเรียนได้ดี เพราะถ้านักเรียนกำกับตนเองได้ดีไม่ว่าจะเรื่องใดก็ตาม ย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จในเป้าหมายนั้น ๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแบนดูรา (อ้างถึงใน วัฒนา เตชะโกมล, 2541) ที่ว่านักเรียนที่ประสบความสำเร็จในด้านการเรียนในระดับสูง จะประเมินตนเองในทางที่ดี และรับรู้ว่าจะมีความสามารถที่จะบรรลุมาตรฐานที่ตั้งไว้ให้ได้ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ภาคภูมิใจในตนเอง เชื่ออำนาจภายในตน และเรียนรู้ที่จะกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยเหตุผลตามเงื่อนไขของสังคม ความสำเร็จจึงเปรียบเสมือนรางวัลหรือแรงเสริมที่ทำให้บุคคลกำกับตนเองให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิตา นิรมล (2546), และ อัจฉรา สุขสำราญ (2546) ที่ศึกษาพบว่า ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียน และสอดคล้อง ปณิตา ดีพิจารณ์ (2551) ที่ศึกษาการกำกับตนเองในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษพบว่า ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลให้นักศึกษาประสบความสำเร็จเรื่องการกำกับตนเองในการทำวิทยานิพนธ์ได้ และนอกจากนี้ ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร (2530) ยังศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตน เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัย เพราะการที่นักเรียนสามารถประเมินตนเองได้ว่า มีความสามารถที่จะแสดงพฤติกรรมความมีวินัยออกมาได้หรือไม่นั้น ย่อมส่งผลให้นักเรียนเลือกที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นออกมาและยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลัง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตน ของ Bandura (1997) ที่อธิบายว่า ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในแต่ละบุคคล จะเป็นแรงจูงใจภายใน และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของบุคคล ที่จะส่งผลให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริพร โอภาสวัตรชัย (2543), อัจฉรา สุขสำราญ (2546), ปณิตา นิรมล (2546) และ ไอฟิน ตนสาลี (2549) ที่ศึกษาพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในด้านการเรียนรู้ และนอกจากนี้ ชนิธดา เกตุอำไพ (2549) ยังศึกษาพบว่า

การรับรู้ความสามารถของตน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

2.3 ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว ซึ่งวัดได้จากการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ไม่ได้มีอิทธิพลทางตรงต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน แต่มีอิทธิพลทางอ้อมโดยส่งผ่านปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน ไปยังการกำกับตนเองด้านความมีวินัย ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานในโมเดล ในด้านอิทธิพลทางตรงต่อการกำกับตนเอง แต่สอดคล้องในส่วนของอิทธิพลทางอ้อม จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองนั้น การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีอิทธิพลต่อกำกับตนเองในการเรียนรู้ เพราะการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เป็นการเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองร่วมกันเลี้ยงดูบุตรและการตัดสินใจใด ๆ ในครอบครัวเกิดขึ้นจากการตกลงเห็นชอบจากสมาชิกทุกคน นักเรียนจึงมีโอกาสใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการรับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัว มีโอกาสหัดคิดริเริ่มตัดสินใจจากเรื่องเล็กไปหาเรื่องใหญ่ และจะสร้างเป็นนิสัยให้รู้จักคิดริเริ่ม กล้าแสดงความคิดเห็น เชื่อมั่นในตนเอง พึ่งตนเองได้ การเลี้ยงดูแบบนี้มีอิทธิพลชัดเจนในเรื่องของการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะการเรียนรู้นั้นเป็นเป้าหมายหลักสำหรับนักเรียนในวัยนี้ นักเรียนทุกคนมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องทำ คือการไปโรงเรียนเพื่อเรียนหนังสือ แต่การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนั้น ค่อนข้างที่จะเปิดกว้างให้กับการคิด การตัดสินใจที่เป็นอิสระอย่างมีเหตุผลของวัยรุ่น และธรรมชาติของวัยนี้ จะเลือกคบเพื่อนด้วยความพอใจมากกว่าการใช้เหตุผล จึงมักจะมีปัญหากับพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพราะบางครั้งเพื่อนที่เด็กเลือกคบ เป็นคนไม่ดีในสายตาของผู้ใหญ่ โดยเฉพาะในเรื่องของการแต่งกาย การวางตัว กิริยามารยาท ตลอดจนความประพฤติและอุปนิสัย ซึ่งเป็นปัญหาด้านพฤติกรรม จนทำให้นักเรียนในช่วงวัยนี้รับรู้ถึงความเข้มงวดกวดขันของผู้ปกครองมากเกินไป จนเกิดพฤติกรรมต่อต้าน หรือ เลือกที่จะทำในสิ่งตรงข้ามกับคำสั่งสอน ส่งผลให้การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ ไซมอน ไซมอน ฌูมิวติสสาร (2530) ที่กล่าวว่า ขณะที่นักเรียนอยู่ในช่วงวัยรุ่นย่อมมีพฤติกรรมตามสังคม หรือ พฤติกรรมที่ต้องการเป็นอิสระในการกระทำทุกอย่าง พฤติกรรมบางอย่างที่แสดงออกของนักเรียนในวัยนี้เป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี ผู้ปกครองจึงมีการเข้มงวดกวดขันในเรื่องของการ ปฏิบัติตนมากขึ้น มีการจำกัดการกระทำหรือเสรีภาพบางอย่างกับตัวนักเรียน เพื่อต้องการควบคุมให้นักเรียนประพฤติตนให้ดี ตามกฎระเบียบของสังคม ส่งผลให้การรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนี้ส่วนทาง

กับสิ่งที่ต้องการของผู้ปกครอง นักเรียนจะต่อต้าน และไม่เชื่อฟังคำสั่งสอน และรู้สึกถึงการถูกจำกัดเสรีภาพในการแสดงออก จึงทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมในด้านตรงข้ามออกมา

ในขณะที่การกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยผ่านปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน แสดงให้เห็นว่าการที่นักเรียนจะสามารถกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้นั้น ผู้ปกครองต้องเลี้ยงดูนักเรียนแบบประชาธิปไตยเพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่ดี เช่น เป็นบุคคลที่ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ มีผลการเรียนที่ดี มีการรับรู้ถึงความสำคัญของความมีวินัยและฝึกให้นักเรียนเป็นคนที่มีความสามารถรับรู้ความสามารถของตนเองให้ดี โดยเน้นให้เด็กได้เรียนรู้พฤติกรรมต่าง ๆ ในสังคมครอบครัว โดยสั่งสอนด้วยวาจาพร้อมประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างให้กับนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Bandura (1986) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ทางสังคมในครอบครัวนั้น พ่อแม่ ต้องจะต้องสอนลูกด้วยวาจาควบคู่กับการปฏิบัติตนตามคำพูดที่ได้สั่งสอนแล้ว เพราะเด็กเลือกกระทำตามพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้ใหญ่มากกว่าคำพูดที่ผู้ใหญ่พูด ดังนั้นการจะสอนลูกหลานในครอบครัวให้ได้ผลมากที่สุด พ่อแม่จะต้องสอนโดยการแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสิ่งที่ตนเองสอน เพื่อให้เด็กได้รู้ว่าสิ่งที่ผู้ปกครองสอนนั้นมีความสำคัญมากพอที่จะต้องปฏิบัติตาม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณค์ ไชโยรักษ์ (2549) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองสามารถเลี้ยงดูนักเรียนแบบประชาธิปไตย สอนให้นักเรียนเป็นคนดี มีจริยธรรม ซื่อสัตย์ รู้จักความรับผิดชอบ โดยการกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้ซึมซับต้องชมเชยให้นักเรียนรู้ว่าสิ่งที่ทำนั้นเป็นสิ่งที่ดี ในขณะที่เดียวกันเมื่อทำผิดแล้วก็มีผลความละอายนักเรียนจะเกิดคุณลักษณะที่เหมาะสมในตนเอง รู้ว่าพฤติกรรมใดทำแล้วมีคุณค่า และมีความสำคัญ รู้ว่าตนเองมีความสามารถเพียงพอที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นหรือไม่ แล้วการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจึงมีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน และนอกจากนี้ ไอน์เฟน ตนสาลี (2549) และวัฒนา เตชะโกมล (2541) ศึกษาพบว่า การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยส่งผลทางอ้อมต่อการกำกับตนเองด้านการเรียนรู้โดยส่งผ่านการรับรู้ความสามารถของตน ซึ่งเป็นคุณลักษณะหนึ่งของนักเรียนนั่นเอง

1.4 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน วัดจากตัวแปรสังเกตได้ คือ ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู – นักเรียน การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่ได้มีอิทธิพลทางตรงต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน แต่มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน นั่นแสดงให้เห็นว่า การที่โรงเรียนมีการส่งเสริมความมีวินัยให้กับนักเรียน การจัดชั้น

เรียนที่มีประสิทธิภาพของครู และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู-นักเรียน จะส่งผลให้นักเรียนมีการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย มีการรับรู้ความสามารถของตนที่จะแสดงพฤติกรรมความมีวินัยและส่งผลให้นักเรียนมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยที่สูงขึ้นก่อน และเมื่อนักเรียนมีคุณลักษณะดังกล่าวแล้วจึงจะทำให้นักเรียนมีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพรรณศรี ไชโยรักษ์ (2549) ที่ศึกษาพบว่า การที่นักเรียนจะประพฤติดี มีกำลังใจในการทำ ความดี และเกิดความแน่ใจ มั่นใจว่าสิ่งที่ตนทำนั้นเป็นสิ่งที่ดีและถูกต้อง ครูจะต้องเริ่มจากการชี้แจง การแนะนำและบอกรายละเอียดต่าง ๆ ทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับกฎ ข้อบังคับต่างๆ ของโรงเรียนที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ของนักเรียน การทำความผิดของนักเรียน ไม่ตัดสินทำโทษทันที แต่คำนึงถึงความกดดันสภาพสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และปัญหารายบุคคล โดยใช้คำพูดที่แสดงถึงความห่วงใย และให้ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่ตนเอง และเมื่อนักเรียนรับรู้ถึงสิ่งที่ดีหรือไม่ดีแล้ว ย่อมส่งผลให้สามารถกำกับตนเองในการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญชา ยี่สารพันธ์(2530) ที่ศึกษากระบวนการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า สิ่งสำคัญที่สุดที่ส่งผลให้การรักษาระเบียบวินัยในโรงเรียนประสบความสำเร็จนั้นคือการร่วมมือกันของบุคลากรในโรงเรียนซึ่งได้แก่ ครู และนักเรียน แต่ปัญหาพบว่าการประเมินผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการที่นักเรียนจะสามารถรักษาระเบียบวินัยได้นั้น ปัจจัยสำคัญที่สุดอยู่ที่ตัวนักเรียนเอง ที่ต้องให้ความสนใจและความสำคัญกับสิ่งที่โรงเรียนกำลังส่งเสริม และการประเมินผลไม่จริงจังและต่อเนื่องทำให้นักเรียนไม่ค่อยให้ความสำคัญ เพราะฉะนั้นการส่งเสริมความมีวินัยของโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้นั้น โรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับตัวบุคคลซึ่งก็คือนักเรียนก่อน กล่าวคือ ต้องทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสนใจ และเชื่อมั่นในสิ่งที่โรงเรียนกำลังส่งเสริม นั่นก็คือโรงเรียนต้องมีความจริงจังและความต่อเนื่องในเรื่องการส่งเสริมความมีวินัยและสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อคุณลักษณะที่ดีของตัวนักเรียน แล้วนักเรียนก็จะสามารถกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้

นอกจากนี้การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน ยังเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญนักเรียนสามารถกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ เพราะการที่ครูสามารถจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใส่ใจนักเรียนทุกคน ตรงต่อเวลาในการเข้าสอน รับผิดชอบภาระงานที่นักเรียนส่ง มีการให้ข้อมูลป้อนกลับตลอดเวลา หรือแม้กระทั่งการอบรมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนล้วนส่งผลให้

นักเรียนสามารถกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรรตณฤณ เพชรวิวรรณ์ (2545) ที่ศึกษาพบว่า แนวทางที่โรงเรียนจะส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยนั้น ได้แก่ การอบรมสั่งสอนด้วยการคำพูด และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิณี ไสธายะเพ็ชร (2549) ที่ศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมความมีวินัยให้กับนักเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ในการดำเนินนโยบายส่งเสริมระเบียบวินัย ปัจจัยด้านครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างควมมีวินัย และปัจจัยด้านบริบทของสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเชื่อมต่อของอาคารเรียน การจัดระบบระเบียบของโต๊ะ เก้าอี้ตามที่ตั้งต่าง ๆ และมีป้ายนิเทศ/โปสเตอร์คำสอน ข้อความต่าง ๆ ในการสอนระเบียบวินัย

3. ระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโดยภาพรวมนั้น อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในสภาพแวดล้อมทั้งที่บ้านและโรงเรียนมีความเข้มงวดของระเบียบวินัย ขณะที่อยู่ในโรงเรียนจะมีบุคคลที่คอยกำกับและดูแลให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอยู่ตลอดเวลา และในขณะเดียวกัน ในวัยนี้ผู้ปกครองจะให้ความสนใจดูแลนักเรียนมากกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะวัยนี้อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ และมีความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งใหม่ ๆ ตลอดเวลา และจากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่เป็นพ่อ-แม่ ที่มีเวลาพูดคุยให้คำปรึกษากับนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้นักเรียนมีแนวโน้มที่จะได้รับการอบรมสั่งสอนที่ดี และสามารถกำกับตนเองให้มีวินัยได้ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบการกำกับตนเองด้านความมีวินัยในแต่ละด้าน ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย และการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย พบว่า นักเรียนมีความสามารถที่จะบอกได้ว่า พฤติกรรมใดที่มีวินัย พฤติกรรมใดไม่มีวินัย เพราะระดับการตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนอยู่ในระดับที่สูง ในขณะที่ นักเรียนมีการรับรู้ตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัย และการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัยอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า ทั้งนี้เนื่องจากการอบรมสั่งสอนเรื่องระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตลอดเวลาตั้งแต่เด็กจนถึงระดับวัยรุ่น โดยเฉพาะในโรงเรียน ที่มีการอบรมสั่งสอนเรื่องระเบียบวินัยอยู่ตลอดเวลา นักเรียนจะเกิดการซึมซับ ประมวลผล และตัดสินใจว่า พฤติกรรมดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่ดีหรือไม่ แต่สาเหตุที่นักเรียนมีระดับการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัยต่ำนั้น สาเหตุอาจเนื่องมาจากนักเรียนเป็นวัยรุ่นที่ต้องการเป็นความเป็นอิสระ ต่อต้านระเบียบวินัย หรือกฎระเบียบข้อบังคับที่ทำให้ตนเองต้องรู้สึก

ว่าเป็นเด็กตลอดเวลา และในสังคมที่มีเพื่อนในวัยเดียวกัน มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมเลียนแบบ ที่มีลักษณะขัดต่อระเบียบวินัยเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่โดดเด่นได้รับการยอมรับในกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกัน และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ดังนั้นนักเรียนจึงมีการแสดงปฏิกริยาด้านความมีวินัยอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าการตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย สอดคล้องกับแนวคิดของ Bandura (1986) ที่กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจจะไม่ส่งผลใด ๆ ต่อบุคคล ถ้าพฤติกรรมที่ตัดสินใจนั้น ไม่มีคุณค่าพอแก่ความสนใจของบุคคล แต่ถ้าพฤติกรรมนั้นมีคุณค่า การประเมินตนเองก็จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของบุคคลนั้นทันที แต่อย่างไรก็ตาม การที่บุคคลจะสนองตอบอย่างไรต่อกระบวนการตัดสินใจนั้น ก็ย่อมขึ้นอยู่กับการอนุมานสาเหตุในการกระทำ บุคคลจะรู้สึกภูมิใจถ้าการประเมินความสำเร็จของการกระทำมาจากความสามารถและการกระทำของเขา

4. นักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกันมีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยต่างกัน

จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยต่างกัน โดยนักเรียนหญิงมีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยสูงกว่านักเรียนชาย ทั้งนี้เป็นเพราะความมีวินัยเป็นพฤติกรรมด้านจริยธรรม ที่ต้องมีในสังคม คุณลักษณะของเพศหญิงเป็นเพศที่มีความละเอียดอ่อน อ่อนน้อมถ่อมตน มีความรอบคอบ และได้รับการเลี้ยงดูและสั่งสอนจากผู้ปกครองให้เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยมากกว่าเพศชายทั้งเรื่องการแต่งกาย การพูดจาให้ไพเราะอยู่ตลอดเวลา ซึ่งส่งผลให้เพศหญิงมีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยมากกว่าเพศชาย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร (2532) ที่ศึกษาพบว่า ตัวแปรเพศมีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเอง โดยเพศหญิงเป็นเพศที่มีคุณลักษณะของความเรียบร้อย มีความรอบคอบและปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยมากกว่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวงศ์นาง ชูแก้ว (2551) ที่ศึกษาวิจัยพบว่า เพศหญิงมีระดับค่านิยมและพฤติกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าเพศชาย ทั้งนี้เนื่องจากคุณลักษณะของเพศหญิง รู้จักอดทนอดกลั้น อ่อนน้อมถ่อมตน และปฏิบัติตัวตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ติงามได้ดีกว่าเพศชาย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ยังพบว่า นักเรียนระดับชั้นที่แตกต่างกันมีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยแตกต่างกัน โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ในขณะที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 มีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นระดับชั้นที่เล็กที่สุดในโรงเรียน นักเรียนเพิ่งเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในปีแรก จึงมีการปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และได้รับการดูแลเอาใจใส่ที่ดีจากผู้ปกครองและครูในโรงเรียน ซึ่งต่างจากนักเรียนในระดับ

มัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ที่มีความเป็นวัยรุ่นเพิ่มขึ้นและมีความเคยชินกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ส่งผลให้เกิดการฝ่าฝืนกฎระเบียบข้อตกลงของโรงเรียน และมีความเกรงกลัวต่อการลงโทษน้อยลง จึงส่งผลให้มีระดับการกำกับตนเองที่ต่ำลงเมื่อเทียบกับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไอเฟน ตนสาลี (2549) ที่ศึกษาพบว่าระดับการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นลดลงเมื่อมีระดับชั้นที่สูงขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรัญ ศรีบัวนำ (2550) ที่พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีระดับคุณธรรมสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 เนื่องจากนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพิ่งก้าวเข้ามาเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานที่ใหม่ เพื่อนใหม่ ทำให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนและเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู แต่เมื่อนักเรียนเลื่อนชั้นขึ้นไปนักเรียนจะไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครูและไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนหรือมีการปฏิบัติน้อยลง แต่ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับการใช้กลวิธีการกำกับตนเองด้านการเรียนรู้ เนื่องจาก วัฒนา เตชะโกมล (2541) ศึกษาพบว่า ระดับชั้นเรียนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สามารถทำนายการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา และยิ่งนักเรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น จะยิ่งมีการกำกับตนเองในการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้การวิจัยนี้ศึกษานักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ซึ่งเมื่อนักเรียนผ่านช่วงวัยรุ่นตอนต้นแล้วเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลายจะมีเป้าหมายทางพฤติกรรมที่แน่ชัดขึ้นดังนั้นนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้น ม.6 จึงมีการกำกับตนเองด้านการเรียนสูงกว่า เพราะกำลังเตรียมตัวเข้าสู่มหาวิทยาลัย และในการศึกษาครั้งนี้ศึกษา เฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องของพฤติกรรมความมีวินัยดังนั้นผลการวิจัยในเรื่องของระดับชั้นจึงอาจมีความแตกต่างกันในเรื่องของการกำกับตนเอง

และนอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนที่แตกต่างกันมีระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยต่างกัน เนื่องจากนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับสูงสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนเป็นคนที่มีความใส่ใจในเรื่องของการเรียนและการปฏิบัติตน มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มาโรงเรียนและเข้าห้องเรียนตรงเวลาส่งผลให้นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูงย่อมมีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยที่สูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉรา สุขสำราญ (2546) เกรดเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการกำกับตนเองในการเรียนรู้ โดยพบว่านักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยที่สูงในขณะที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยจะมีการกำกับตนเองในการเรียนที่สูงกว่า เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ปณิตา นิรมล (2546) ที่ศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีอิทธิพลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อการกำกับตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนั้นจะเห็น

ได้ว่านักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับสูง จะมีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยสูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับต่ำ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าตัวแปรคุณลักษณะส่วนตัวของนักเรียน ตัวแปรการยึดตัวแบบ ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และตัวแปรการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้ เป็นบรรยากาศของความมีวินัย ล้วนมีผลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาให้นักเรียนมีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยอันจะส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัยในสังคม ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความใส่ใจกับการส่งเสริมความมีวินัยให้กับนักเรียน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู-นักเรียน โดยการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เหมาะสม มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการแสดงพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน พัฒนาให้นักเรียนเห็นความสำคัญของความมีวินัย มีความสามารถในการตัดสินใจตัดสินพฤติกรรมที่ดีและไม่ดี ควบคู่ไปกับการส่งเสริมทางด้านวิชาการ มุ่งเน้นให้นักเรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีความรับผิดชอบ จัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. การเป็นตัวแบบที่ดีของครู นักเรียน และผู้ปกครอง

ครูและผู้ปกครองต้องให้ความสำคัญกับการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน วางตัวให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน มีเหตุผลในการตัดสินพฤติกรรมที่ไม่ดี ชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญของการสั่งสอนและอบรมเรื่องระเบียบวินัย เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักด้วยตนเองถึงความสำคัญของความมีวินัย พัฒนานักเรียนในโรงเรียนให้ เป็นคนที่มีวินัยเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนคนอื่น ๆ

3. การสร้างบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตยในครอบครัวและชุมชน

พ่อ-แม่ หรือ ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นพื้นฐาน สำคัญก่อนคุณธรรมด้านอื่น ๆ เลี้ยงดูโดยใช้เหตุผล เปิดโอกาสให้ตัดสินใจด้วยเหตุผลที่ถูกต้อง ให้ความสำคัญกับการพูดคุยและรับฟังปัญหาของนักเรียนในทุก ๆ เรื่อง เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการ

ประพฤติกรรมให้มีระเบียบวินัย เพื่อให้นักเรียนเกิดการซึมซับ มากกว่าที่จะต้องอบรมด้วยวาจาที่พร่ำเพรื่อ ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายและปฏิบัติตนแบบต่อต้านของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และชุมชน ควรร่วมมือในการส่งเสริมความมีวินัยให้กับนักเรียน คอยเป็นหูเป็นตาในการดูแลพฤติกรรม และตักเตือนพฤติกรรมที่ไม่ดีด้วยการชี้แจงเหตุผล ให้การสนับสนุนโดยการให้รางวัล หรือ ชมเชย กับพฤติกรรมที่มีระเบียบวินัย และลงโทษพฤติกรรมที่ไม่มีระเบียบวินัยควบคู่กันไป เพื่อให้นักเรียนสามารถรับรู้ถึงความสำคัญของระเบียบวินัยและกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ดี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาระดับการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นใน ครั้งนี้ มีข้อค้นพบที่น่าสนใจในเรื่องของกระบวนการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน ซึ่ง ประกอบไปด้วย 3 กระบวนการได้แก่ กระบวนการรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย กระบวนการตัดสินใจ พฤติกรรมความมีวินัยและกระบวนการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัย โดยผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัยในระดับสูง แต่ ในด้านการรับรู้พฤติกรรมความมีวินัย และการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัยมีค่าอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า นั้นแสดงให้เห็นว่า นักเรียนรู้ว่า พฤติกรรมใดเป็นสิ่งที่ถูกต้องสมควรที่จะปฏิบัติ แต่ในความเป็นจริงนักเรียนกลับมีการปฏิบัติที่ น้อยกว่าระดับการตัดสินใจ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิง ปฏิบัติการ (action research) เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีการแสดงปฏิกิริยาต่อความมีวินัยหรือการ ปฏิบัติตนด้านการมีวินัยที่สูงขึ้น

2. จากผลการวิจัยจะพบว่าปัจจัยด้านตัวแบบเป็นปัจจัยสำคัญต่อการกำกับตนเองด้าน ความมีวินัย ซึ่งวัดจากตัวแบบด้านนักเรียน ครู และบุคคลในครอบครัว แต่ในชีวิตประจำวันตัว แบบมีหลากหลายรูปแบบ นอกเหนือจากตัวแบบ 3 ด้าน ดังนั้นควรมีการศึกษาตัวแบบชนิดอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน

3. ผลการศึกษาระดับการกำกับตนเองของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกันพบว่า นักเรียน ที่มีระดับผลการเรียนต่ำ มีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยต่ำ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมี การศึกษาในรูปแบบวิจัยและพัฒนา (research and development) เพื่อพัฒนานักเรียนให้มี ระดับผลการเรียนที่สูงขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กวรรณิการ์ ลิ้มพะสุต. (2548). *สร้างวินัย..ทำอย่างไรจึงจะทำได้สำเร็จ*. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียน
สาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัครสำเนา).
- กรองทอง ออมสิน. (2550). *ผลของโปรแกรมการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อ
พฤติกรรมการจัดการกับความเครียด ของวัยรุ่นตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาล
ศาสตรมหาบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา พวงจิตต์. (2550). *การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมวินัย
ของนักเรียน: พุทธศาสนิกศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัญ ศรีบัวนา. (2550). *การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณธรรมของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตตานันท์ ติกุล. (2545). *การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี : การวิเคราะห์กลุ่มพหุ*. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชญาณี กาญจนินภาส และคณะ. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับความ
มีวินัยในตนเองตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์หลักสูตร
ศิลปศาสตรมหา บัณฑิต สาขาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิธดา เกตุอำไพ. (2549). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการกำกับตนเอง
ในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชุมพร*.
วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร. (2531). *ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลัง สภาพปัญหาส่วนตัวและ
สภาพแวดล้อมทางบ้านกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชัยวิชิต เขียรชนะ และคณะ . (2553). *การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียน : การประยุกต์ใช้โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ฐิติพัฒน์ สงบกาย. (2533). *ผลของการกำกับตนเองต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงนุช โรจน์เลิศ. (2533). *การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับการควบคุมตนเองของวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสเรล : สถิติวิเคราะห์สำหรับนักวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภดล ภาชนะวิเชียร. (2540). *การศึกษาค่านิยมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการส่งเสริมด้วยกระบวนการที่พัฒนาตามแนวคิดของไอเซ็นและแรทส์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล เนียมหอม. (2549). *การพัฒนากระบวนการส่งเสริมพฤติกรรมของครูในการสร้างวินัยตนเองให้แก่เด็กปฐมวัยโดยใช้แนวคิดการสะท้อนความคิดและการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายใน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- น้อมพร เสน่ห์ธรรมศิริ. (2551). *ผลของการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพฤติกรรมการมีวินัยอย่างต่อเนื่องโดยความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครองที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัญชา ยี่สารพันธ์. (2530). *การศึกษากระบวนการรักษาระเบียบวินัยนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปิยวรรณ พันธุ์มงคล. (2542). ผลของการใช้โปรแกรมการกำกับตนเองที่มีต่อการมีวินัยในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปณิตา นิรมล. (2546). การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปนัดดา ดีพิจารณ์. (2551). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองในการทำ วิทยานิพนธ์ของ นิสิตนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร. (2530). จิตวิทยาวัยรุ่น. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวิณี ไสธายะเพชร. (2549). การศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมคุณธรรมเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบให้กับนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรตฤณ เพชรวิวรรณ. (2545). การศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมให้แก่เด็กนักเรียนประถมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก. (2538). วินัยเรื่องใหญ่กว่าที่คิด. วารสารพุทธปริทัศน์ 2. พฤศจิกายน 2538
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2543). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- เพ็ญพีไล ฤทธาคนานนท์. (2549). พัฒนาการมนุษย์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2549). จิตวิทยาครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รจเรข รัตนอาจารย์. 2547. ผลของการฝึกการกำกับตนเองในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ที่มีผล ต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการสอบและ เทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.

- วรางคนาง ชูแก้ว. (2551). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของค่านิยมและพฤติกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วัฒนา เตชะโกมล. (2541). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภา บำเรอจิตร. (2542). อัตราการตอบกลับขั้นต่ำของแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ซึ่งตอบกลับด้วยความจริงใจที่ทำให้ตัวประมาณค่าไม่ลำเอียง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิจัยการศึกษา. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2548). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร โอภาสวัตรชัย. (2543). ผลการจัดการเรียนการสอนที่อิงตัวแปรคัดสรรของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักเรียนพยาบาล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2554). จำนวนนักเรียนแยกตามเขตพื้นที่การศึกษา. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.moe.go.th>. (วันที่สืบค้นข้อมูล: 10 พฤศจิกายน 2554).
- สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2537). คำโครงการคู่มือปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยม. กรุงเทพมหานคร: กองวิจัยและวางแผนกระทรวงศึกษาธิการ.
- สมโภชน์ เขียมสุภาษิต. (2541). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมโภชน์ เขียมสุภาษิต. (2553). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธรรมค์ ไชโยรักษ์. (2549). บทบาทของครูและผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน : พหุกรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อัฉรา สุขสำราญ. (2546). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2542). *สร้างวินัยให้ลูกคุณ*. กรุงเทพมหานคร : ชานดำการพิมพ์.
- อุมาพรรณ ชูชื่นกลิ่น. (2531). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางบวกของคุณต่อนักเรียนกับพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไอฟน ตนสาลี. (2549). *การศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาษาต่างประเทศ

- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. New Jersey: Prentice – Hall.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations though and action: A social cognitive Theory*. New Jersey : Prentice – Hall.
- Bandura, A. (1994). *Encyclopedia of human behavior*. New York: Academic Press.
- Bandura, A. (1997). *Self – efficacy : The exercise of control*. New York : W.H. Freeman and Company.
- Cadima, J. (2010). *The Quality of teacher – student interactions : Associations with first grader' academic and behavioral outcomes*. Journal of Scholl Psychological. 48, 457 – 482.
- Dawes, M.A. (1997). *Behavioral Self – Regulation : Correlates and 2 year Follow – ups for Boys at Risk for Substance Abuse*. Journal of Education and Drug Abuse. Vol 45, 165 – 176.
- Grolnick, W.S.& Ryan, R. M. (1989). *Parent Style Associated With Self – Regulation and competence in Scholl*. Journal of Education Psychology. 8 (C2):143 – 154.

- Kaufman, S.E. (2009). *The Contribution of Children's Self – Regulation and Classroom Quality to Children's Adaptive Behavior in the Kindergarten Classroom*. Journal of American Psychological Association. Vol 45, 95-972.
- Liew, J. (2010). *Child Effortful Control, teacher – Student Relationships and Achievement in Academically at – risk Children: Additive and Interactive effect*. Journal of Early Childhood Research Quarterly. Vol 25, 51 – 64
- Schunk, D.H. (1990). *Goal setting and self-efficacy during self-regulation learning*. Educational Psychology, 25: 71-86.
- Wills, T.A. (2011). *Behavioral and Emotional Regulation and Adolescent Substance Use Problem: A Test of Moderation in a Dual – Process Model*. Journal of American Psychological Association. Vol 25, 279 – 292.
- Wills, T.A. (2006). *Behavioral and Emotional Self – Control: Relations to Substance Use in Sample of Middle and High School student*. Journal of American Psychological Association. Vol 20, 269 – 278.
- Zimmerman, B.J. (1989). *A social Cognitive View of Self – Regulated Academic Learning*. Journal of Educational Psychology. 81 : 229-329.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

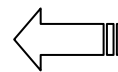
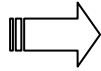
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง	สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติคุณ รุ่งเรือง	รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
3. อาจารย์ ดร.สังวรณ์ ังคกระโทก	รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
4. อาจารย์ ดร.ยุรวัฒน์ คล้ายมงคล	สาขาวิชาประถมศึกษา
ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยี
การศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อาจารย์ ดร.พกามาศ นันทจีวรวัฒน์	หัวหน้าศูนย์บริการจิตวิทยาและแนะแนว
โรงเรียนสาธิตแห่ง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

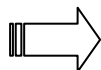

แบบสอบถามสำหรับ
นักเรียนชั้น ม.1

แบบสอบถามสำหรับ
นักเรียนชั้น ม.2

แบบสอบถามสำหรับ
นักเรียนชั้น ม.3

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจงในการตอบ

1. แบบสอบถามฉบับนี้ให้นักเรียน เลือกตอบเพียงคำตอบเดียวที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดระดับ
2. คำตอบของนักเรียน จะไม่มีคำตอบที่ตัดสินว่าถูกหรือผิด แต่จะบอกให้ทราบว่าตนเอง มีลักษณะเช่นไร แต่ละคำตอบของนักเรียน มีค่ายังต่อการวิจัยในครั้งนี้
3. แบบสอบถามฉบับนี้ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อนักเรียน เลยระดับ ข้อมูลที่ได้เดี่ยวผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ ดังนั้น ขอให้ทุกคนตอบให้ครบทุกข้อและตรงกับความคิดเห็นหรือการปฏิบัติของนักเรียน มากที่สุดเพื่อประโยชน์ในการวิจัยอย่างแท้จริงครับ

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่เสียสละเวลาในการตรวจสอบลักษณะของตนเองนะครับ

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความจริงเกี่ยวกับ
ตัวนักเรียน

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. ระดับชั้นเรียน

1. มัธยมศึกษาปีที่ 1 2. มัธยมศึกษาปีที่ 2 3. มัธยมศึกษาปีที่ 3

3. ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม

1. ต่ำกว่า 1.50 2. 1.50 – 1.99 3. 2.00 – 2.49
 4. 2.50 – 2.99 5. 3.00 – 3.49 6. 3.50 – 4.00

4. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

1. ไม่ได้เรียนหนังสือ 2. ประถมศึกษา 3. ม.ต้น/ม. 3
 4. ม.ปลาย/ม.6 หรือ ปวช. 5. อนุปริญญา หรือ ปวส.
 6.ปริญญาตรี 7.ปริญญาโท 8.ปริญญาเอก

5. ผู้ปกครองที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วยคือ

1. พ่อ – แม่ 2. พ่อ หรือ แม่ คนใดคนหนึ่ง
 3. ญาติผู้ใหญ่ 4. พี่/น้อง 5. อื่น ๆ..... (ระบุ)

6. นักเรียนได้พูดคุย/ปรึกษาหารือกับผู้ปกครอง ประมาณวันละกี่ชั่วโมง

1. น้อยกว่า 1 ชั่วโมง 2. 1 – 2 ชั่วโมง 3. 3 – 4 ชั่วโมง
 4. 5 – 6 ชั่วโมง 5. มากกว่า 6 ชั่วโมง

ระดับการปฏิบัติของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อ ว่าตรงกับกรกระทำหรือการปฏิบัติของนักเรียนในระดับใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

- ระดับ 1** หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติในระดับ**น้อยที่สุด**
(แทบจะไม่ปฏิบัติเลย คิดเป็นร้อยละ 0-19% ใน 1 เทอม)
- ระดับ 2** หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติในระดับ**น้อย**
(ไม่ค่อยได้ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 20-39% ใน 1 เทอม)
- ระดับ 3** หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติในระดับ**ปานกลาง**
(ปฏิบัติเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40-59% ใน 1 เทอม)
- ระดับ 4** หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติในระดับ**มาก**
(ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 60-79% ใน 1 เทอม)
- ระดับ 5** หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติในระดับ**มากที่สุด**
(ปฏิบัติเป็นประจำ/สม่ำเสมอ ร้อยละ 80-100% ใน 1 เทอม)

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
1. ข้าพเจ้ามาโรงเรียนทันเวลาเข้าแถวเคารพธงชาติ	1	2	3	4	5
2. ข้าพเจ้าเดินขึ้นอาคารเรียนอย่างเป็นระเบียบ	1	2	3	4	5
3. ข้าพเจ้ามักคุยกับเพื่อนขณะที่ครูสอน	1	2	3	4	5
4. ข้าพเจ้าข้ามถนนโดยใช้สะพานลอยหรือทางม้าลาย	1	2	3	4	5
5. ข้าพเจ้าทิ้งขยะลงถัง	1	2	3	4	5
6. ข้าพเจ้ามักแข่งคิวเพื่อน ๆ ซื้ออาหาร	1	2	3	4	5
7. ข้าพเจ้าทำงานบ้านที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ	1	2	3	4	5

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
8. ข้าพเจ้ายึดความคิดของตนเองเป็นหลักในการทำงานกลุ่ม	1	2	3	4	5
9. ข้าพเจ้าชี้แจงเหตุผลที่แท้จริงกับผู้ปกครองเมื่อกลับบ้านผิดเวลา	1	2	3	4	5
10. เมื่อออกจากโรงเรียนหลังเวลาเลิกเรียนข้าพเจ้าก็ยังแต่งตัวให้เรียบร้อยจนกว่าจะถึงบ้าน	1	2	3	4	5
11. เมื่อเปลี่ยนคาบเรียนที่ต้องย้ายห้อง ข้าพเจ้าจะรีบเดินไปยังห้องเรียนนั้นได้ทันเวลา	1	2	3	4	5
12. ถ้าครูมอบหมายงานหลายชิ้นให้ส่งในเวลาไล่เลี่ยกัน ข้าพเจ้าก็ตั้งใจทำงานให้เสร็จทันเวลา	1	2	3	4	5
13. ถ้าเพื่อนสนิทชวนไปเล่นเกมหลังเลิกเรียนข้าพเจ้าก็จะปฏิเสธ	1	2	3	4	5
14. ข้าพเจ้าไม่แสดงพฤติกรรมในเชิงชู้สาว เพราะไม่เหมาะสมกับเด็กในวัยเรียน	1	2	3	4	5
15. ถ้าถนนมีรถน้อย ข้าพเจ้าจะเดินข้ามถนนโดยไม่ใช้สะพานลอยหรือทางม้าลาย	1	2	3	4	5
16. ข้าพเจ้ามักจะทำงานบ้านที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จได้ โดยไม่ต้องรอให้พ่อ-แม่ มาตักเตือน	1	2	3	4	5
17. ข้าพเจ้าจะไม่แสดงกิริยาหรือวาจาที่เป็นการรบกวนคนอื่นในที่สาธารณะถึงแม้เพื่อนจะชักชวนให้ทำก็ตาม (เช่น หยอกล้อ พูดคุยเสียงดังบนรถโดยสาร หรือสถานที่ที่มีคนเยอะ ๆ)	1	2	3	4	5
18. ถึงแม้ข้าพเจ้าจะอยากได้ของที่มีราคาแพงแต่ถ้าเกินความจำเป็นข้าพเจ้าก็ไม่ซื้อ	1	2	3	4	5

ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อ นักเรียนมีความคิดเห็นในข้อความนั้น
 มากน้อยเพียงใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น หรือ
 ความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง นักเรียนไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น ๆ

ระดับ 2 หมายถึง นักเรียนไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ

ระดับ 3 หมายถึง นักเรียนไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ

ระดับ 4 หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ

ระดับ 5 หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น ๆ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. การใส่กระโปรงหรือกางเกงนักเรียนสั้น ๆ เป็นแฟชั่นที่ดูดีทันสมัย	1	2	3	4	5
2. การพูดคุยกันเสียงดังในห้องสมุดเป็นพฤติกรรมที่ไม่ควรทำ	1	2	3	4	5
3. นักเรียนที่โดดเรียนควรถูกลงโทษ	1	2	3	4	5
4. นักเรียนที่ส่งงานตรงเวลาเป็นบุคคลที่น่าเอาเป็นแบบอย่าง	1	2	3	4	5
5. การพูดคุยโทรศัพท์ขณะ ชมภาพยนตร์ ละครเวที หรือคอนเสิร์ต เป็นพฤติกรรมที่น่าละอาย	1	2	3	4	5
6. ควรมีกฎหมายจัดการกับพวกที่ขีดเขียนผนัง กำแพงหรือสิ่งของสาธารณะ	1	2	3	4	5
7. ผู้ใช้รถและใช้ถนนควรเคร่งครัดกับการเคารพกฎจราจร	1	2	3	4	5
8. ฉันขอให้ครอบครัวของฉันกำหนดระเบียบให้ทุกคนปฏิบัติ	1	2	3	4	5

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
9. การกลับบ้านตรงเวลาทำให้พ่อแม่สบายใจ	1	2	3	4	5
10. ข้าพเจ้าคิดว่าระเบียบวินัยต้องได้รับการปลูกฝังให้กับทุกคน	1	2	3	4	5
11. ข้าพเจ้าคิดว่าการแต่งกายให้ถูกระเบียบช่วยรักษาชื่อเสียงของโรงเรียนได้	1	2	3	4	5
12. สังคมที่ขาดระเบียบวินัยมักจะมีปัญหาตามมาเสมอ	1	2	3	4	5
13. ทุกคนในสังคมต้องให้ความสำคัญกับการตรงต่อเวลา	1	2	3	4	5
14. ทุกคนควรรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด	1	2	3	4	5
15. ข้าพเจ้าสามารถปฏิเสธเพื่อนที่ชักชวนให้ไปทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง (เช่น การเที่ยวกลางคืน การโดดเรียน การใช้สารเสพติด การแสดงพฤติกรรมชู้สาว เป็นต้น)	1	2	3	4	5
16. ข้าพเจ้าสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จด้วยตนเอง	1	2	3	4	5
17. ข้าพเจ้าสามารถควบคุมการแสดงออกของตนเองได้ ไม่ว่าจะอยู่ในอารมณ์โกรธหรืออารมณ์ดีใจ	1	2	3	4	5
18. ข้าพเจ้าไม่สามารถเรียนให้ดีขึ้นได้	1	2	3	4	5
19. ข้าพเจ้าสามารถควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงินให้พอดีกับที่ได้รับจากผู้ปกครอง	1	2	3	4	5

ทำหน้าที่ไปเลยนะคะเพื่อน ๆ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
20. ครอบครัวของข้าพเจ้ายินดีให้ข้าพเจ้าแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผลได้	1	2	3	4	5
21. ครอบครัวของข้าพเจ้าให้อิสระแก่ข้าพเจ้าในการทำงานต่างๆ	1	2	3	4	5
22. พ่อแม่ ไม่บังคับให้สมาชิกในครอบครัวคล้อยตามความคิดเห็นของตน	1	2	3	4	5
23. พ่อแม่หรือผู้ปกครองเคารพในสิทธิของทุกคนในครอบครัว	1	2	3	4	5
24. ครอบครัวของข้าพเจ้ารับฟังเสียงส่วนใหญ่ที่ถูกต้องและมีเหตุผลก่อนตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ	1	2	3	4	5
25. ข้าพเจ้ามักแต่งกายผิดระเบียบตามแบบอย่างของเพื่อน เช่น นุ่งกระโปรง หรือ กางเกงสั้น ๆ ทำสีผม ทาเล็บ ใส่ถุงเท้าผิดระเบียบ เป็นต้น	1	2	3	4	5
26. ข้าพเจ้าชอบเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อน เช่น การเข้าห้องเรียนสาย คุยกันขณะที่ครูสอน แซงควักซื้ออาหาร เทียวเตร่ หลังเลิกเรียน เป็นต้น	1	2	3	4	5
27. ข้าพเจ้าส่งงานตรงต่อเวลาเหมือนอย่างเพื่อน ๆ ของข้าพเจ้า	1	2	3	4	5
28. ข้าพเจ้าชอบเลียนแบบวิธีการใช้คำพูดตามอย่างเพื่อน	1	2	3	4	5
29. ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายตามอย่างเพื่อน ๆ	1	2	3	4	5
30. ข้าพเจ้าเป็นคนตรงต่อเวลาตามอย่างครูของข้าพเจ้า	1	2	3	4	5
31. ข้าพเจ้ามีวิธีการทำงานต่าง ๆ โดยมีครูเป็นต้นแบบ	1	2	3	4	5
32. ข้าพเจ้าเคารพในสิทธิของผู้อื่น เหมือนอย่างครูของข้าพเจ้า	1	2	3	4	5

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
33. ข้าพเจ้าดูแลและเอาใจใส่เพื่อน ๆ เหมือนอย่างที่ครูของข้าพเจ้าทำกับนักเรียนทุกคน	1	2	3	4	5
34. ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่เหมือนอย่างที่ครูของข้าพเจ้าปฏิบัติ	1	2	3	4	5
35. ข้าพเจ้ารู้จักคุณค่าของเงิน เหมือนอย่างพี่น้องของข้าพเจ้า	1	2	3	4	5
36. ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบในการทำงานทุกอย่างตามแบบอย่างจากพ่อแม่	1	2	3	4	5
37. ข้าพเจ้ายึดมั่นในกฎระเบียบต่าง ๆ ของสังคม เหมือนอย่างที่ยึดมั่นในครอบครัวของข้าพเจ้าทำ	1	2	3	4	5
38. ข้าพเจ้ามีกิริยาจาสุภาพและมีสัมมาคารวะโดยยึดผู้ปกครองเป็นแบบอย่าง	1	2	3	4	5
39. ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบต่อชุมชน และสังคมตามแบบอย่างของคนในครอบครัวของข้าพเจ้า	1	2	3	4	5

เหลืออีก 1 ตอน นะคะเพื่อน ๆ อดทนอีกนิด เดี่ยวก็เสร็จแล้วค่ะ สู้ ๆ!!

ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อ นักเรียนมีความคิดเห็นในข้อความนั้น
 มากน้อยเพียงใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น หรือ
 ความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง นักเรียนไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น ๆ

ระดับ 2 หมายถึง นักเรียนไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ

ระดับ 3 หมายถึง นักเรียนไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ

ระดับ 4 หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ

ระดับ 5 หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น ๆ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาปัญหากับครูได้อย่างสบายใจ	1	2	3	4	5
2. ครูจะถามไถ่ทุกข์สุข ของนักเรียนเสมอ	1	2	3	4	5
3. ครูให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน	1	2	3	4	5
4. ครูให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกครั้งเมื่อนักเรียนมีปัญหา	1	2	3	4	5
5. ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวและเครียดเมื่อต้องอยู่ใกล้กับครู	1	2	3	4	5
6. ครูสามารถควบคุมชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนตั้งใจเรียนได้	1	2	3	4	5
7. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกำหนดลักษณะของชิ้นงานและ เวลาส่งงานตามความเหมาะสม	1	2	3	4	5
8. ครูมีการสอดแทรกหรืออบรมความมีวินัยขณะที่สอนหนังสือ	1	2	3	4	5

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
9. ครูสามารถจัดชั้นเรียนให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละกลุ่มได้	1	2	3	4	5
10. ครูสามารถจัดการกับนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมในห้องเรียนได้	1	2	3	4	5
11. โรงเรียนมีการจัดโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียน (เช่น โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โครงการประกวดความสะอาดของห้องเรียน กิจกรรมธนาคารขยะ เป็นต้น)	1	2	3	4	5
12. โรงเรียนมีแนวทางการควบคุมและจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน	1	2	3	4	5
13. โรงเรียนมีการแจ้งให้นักเรียนทราบถึงระเบียบปฏิบัติที่นักเรียนต้องทำ	1	2	3	4	5
14. โรงเรียนมีเครือข่ายภายในและภายนอกโรงเรียนในการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีระเบียบวินัย	1	2	3	4	5
15. โรงเรียนมีการให้รางวัลหรือยกย่องชมเชยแก่นักเรียนที่มีวินัย	1	2	3	4	5

ขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ตั้งใจทำแบบสอบถามนะครับ

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย

ที่ ศธ 0512.6(2771)/ 55-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

21 มกราคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติคุณ รุ่งเรือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสถาพร สุธุข นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนบุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/ 55-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

21 มกราคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สังวรณ์ ังคระโทก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสถาพร สู้สุข นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนบุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/ 55-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

21 มกราคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ผกามาศ นันทจิรวัฒน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสถาพร สู้สุข นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานหลักสูตรและการจัดการเรียนฯ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทร.82681-2 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/55-

วันที่ 21 มกราคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ยุรวัฒน์ คล้ายมงคล

ด้วย นายสถาพร สุ่มสุข นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการศึกษาศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโมเดล เชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานหลักสูตรและการจัดการเรียนฯ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โทร.82681-2 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/55-

วันที่ 21 มกราคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง

ด้วย นายสถาพร สุ่มสุข นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโมเดล เชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ที่ ศธ 0512.6(2771)/55-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

21 มกราคม 2555

เรื่อง ขอตกลงใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสถาพร สุธุข นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้อง ทดลองใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถามกับนักเรียน ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าวเพื่อ ประโยชน์ ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-2 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6 (2771)/55-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

21 มกราคม 2555

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสถาพร สู้สุข นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลวิจัยด้วยแบบสอบถามกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-2 ต่อ 612

ภาคผนวก จ
ตารางแสดงค่า IOC

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามรายข้อ (IOC)

ข้อคำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
1. การกำกับตนเองด้านพฤติกรรมความมีวินัย	-	
1.1 การรับรู้พฤติกรรมความมีวินัยของตนเอง	-	
ข้าพเจ้ามาโรงเรียนทันเวลาเช้าแถวเคารพธงชาติ	1.00	
ข้าพเจ้าเดินขึ้นอาคารเรียนอย่างเป็นระเบียบ	1.00	
ข้าพเจ้ามักคุยกับเพื่อนขณะที่ครูสอน	0.80	
ข้าพเจ้าข้ามถนนโดยใช้สะพานลอยหรือทางม้าลาย	0.80	
ข้าพเจ้าทิ้งขยะลงถัง	1.00	
ข้าพเจ้ามักแข่งที่นั่งกับเพื่อนบนรถโดยสารประจำทาง	0.40	ข้าพเจ้ามักแข่งคิวเพื่อน ๆ รับประทานอาหาร
ข้าพเจ้าทำงานบ้านที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ	1.00	
ข้าพเจ้ายึดความคิดของตนเองเป็นหลักในการทำงานกลุ่ม	0.60	
ข้าพเจ้าใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสิ่งของที่จำเป็น	0.40	ข้าพเจ้าชี้แจงเหตุผลที่แท้จริงกับผู้ปกครองเมื่อกลับบ้านผิดเวลา
1.2 การตัดสินใจพฤติกรรมความมีวินัย	-	
การใส่กระโปรงหรือกางเกงนักเรียนสั้น ๆ เป็นแฟชั่นที่ดูดีทันสมัย	0.60	
การพูดคุยกันในห้องสมุดเป็นการรบกวนผู้อื่น	0.80	การพูดคุยกันเสียงดังในห้องสมุดเป็นพฤติกรรมที่ไม่ควรทำ
นักเรียนที่โดดเรียนควรถูกลงโทษ	0.60	
นักเรียนที่ส่งงานตรงเวลาเป็นบุคคลที่น่าเอาเป็นแบบอย่าง	1.00	
การพูดคุยโทรศัพท์ขณะ ชมภาพยนตร์ ละครเวที หรือคอนเสิร์ต เป็นพฤติกรรมที่น่าละอาย	0.80	
ควรมีกฎหมายจำกัดกับกับพวกที่ขีดเขียนผนัง กำแพงหรือสิ่งของสาธารณะ	0.60	
การไม่เคารพกฎจราจรเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน	0.80	ผู้ใช้รถใช้ถนนควรเคร่งครัดกับการปฏิบัติตามกฎจราจร
ครอบครัวควรมีระเบียบหรือข้อตกลงให้ทุกคนในครอบครัวปฏิบัติ	0.60	ฉันชอบให้ครอบครัวของฉันกำหนดระเบียบให้ทุกคนปฏิบัติ
การกลับบ้านตรงเวลาเป็นสิ่งที่นักเรียนต้องทำให้ได้	0.80	การกลับบ้านตรงเวลาทำให้พ่อแม่สบายใจ

ข้อคำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
1.3 การแสดงปฏิภริยาต่อความมีวินัย	-	
ถึงแม้อากาศจะร้อนมากข้าพเจ้าก็ไม่พับแขนเสื้อหรือดึงชายเสื้อออกนอกกางเกง	0.80	เมื่อออกจากโรงเรียนหลังเวลาเลิกเรียนข้าพเจ้าก็ยังแต่งตัวให้เรียบร้อยจนกว่าจะถึงบ้าน
เมื่อเปลี่ยนคาบเรียนที่ต้องย้ายห้อง ข้าพเจ้าจะรีบเดินไปยังห้องเรียนนั้นได้ทันเวลา	1.00	
ถ้าครูมอบหมายงานหลายชิ้นให้ส่งในเวลาไล่เลี่ยกัน ข้าพเจ้าก็ตั้งใจทำงานให้เสร็จทันเวลา	0.80	
ถ้าเพื่อนสนิทชวนไปเล่นเกมหลังเลิกเรียนข้าพเจ้าก็จะปฏิเสธ	0.60	
ข้าพเจ้าไม่แสดงพฤติกรรมในเชิงขู่สาว เพราะไม่เหมาะสมกับเด็กในวัยเรียน	0.60	
ถ้าถนนมีรถน้อย ข้าพเจ้าจะเดินข้ามถนนโดยไม่ใช้สะพานลอยหรือทางม้าลาย	0.60	
ข้าพเจ้ามักจะทำงานบ้านที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จได้ โดยไม่ต้องรอให้พ่อ-แม่ มาตักเตือน	0.80	
ข้าพเจ้าจะไม่แสดงกิริยาหรือวาทะที่เป็นการรบกวนคนอื่นในที่สาธารณะถึงแม้เพื่อนจะชักชวนให้ทำก็ตาม (เช่น หยอกล้อ พูดคุยเสียงดังบนรถโดยสาร หรือสถานที่ที่มีคนเยอะ ๆ)	0.80	
ถึงแม้ข้าพเจ้าจะอยากได้ของที่มีราคาแพงแต่ถ้าเกินความจำเป็นข้าพเจ้าก็ไม่ซื้อ	0.80	
2. ปัจจัยด้านนักเรียน	-	
2.1 การรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย	-	
ข้าพเจ้าคิดว่าระเบียบวินัยต้องได้รับการปลูกฝังให้กับทุกคน	1.00	
ข้าพเจ้าคิดว่านักเรียนที่แต่งกายผิดระเบียบอาจทำให้โรงเรียนเสียชื่อเสียงได้	0.60	ข้าพเจ้าคิดว่าการแต่งกายให้ถูกระเบียบช่วยรักษาชื่อเสียงของโรงเรียน
สังคมที่ขาดระเบียบวินัยมักจะมีปัญหาตามมาเสมอ	0.80	
ทุกคนในสังคมต้องให้ความสำคัญกับการตรงต่อเวลา	1.00	
ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคม	0.60	ทุกคนควรรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด

ข้อคำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
2.2 การรับรู้ความสามารถของตน	-	
ข้าพเจ้าสามารถปฏิเสธเพื่อนที่ชักชวนให้ไปทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง (เช่น การเที่ยวกลางคืน การโดดเรียน การใช้สารเสพติด การแสดงพฤติกรรมชู้สาว เป็นต้น)	0.80	
ข้าพเจ้าสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จด้วยตนเอง	1.00	
ข้าพเจ้าสามารถควบคุมการแสดงออกของตนเองได้ ไม่ว่าจะอยู่ในอารมณ์โกรธหรืออารมณ์ดีใจ	0.80	
ข้าพเจ้าไม่สามารถเพิ่มระดับผลการเรียนของตนเองให้ได้ตามที่ต้องการ	1.00	ข้าพเจ้าไม่สามารถเรียนให้ดีขึ้นได้
ข้าพเจ้าสามารถควบคุมตนเองให้ใช้จ่ายเงินได้สมดุล (ใช้เงินพอดีกับที่ได้รับ)	1.00	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงินให้พอดีกับที่ได้รับจากผู้ปกครอง
3. ปัจจัยด้านโรงเรียน	-	
3.1 ปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครู – นักเรียน	-	
ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับครูได้อย่างสบายใจ	1.00	
ครูจะถามไถ่ทุกข์สุข ของนักเรียนเสมอ	1.00	
ครูให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน	1.00	
ครูให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกครั้งเมื่อนักเรียนมีปัญหา	0.60	
ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวและเครียดเมื่อต้องอยู่ใกล้กับครู	0.80	
3.2 การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ	-	
ครูสามารถควบคุมชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนตั้งใจเรียนได้	1.00	
ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกำหนดลักษณะของชิ้นงานและเวลาส่งงานตามความเหมาะสม	1.00	
ครูมีการสอดแทรกหรืออบรมความมีวินัยขณะที่สอนหนังสือ	1.00	
ครูสามารถจัดชั้นเรียนให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละกลุ่มได้	1.00	
ครูสามารถจัดการกับนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมในห้องเรียนได้	1.00	

ข้อคำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
3.3 การส่งเสริมความมีวินัย	-	
โรงเรียนมีการจัดโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัย ของนักเรียน (เช่น โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โครงการประกวดความสะอาดของห้องเรียน กิจกรรมธนาคาร ขยะ เป็นต้น)	1.00	
ครูมีกลยุทธ์ในการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่พึง ประสงค์	0.80	โรงเรียนมีแนวทางการควบคุมและ จัดการกับพฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์ของนักเรียน
โรงเรียนมีการแจ้งให้นักเรียนทราบถึงระเบียบปฏิบัติที่ นักเรียนต้องทำ	1.00	
โรงเรียนมีเครือข่ายภายในและภายนอกโรงเรียนในการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีระเบียบวินัย	0.80	
โรงเรียนมีการให้รางวัลหรือยกย่องชมเชยแก่นักเรียนที่มีวินัย	1.00	
4. ปัจจัยด้านครอบครัว	-	
4.1 การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	-	
ข้าพเจ้าสามารถแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล กับคนอื่น ๆ ในครอบครัว	1.00	ครอบครัวของข้าพเจ้ายินดีให้ ข้าพเจ้าแสดงความคิดเห็นหรือ โต้แย้งอย่างมีเหตุผลได้
ครอบครัวของข้าพเจ้าให้อิสระแก่ข้าพเจ้าในการทำงานต่างๆ	1.00	
พ่อแม่ ไม่บังคับให้สมาชิกในครอบครัวคล้อยตามความ คิดเห็นของตน	1.00	
พ่อแม่หรือผู้ปกครองเคารพในสิทธิของทุกคนในครอบครัว	1.00	
ครอบครัวของข้าพเจ้ายึดหลักเสียงส่วนใหญ่ไม่ว่าจะทำ กิจกรรมใดก็ตาม	1.00	ครอบครัวของข้าพเจ้ารับฟังเสียง ส่วนใหญ่ที่ถูกต้องและมีเหตุผล ก่อนตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ

ข้อคำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
5. ปัจจัยด้านการยึดตัวแบบ	-	
5.1 การยึดตัวแบบจากเพื่อนนักเรียน	-	
ข้าพเจ้ามักแต่งกายผิดระเบียบตามแบบอย่างของเพื่อน เช่น นุ่งกระโปรง หรือ กางเกงสั้น ๆ ทำสีผม ทาเล็บ ใส่ถุงเท้าผิดระเบียบ เป็นต้น	1.00	
ข้าพเจ้าชอบเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อน เช่น การเข้าห้องเรียนสาย คู่กันขณะที่ครูสอน แขงควิธีอาหาร เทียวเตร่หลังเลิกเรียน เป็นต้น	0.80	
ข้าพเจ้าส่งงานตรงต่อเวลาเหมือนอย่างเพื่อน ๆ ของข้าพเจ้า	1.00	
ข้าพเจ้าชอบเลียนแบบวิธีการใช้คำพูดตามอย่างเพื่อน	0.60	
ข้าพเจ้าชอบสนใจในเรื่องต่าง ๆ ของเพื่อน เหมือนอย่างเพื่อน ๆ ให้ความสนใจในเรื่องของข้าพเจ้า	0.20	ข้าพเจ้ารับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายตามแบบอย่างจากเพื่อน
5.2 การยึดตัวแบบจากครู	-	
ข้าพเจ้าชอบเลียนแบบกิริยาท่าทางของครู	0.40	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ตรงต่อเวลาตามอย่างครูของข้าพเจ้า
ข้าพเจ้ามีวิธีการทำงานต่าง ๆ โดยมีครูเป็นต้นแบบ	0.80	
ข้าพเจ้าเคารพในสิทธิของผู้อื่น เหมือนอย่างครูของข้าพเจ้า	1.00	
ข้าพเจ้าดูแลและเอาใจใส่เพื่อน ๆ เหมือนอย่างที่ครูของข้าพเจ้าทำกับนักเรียนทุกคน	0.80	
ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบต่อหน้าที่เหมือนอย่างที่ครูของข้าพเจ้าปฏิบัติ	0.80	
5.3 การยึดตัวแบบจากบุคคลในครอบครัว	-	
ข้าพเจ้ารู้จักคุณค่าของเงิน เหมือนอย่างพี่น้องของข้าพเจ้า	0.80	
ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบในการทำงานทุกอย่างตามแบบอย่างจากพ่อแม่	0.60	
ข้าพเจ้ายึดมั่นในกฎระเบียบต่าง ๆ ของสังคม เหมือนอย่างคนที่คนในครอบครัวของข้าพเจ้าทำ	1.00	
ข้าพเจ้ามีกิริยาจาสุภาพและมีสัมมาคารวะโดยยึดผู้ปกครองเป็นแบบอย่าง	0.80	
ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบต่อชุมชน และสังคมตามแบบอย่างของคนในครอบครัวของข้าพเจ้า	1.00	

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ โมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัย
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.72

DATE: 4/13/2012
TIME: 8:38

L I S R E L 8.72

BY

Karl G. Jöreskog & Dag Sörbom

This program is published exclusively by
Scientific Software International, Inc.
7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100
Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.
Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140
Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2005
Use of this program is subject to the terms specified in the
Universal Copyright Convention.
Website: www.ssicentral.com

The following lines were read from file D:\old_model\aaa.LPJ:

```
TI
!DA NI=13 NO=820 MA=CM
SY='D:\old_model\aaa.DSF'
MO NX=7 NY=6 NK=3 NE=2 BE=FU GA=FI PS=SY TE=SY TD=SY
LE
selfreg student
LK
family school model
FI TD(1,1)
FR LY(3,1) LY(4,1) LY(5,2) LY(6,2) LX(2,3) LX(3,3) LX(4,3) LX(5,2) LX(6,2)
FR LX(7,2) BE(1,2) GA(1,1) GA(1,2) GA(1,3) GA(2,1) GA(2,2) GA(2,3) TH(2,1)
FR TH(2,2) TH(2,3) TH(2,4) TH(3,1) TH(3,5) TH(6,4) TE(2,1) TE(3,1) TE(3,2)
FR TE(4,1) TE(4,2) TE(5,2) TE(5,3) TE(5,4) TD(2,1) TD(3,1) TD(4,2) TD(5,3)
FR TD(6,1) TD(6,2) TD(6,4) TD(6,5) TD(7,2) TD(2,1) TD(3,1) TD(6,4) TH(6,1)
  TH(4,1)
VA 0.57 LY(1,2)
VA 0.39 LY(2,1)
VA 1 LX(1,1)
PD
OU AM RS EF FS SS SC
```

TI

```
Number of Input Variables 13
Number of Y - Variables 6
Number of X - Variables 7
Number of ETA - Variables 2
Number of KSI - Variables 3
Number of Observations 820
```

TI

Covariance Matrix

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
gpax	1.84					
obs_dis	0.27	0.29				
rea_dis	0.30	0.21	0.41			
jud_dis	0.26	0.13	0.16	0.43		

receive	0.28	0.15	0.16	0.29	0.51	
self_eff	0.28	0.16	0.18	0.19	0.27	0.41
par_demo	0.29	0.15	0.15	0.21	0.28	0.23
stu_mod	0.28	0.15	0.17	0.16	0.17	0.16
tea_mod	0.17	0.17	0.19	0.20	0.27	0.23
fami_mod	0.22	0.18	0.20	0.21	0.27	0.25
tea_stu	0.15	0.11	0.11	0.15	0.19	0.17
con_clas	0.16	0.14	0.15	0.19	0.22	0.20
sch_sup	0.25	0.14	0.14	0.19	0.26	0.22

Covariance Matrix

	par_demo	stu_mod	tea_mod	fami_mod	tea_stu	con_clas
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
par_demo	0.65					
stu_mod	0.15	0.36				
tea_mod	0.26	0.19	0.50			
fami_mod	0.27	0.18	0.32	0.48		
tea_stu	0.20	0.12	0.21	0.22	0.54	
con_clas	0.22	0.13	0.23	0.25	0.34	0.53
sch_sup	0.26	0.14	0.24	0.27	0.29	0.37

Covariance Matrix

	sch_sup

sch_sup	0.57

TI

Parameter Specifications

LAMBDA-Y

	selfreg	student
	-----	-----
gpax	0	0
obs_dis	0	0
rea_dis	1	0
jud_dis	2	0
receive	0	3
self_eff	0	4

LAMBDA-X

	family	school	model
	-----	-----	-----
par_demo	0	0	0
stu_mod	0	0	5
tea_mod	0	0	6
fami_mod	0	0	7
tea_stu	0	8	0
con_clas	0	9	0
sch_sup	0	10	0

BETA

	selfreg	student
	-----	-----
selfreg	0	11
student	0	0

GAMMA

	family	school	model			
	-----	-----	-----			
selfreg	12	13	14			
student	15	16	17			

PHI

	family	school	model
	-----	-----	-----
family	18		
school	19	0	
model	20	21	0

PSI

	selfreg	student
	-----	-----
	22	23

THETA-EPS

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
gpax	24					
obs_dis	25	26				
rea_dis	27	28	29			
jud_dis	30	31	0	32		
receive	0	33	34	35	36	
self_eff	0	0	0	0	0	37

THETA-DELTA-EPS

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
par_demo	0	0	0	0	0	0
stu_mod	38	39	40	41	0	0
tea_mod	44	0	0	0	45	0
fami_mod	48	0	0	0	0	0
tea_stu	0	0	0	0	0	0
con_clas	53	0	0	54	0	0
sch_sup	0	0	0	0	0	0

THETA-DELTA

	par_demo	stu_mod	tea_mod	fami_mod	tea_stu	con_clas
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
par_demo	0					
stu_mod	42	43				
tea_mod	46	0	47			
fami_mod	0	49	0	50		
tea_stu	0	0	51	0	52	
con_clas	55	56	0	57	58	59
sch_sup	0	60	0	0	0	0

THETA-DELTA

	sch_sup

sch_sup	61

TI

Number of Iterations = 36

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

	LAMBDA-Y	
	selfreg	student
	-----	-----
gpax	- -	0.57
obs_dis	0.39	- -
rea_dis	0.43 (0.03) 17.32	- -
jud_dis	0.47 (0.03) 14.05	- -
receive	- -	0.57 (0.06) 10.35
self_eff	- -	0.52 (0.05) 10.37

	LAMBDA-X		
	family	school	model
	-----	-----	-----
par_demo	1.00	- -	- -
stu_mod	- -	- -	0.36 (0.02) 16.41
tea_mod	- -	- -	0.54 (0.02) 24.46
fami_mod	- -	- -	0.59 (0.02) 27.58
tea_stu	- -	0.47 (0.03) 18.14	- -
con_clas	- -	0.58 (0.02) 24.21	- -
sch_sup	- -	0.63 (0.02) 25.89	- -

BETA

	selfreg	student
	-----	-----
selfreg	- -	0.64 (0.14) 4.73
student	- -	- -

GAMMA

	family	school	model
	-----	-----	-----
selfreg	-0.03 (0.05) -0.69	-0.04 (0.06) -0.73	0.30 (0.11) 2.83
student	0.17 (0.05) 3.56	0.16 (0.05) 3.02	0.61 (0.08) 7.88

Covariance Matrix of ETA and KSI

	selfreg	student	family	school	model
	-----	-----	-----	-----	-----
selfreg	0.78				
student	0.77	0.90			
family	0.39	0.46	0.65		
school	0.59	0.68	0.42	1.00	
model	0.77	0.81	0.46	0.72	1.00

PHI

	family	school	model
	-----	-----	-----
family	0.65 (0.03) 20.24		
school	0.42 (0.03) 13.95	1.00	
model	0.46 (0.03) 15.25	0.72 (0.03) 27.05	1.00

PSI

Note: This matrix is diagonal.

	selfreg	student
	-----	-----
	0.10 (0.06) 1.67	0.22 (0.05) 4.46

Squared Multiple Correlations for Structural Equations

selfreg	student
-----	-----
0.88	0.76

Squared Multiple Correlations for Reduced Form

selfreg	student
-----	-----
0.77	0.76

Reduced Form

	family	school	model
	-----	-----	-----
selfreg	0.08	0.06	0.69
	(0.05)	(0.06)	(0.07)
	1.52	1.09	10.06
student	0.17	0.16	0.61
	(0.05)	(0.05)	(0.08)
	3.56	3.02	7.88

THETA-EPS

	gpx	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
gpx	1.54					
	(0.08)					
	19.31					
obs_dis	0.09	0.17				
	(0.02)	(0.01)				
	4.27	13.49				
rea_dis	0.11	0.08	0.26			
	(0.03)	(0.01)	(0.02)			
	4.09	6.76	16.08			
jud_dis	0.05	-0.01	- -	0.25		
	(0.02)	(0.01)		(0.02)		
	2.24	-1.17		14.66		
receive	- -	-0.03	-0.04	0.08	0.21	
		(0.01)	(0.01)	(0.01)	(0.01)	
		-3.10	-3.33	6.76	14.34	
self_eff	- -	- -	- -	- -	- -	0.17
						(0.01)
						14.20

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

gpx	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
-----	-----	-----	-----	-----	-----
0.16	0.41	0.36	0.41	0.59	0.60

THETA-DELTA-EPS

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
par_demo	- -	- -	- -	- -	- -	- -
stu_mod	0.11 (0.02) 4.49	0.04 (0.01) 4.44	0.05 (0.01) 5.05	0.02 (0.01) 2.49	- -	- -
tea_mod	-0.08 (0.02) -3.46	- -	- -	- -	0.02 (0.01) 2.11	- -
fami_mod	-0.05 (0.02) -2.28	- -	- -	- -	- -	- -
tea_stu	- -	- -	- -	- -	- -	- -
con_clas	-0.05 (0.02) -2.52	- -	- -	0.02 (0.01) 2.52	- -	- -
sch_sup	- -	- -	- -	- -	- -	- -

THETA-DELTA

	par_demo	stu_mod	tea_mod	fami_mod	tea_stu	con_clas
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
par_demo	- -					
stu_mod	-0.02 (0.01) -1.25	0.23 (0.01) 16.50				
tea_mod	0.01 (0.01) 0.78	- -	0.20 (0.01) 15.21			
fami_mod	- -	-0.03 (0.01) -3.21	- -	0.13 (0.01) 10.14		
tea_stu	- -	- -	0.02 (0.01) 2.29	- -	0.32 (0.02) 16.40	
con_clas	-0.03 (0.01) -2.12	-0.02 (0.01) -2.35	- -	0.00 (0.01) -0.57	0.06 (0.01) 4.30	0.19 (0.02) 11.47
sch_sup	- -	-0.01 (0.01) -1.40	- -	- -	- -	- -

THETA-DELTA

	sch_sup

sch_sup	0.17

(0.02)
9.81

Squared Multiple Correlations for X - Variables

par_demo	stu_mod	tea_mod	fami_mod	tea_stu	con_clas
----- 1.00	----- 0.36	----- 0.59	----- 0.73	----- 0.41	----- 0.64

Squared Multiple Correlations for X - Variables

sch_sup

0.70

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 30
Minimum Fit Function Chi-Square = 25.12 (P = 0.72)
Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 24.88 (P = 0.73)
Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 0.0
90 Percent Confidence Interval for NCP = (0.0 ; 9.78)

Minimum Fit Function Value = 0.031
Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.0
90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.0 ; 0.012)
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.0
90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.0 ; 0.020)
P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 1.00

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 0.19
90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.19 ; 0.20)
ECVI for Saturated Model = 0.22
ECVI for Independence Model = 13.71

Chi-Square for Independence Model with 78 Degrees of Freedom = 11204.82
Independence AIC = 11230.82
Model AIC = 146.88
Saturated AIC = 182.00
Independence CAIC = 11305.04
Model CAIC = 495.14
Saturated CAIC = 701.55

Normed Fit Index (NFI) = 1.00
Non-Normed Fit Index (NNFI) = 1.00
Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.38
Comparative Fit Index (CFI) = 1.00
Incremental Fit Index (IFI) = 1.00
Relative Fit Index (RFI) = 0.99

Critical N (CN) = 1660.09

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.0072
Standardized RMR = 0.012
Goodness of Fit Index (GFI) = 1.00
Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.99
Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.33

Fitted Covariance Matrix

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
gpax	1.83					
obs_dis	0.27	0.29				
rea_dis	0.30	0.21	0.41			
jud_dis	0.26	0.13	0.16	0.43		
receive	0.29	0.15	0.16	0.29	0.50	
self_eff	0.27	0.16	0.18	0.19	0.27	0.41
par_demo	0.26	0.15	0.17	0.19	0.26	0.24
stu_mod	0.27	0.15	0.17	0.15	0.17	0.15
tea_mod	0.17	0.16	0.18	0.20	0.27	0.23
fami_mod	0.22	0.18	0.20	0.22	0.27	0.25
tea_stu	0.18	0.11	0.12	0.13	0.18	0.17
con_clas	0.17	0.13	0.15	0.18	0.23	0.21
sch_sup	0.24	0.15	0.16	0.18	0.25	0.22

Fitted Covariance Matrix

	par_demo	stu_mod	tea_mod	fami_mod	tea_stu	con_clas
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
par_demo	0.65					
stu_mod	0.15	0.36				
tea_mod	0.26	0.19	0.50			
fami_mod	0.27	0.18	0.32	0.48		
tea_stu	0.20	0.12	0.21	0.20	0.54	
con_clas	0.22	0.13	0.23	0.24	0.33	0.53
sch_sup	0.26	0.15	0.25	0.27	0.30	0.37

Fitted Covariance Matrix

	sch_sup

sch_sup	0.57

Fitted Residuals

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
gpax	0.00					
obs_dis	0.00	0.00				
rea_dis	0.00	0.00	0.00			
jud_dis	0.00	0.00	0.00	0.00		
receive	-0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	
self_eff	0.01	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00
par_demo	0.03	-0.01	-0.02	0.02	0.01	-0.01
stu_mod	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01
tea_mod	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
fami_mod	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
tea_stu	-0.03	0.00	-0.01	0.01	0.01	0.00
con_clas	-0.01	0.00	0.00	0.00	-0.01	0.00
sch_sup	0.00	0.00	-0.02	0.01	0.02	0.00

Fitted Residuals

	par_demo	stu_mod	tea_mod	fami_mod	tea_stu	con_clas
par_demo	0.00					
stu_mod	0.00	0.00				
tea_mod	0.00	0.00	0.00			
fami_mod	0.00	0.00	0.00	0.00		
tea_stu	0.00	0.00	0.01	0.02	0.00	
con_clas	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
sch_sup	0.00	0.00	-0.01	0.00	0.00	0.00

Fitted Residuals

	sch_sup
sch_sup	0.00

Summary Statistics for Fitted Residuals

Smallest Fitted Residual = -0.03
 Median Fitted Residual = 0.00
 Largest Fitted Residual = 0.03

Stemleaf Plot

```

- 2|9
- 1|86300
- 0|9776554433333222222111111111110000000000000000
  0|11111111112222222333335556669
  1|02556
  2|0
  3|0
    
```

Standardized Residuals

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
gpax	0.36					
obs_dis	0.19	1.27				
rea_dis	-0.45	1.23	1.19			
jud_dis	-0.18	0.40	0.65	-1.47		
receive	-0.60	-0.27	-0.46	-1.05	0.59	
self_eff	0.64	0.69	1.05	-0.59	-0.18	- -
par_demo	1.20	-0.94	-1.78	2.36	1.68	-0.97
stu_mod	0.39	0.87	0.70	0.48	0.42	0.91
tea_mod	-0.08	0.60	0.68	-0.26	-0.13	0.09
fami_mod	-0.15	-0.45	0.13	-0.49	-0.56	-0.33
tea_stu	-1.06	0.01	-1.09	1.33	0.52	-0.08
con_clas	-0.68	0.31	-0.36	0.25	-1.28	-0.50
sch_sup	0.14	-0.68	-1.98	1.16	2.30	-0.26

Standardized Residuals

	par_demo	stu_mod	tea_mod	fami_mod	tea_stu	con_clas
par_demo	0.77					
stu_mod	0.41	0.55				
tea_mod	-0.63	-0.34	1.12			
fami_mod	-0.88	0.28	0.93	-0.09		
tea_stu	0.43	-0.46	1.11	1.78	-0.35	
con_clas	-0.35	-0.43	-0.10	1.02	1.08	1.13
sch_sup	-0.21	-0.99	-0.95	-0.20	-1.04	0.98

Standardized Residuals

```

          sch_sup
          -----
sch_sup      0.22

```

Summary Statistics for Standardized Residuals

```

Smallest Standardized Residual = -1.98
Median Standardized Residual = 0.01
Largest Standardized Residual = 2.36

```

Stemleaf Plot

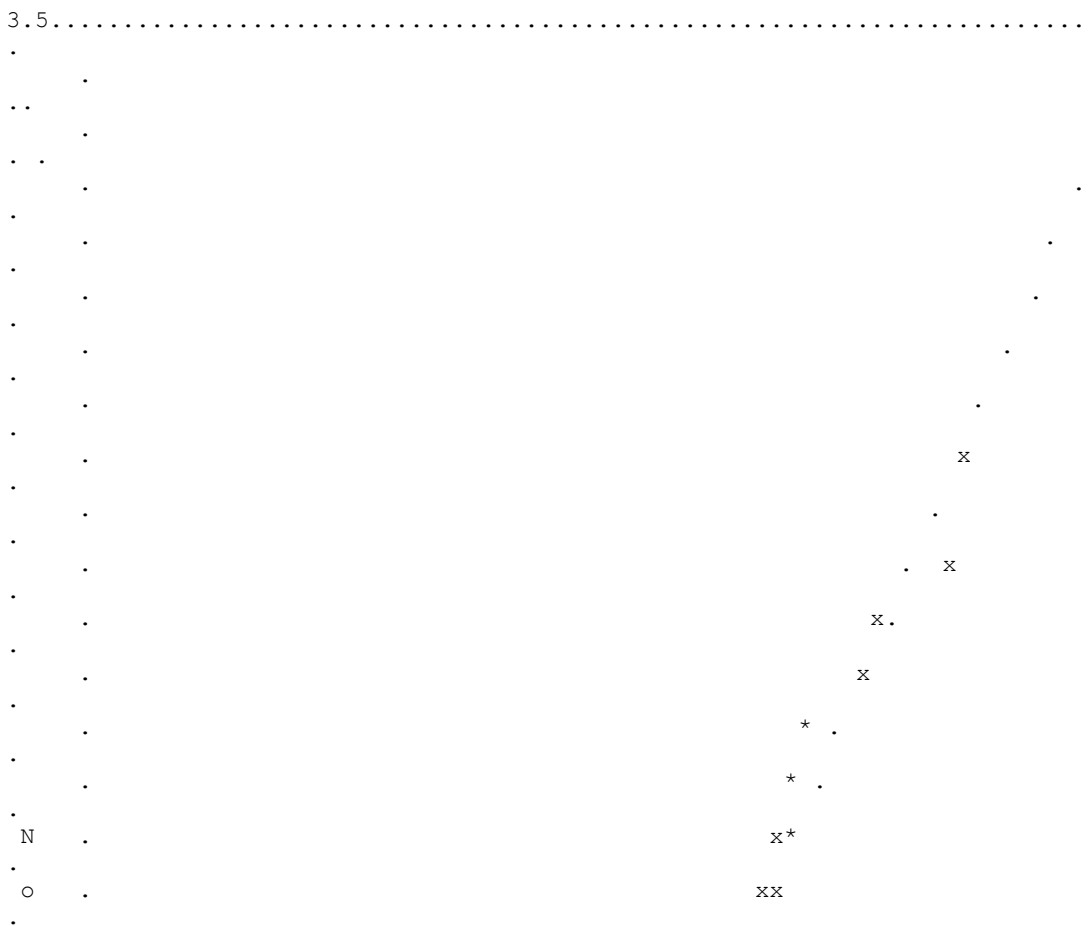
```

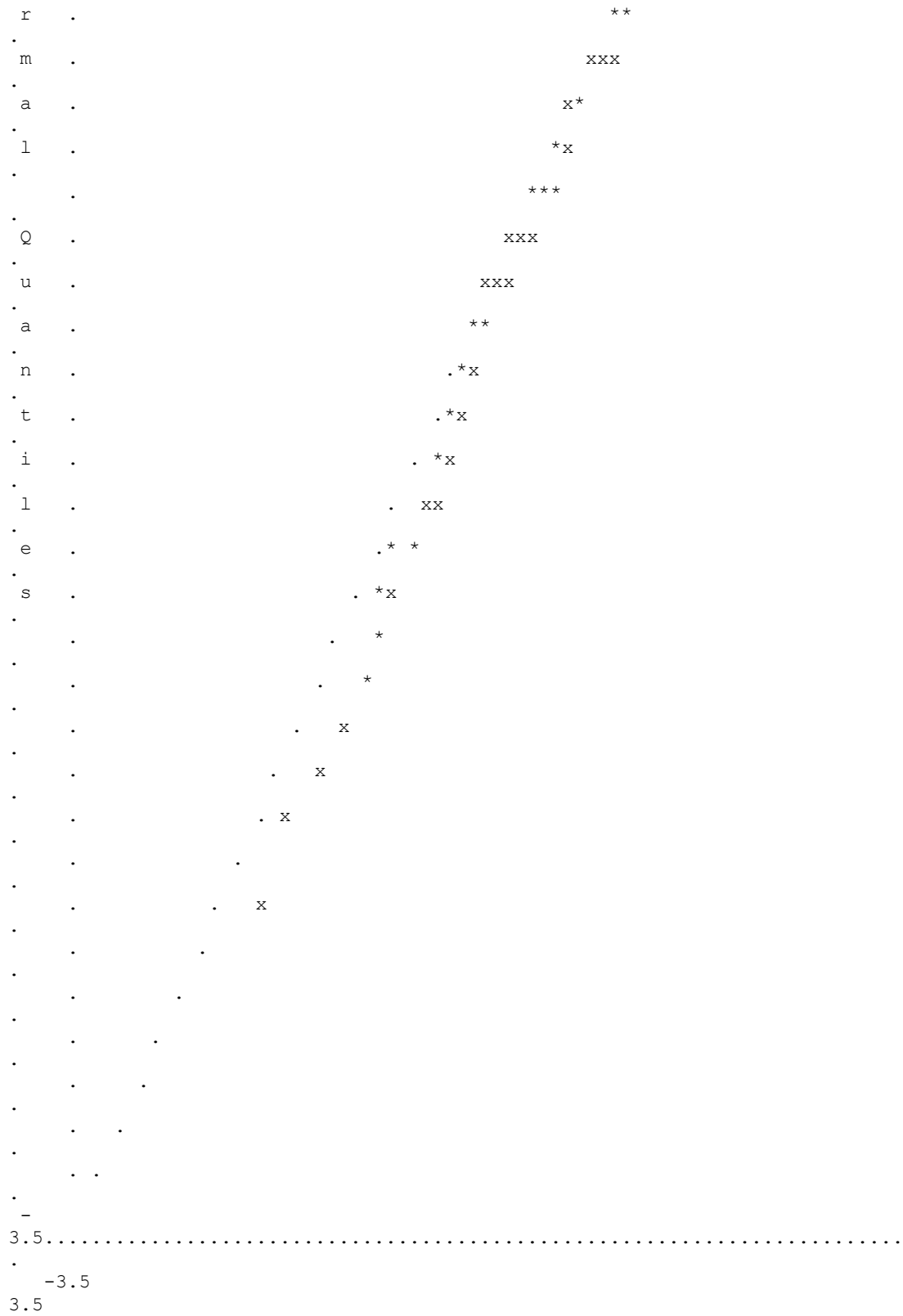
- 2|0
- 1|85
- 1|31110000
- 0|9977666655555
- 0|44443333322221111100
  0|111222334444444
  0|55566677778999
  1|0001111222233
  1|78
  2|34

```

TI

Qplot of Standardized Residuals

Modification Indices and Expected Change

Modification Indices for LAMBDA-Y

	selfreg	student
	-----	-----
gpax	0.61	- -
obs_dis	- -	0.03
rea_dis	- -	1.05
jud_dis	- -	1.09
receive	0.14	- -
self_eff	0.20	- -

Expected Change for LAMBDA-Y

	selfreg	student
	-----	-----
gpax	-2.54	- -
obs_dis	- -	0.02
rea_dis	- -	-0.18
jud_dis	- -	0.24
receive	-0.11	- -
self_eff	0.11	- -

Standardized Expected Change for LAMBDA-Y

	selfreg	student
	-----	-----
gpax	-2.24	- -
obs_dis	- -	0.02
rea_dis	- -	-0.17
jud_dis	- -	0.23
receive	-0.09	- -
self_eff	0.10	- -

Completely Standardized Expected Change for LAMBDA-Y

	selfreg	student
	-----	-----
gpax	-1.66	- -
obs_dis	- -	0.04
rea_dis	- -	-0.27
jud_dis	- -	0.35
receive	-0.13	- -
self_eff	0.16	- -

Modification Indices for LAMBDA-X

	family	school	model
	-----	-----	-----
par_demo	- -	- -	- -
stu_mod	0.33	0.05	- -
tea_mod	0.30	0.44	- -
fami_mod	0.01	0.58	- -
tea_stu	0.22	- -	1.51
con_clas	1.34	- -	0.23
sch_sup	0.01	- -	2.53

Expected Change for LAMBDA-X

	family	school	model
	-----	-----	-----

par_demo	- -	- -	- -
stu_mod	0.11	-0.01	- -
tea_mod	-0.20	-0.03	- -
fami_mod	-0.03	0.04	- -
tea_stu	0.02	- -	0.05
con_clas	-0.15	- -	-0.03
sch_sup	0.00	- -	-0.20

Standardized Expected Change for LAMBDA-X

	family	school	model
	-----	-----	-----
par_demo	- -	- -	- -
stu_mod	0.09	-0.01	- -
tea_mod	-0.16	-0.03	- -
fami_mod	-0.02	0.04	- -
tea_stu	0.01	- -	0.05
con_clas	-0.12	- -	-0.03
sch_sup	0.00	- -	-0.20

Completely Standardized Expected Change for LAMBDA-X

	family	school	model
	-----	-----	-----
par_demo	- -	- -	- -
stu_mod	0.15	-0.02	- -
tea_mod	-0.22	-0.04	- -
fami_mod	-0.03	0.05	- -
tea_stu	0.02	- -	0.07
con_clas	-0.16	- -	-0.04
sch_sup	0.00	- -	-0.27

No Non-Zero Modification Indices for BETA

No Non-Zero Modification Indices for GAMMA

No Non-Zero Modification Indices for PHI

No Non-Zero Modification Indices for PSI

Modification Indices for THETA-EPS

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
gpax	- -	- -	- -	- -	- -	- -
obs_dis	- -	- -	- -	- -	- -	- -
rea_dis	- -	- -	- -	- -	- -	- -
jud_dis	- -	- -	- -	- -	- -	- -
receive	1.24	- -	- -	- -	- -	- -
self_eff	0.14	0.00	0.75	1.24	0.64	- -

Expected Change for THETA-EPS

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
gpax	- -	- -	- -	- -	- -	- -
obs_dis	- -	- -	- -	- -	- -	- -
rea_dis	- -	- -	- -	- -	- -	- -
jud_dis	- -	- -	- -	- -	- -	- -
receive	-0.03	- -	- -	- -	- -	- -
self_eff	0.01	0.00	0.01	-0.01	0.02	- -

Completely Standardized Expected Change for THETA-EPS

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
gpax	- -					
obs_dis	- -	- -				
rea_dis	- -	- -	- -			
jud_dis	- -	- -	- -	- -		
receive	-0.03	- -	- -	- -	- -	
self_eff	0.01	0.00	0.02	-0.03	0.04	- -

Modification Indices for THETA-DELTA-EPS

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
par_demo	1.77	0.10	1.69	3.75	0.07	0.80
stu_mod	- -	- -	- -	- -	0.12	0.30
tea_mod	- -	0.13	0.47	0.33	- -	0.01
fami_mod	- -	0.29	0.18	0.12	0.38	0.00
tea_stu	1.18	0.09	0.87	1.30	0.00	0.08
con_clas	- -	0.07	0.39	- -	4.18	0.08
sch_sup	0.23	0.00	1.33	0.01	5.15	0.10

Expected Change for THETA-DELTA-EPS

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
par_demo	0.04	0.00	-0.02	0.03	0.00	-0.01
stu_mod	- -	- -	- -	- -	0.00	0.00
tea_mod	- -	0.00	0.01	-0.01	- -	0.00
fami_mod	- -	0.00	0.00	0.00	-0.01	0.00
tea_stu	-0.03	0.00	-0.01	0.01	0.00	0.00
con_clas	- -	0.00	0.01	- -	-0.02	0.00
sch_sup	0.01	0.00	-0.01	0.00	0.02	0.00

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA-EPS

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
par_demo	0.04	-0.01	-0.03	0.06	0.01	-0.02
stu_mod	- -	- -	- -	- -	0.01	0.01
tea_mod	- -	0.01	0.01	-0.01	- -	0.00
fami_mod	- -	-0.01	0.01	-0.01	-0.01	0.00
tea_stu	-0.03	0.01	-0.02	0.03	0.00	-0.01
con_clas	- -	0.00	0.01	- -	-0.04	0.00
sch_sup	0.01	0.00	-0.02	0.00	0.04	-0.01

Modification Indices for THETA-DELTA

	par_demo	stu_mod	tea_mod	fami_mod	tea_stu	con_clas
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
par_demo	- -					
stu_mod	- -	- -				
tea_mod	- -	0.38	- -			
fami_mod	- -	- -	0.38	- -		
tea_stu	0.05	0.21	- -	1.98	- -	
con_clas	- -	- -	0.15	- -	- -	- -
sch_sup	0.05	- -	0.74	0.13	0.95	0.95

Modification Indices for THETA-DELTA

sch_sup

sch_sup - -

Expected Change for THETA-DELTA

	par_demo -----	stu_mod -----	tea_mod -----	fami_mod -----	tea_stu -----	con_clas -----
par_demo	- -					
stu_mod	- -	- -				
tea_mod	- -	-0.01	- -			
fami_mod	- -	- -	0.01	- -		
tea_stu	0.00	-0.01	- -	0.02	- -	
con_clas	- -	- -	0.00	- -	- -	- -
sch_sup	0.00	- -	-0.01	0.00	-0.02	0.02

Expected Change for THETA-DELTA

sch_sup

sch_sup - -

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	par_demo -----	stu_mod -----	tea_mod -----	fami_mod -----	tea_stu -----	con_clas -----
par_demo	- -					
stu_mod	- -	- -				
tea_mod	- -	-0.02	- -			
fami_mod	- -	- -	0.02	- -		
tea_stu	0.01	-0.01	- -	0.03	- -	
con_clas	- -	- -	0.01	- -	- -	- -
sch_sup	-0.01	- -	-0.02	-0.01	-0.03	0.04

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

sch_sup

sch_sup - -

Maximum Modification Index is 5.15 for Element (7, 5) of THETA DELTA-EPSILON

TI

Factor Scores Regressions

ETA

	gpax -----	obs_dis -----	rea_dis -----	jud_dis -----	receive -----	self_eff -----
selfreg	0.01	0.27	0.16	0.20	0.20	0.26
student	0.04	0.16	0.11	0.02	0.38	0.40

ETA

	par_demo -----	stu_mod -----	tea_mod -----	fami_mod -----	tea_stu -----	con_clas -----
selfreg	0.06	0.02	0.13	0.26	0.00	0.03
student	0.13	0.04	0.08	0.21	0.00	0.09

ETA

	sch_sup

selfreg	0.05
student	0.07

KSI

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
family	0.00	-0.01	-0.01	-0.02	0.00	-0.01
school	0.02	0.00	0.00	-0.05	0.07	0.06
model	0.03	0.06	0.02	0.04	0.07	0.13

KSI

	par_demo	stu_mod	tea_mod	fami_mod	tea_stu	con_clas
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
family	1.00	0.08	-0.06	0.01	-0.04	0.12
school	0.10	0.12	0.02	0.12	0.13	0.45
model	0.08	0.26	0.32	0.62	-0.02	0.11

KSI

	sch_sup

family	-0.04
school	0.56
model	0.08

TI

Standardized Solution

LAMBDA-Y

	selfreg	student
	-----	-----
gpax	- -	0.54
obs_dis	0.34	- -
rea_dis	0.38	- -
jud_dis	0.42	- -
receive	- -	0.54
self_eff	- -	0.50

LAMBDA-X

	family	school	model
	-----	-----	-----
par_demo	0.81	- -	- -
stu_mod	- -	- -	0.36
tea_mod	- -	- -	0.54
fami_mod	- -	- -	0.59
tea_stu	- -	0.47	- -
con_clas	- -	0.58	- -
sch_sup	- -	0.63	- -

BETA

	selfreg	student
	-----	-----
selfreg	- -	0.69
student	- -	- -

GAMMA

	family	school	model
selfreg	-0.03	-0.05	0.34
student	0.15	0.17	0.65

Correlation Matrix of ETA and KSI

	selfreg	student	family	school	model
selfreg	1.00				
student	0.92	1.00			
family	0.55	0.60	1.00		
school	0.67	0.71	0.52	1.00	
model	0.87	0.85	0.56	0.72	1.00

PSI

Note: This matrix is diagonal.

	selfreg	student
	0.12	0.24

Regression Matrix ETA on KSI (Standardized)

	family	school	model
selfreg	0.07	0.07	0.78
student	0.15	0.17	0.65

TI

Completely Standardized Solution

LAMBDA-Y

	selfreg	student
gpax	- -	0.40
obs_dis	0.64	- -
rea_dis	0.60	- -
jud_dis	0.64	- -
receive	- -	0.77
self_eff	- -	0.77

LAMBDA-X

	family	school	model
par_demo	1.00	- -	- -
stu_mod	- -	- -	0.60
tea_mod	- -	- -	0.77
fami_mod	- -	- -	0.85
tea_stu	- -	0.64	- -
con_clas	- -	0.80	- -
sch_sup	- -	0.84	- -

BETA

	selfreg	student
selfreg	- -	0.69
student	- -	- -

GAMMA

	family	school	model
	-----	-----	-----
selfreg	-0.03	-0.05	0.34
student	0.15	0.17	0.65

Correlation Matrix of ETA and KSI

	selfreg	student	family	school	model
	-----	-----	-----	-----	-----
selfreg	1.00				
student	0.92	1.00			
family	0.55	0.60	1.00		
school	0.67	0.71	0.52	1.00	
model	0.87	0.85	0.56	0.72	1.00

PSI

Note: This matrix is diagonal.

selfreg	student
-----	-----
0.12	0.24

THETA-EPS

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
gpax	0.84					
obs_dis	0.13	0.59				
rea_dis	0.13	0.24	0.64			
jud_dis	0.06	-0.03	- -	0.59		
receive	- -	-0.07	-0.08	0.17	0.41	
self_eff	- -	- -	- -	- -	- -	0.40

THETA-DELTA-EPS

	gpax	obs_dis	rea_dis	jud_dis	receive	self_eff
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
par_demo	- -	- -	- -	- -	- -	- -
stu_mod	0.14	0.12	0.14	0.06	- -	- -
tea_mod	-0.09	- -	- -	- -	0.04	- -
fami_mod	-0.05	- -	- -	- -	- -	- -
tea_stu	- -	- -	- -	- -	- -	- -
con_clas	-0.05	- -	- -	0.05	- -	- -
sch_sup	- -	- -	- -	- -	- -	- -

THETA-DELTA

	par_demo	stu_mod	tea_mod	fami_mod	tea_stu	con_clas
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
par_demo	- -					
stu_mod	-0.03	0.64				
tea_mod	0.02	- -	0.41			
fami_mod	- -	-0.07	- -	0.27		
tea_stu	- -	- -	0.04	- -	0.59	
con_clas	-0.04	-0.05	- -	-0.01	0.11	0.36
sch_sup	- -	-0.03	- -	- -	- -	- -

THETA-DELTA

sch_sup

sch_sup 0.30

Regression Matrix ETA on KSI (Standardized)

	family	school	model
	-----	-----	-----
selfreg	0.07	0.07	0.78
student	0.15	0.17	0.65

TI

Total and Indirect Effects

Total Effects of KSI on ETA

	family	school	model
	-----	-----	-----
selfreg	0.08	0.06	0.69
	(0.05)	(0.06)	(0.07)
	1.52	1.09	10.06
student	0.17	0.16	0.61
	(0.05)	(0.05)	(0.08)
	3.56	3.02	7.88

Indirect Effects of KSI on ETA

	family	school	model
	-----	-----	-----
selfreg	0.11	0.11	0.39
	(0.04)	(0.04)	(0.09)
	3.00	2.59	4.53
student	- -	- -	- -

Total Effects of ETA on ETA

	selfreg	student
	-----	-----
selfreg	- -	0.64
		(0.14)
		4.73
student	- -	- -

Largest Eigenvalue of B*B' (Stability Index) is 0.411

Total Effects of ETA on Y

	selfreg	student
	-----	-----
gpax	- -	0.57
obs_dis	0.39	0.25
		(0.05)
		4.73
rea_dis	0.43	0.28
	(0.03)	(0.06)
	17.32	4.71
jud_dis	0.47	0.30

	(0.03)	(0.07)
	14.05	4.67
receive	- -	0.57 (0.06) 10.35
self_eff	- -	0.52 (0.05) 10.37

Indirect Effects of ETA on Y

	selfreg	student
	-----	-----
gpax	- -	- -
obs_dis	- -	0.25 (0.05) 4.73
rea_dis	- -	0.28 (0.06) 4.71
jud_dis	- -	0.30 (0.07) 4.67
receive	- -	- -
self_eff	- -	- -

Total Effects of KSI on Y

	family	school	model
	-----	-----	-----
gpax	0.10 (0.03) 3.56	0.09 (0.03) 3.02	0.35 (0.04) 7.88
obs_dis	0.03 (0.02) 1.52	0.02 (0.02) 1.09	0.27 (0.03) 10.06
rea_dis	0.03 (0.02) 1.52	0.03 (0.03) 1.09	0.30 (0.03) 9.78
jud_dis	0.04 (0.02) 1.52	0.03 (0.03) 1.09	0.33 (0.03) 10.14
receive	0.10 (0.03) 3.76	0.09 (0.03) 3.13	0.35 (0.03) 10.37
self_eff	0.09 (0.02) 3.75	0.09 (0.03) 3.12	0.32 (0.03) 10.56

TI

Standardized Total and Indirect Effects

Standardized Total Effects of KSI on ETA

	family	school	model
	-----	-----	-----
selfreg	0.07	0.07	0.78
student	0.15	0.17	0.65

Standardized Indirect Effects of KSI on ETA

	family	school	model
	-----	-----	-----
selfreg	0.10	0.12	0.44
student	- -	- -	- -

Standardized Total Effects of ETA on ETA

	selfreg	student
	-----	-----
selfreg	- -	0.69
student	- -	- -

Standardized Total Effects of ETA on Y

	selfreg	student
	-----	-----
gpax	- -	0.54
obs_dis	0.34	0.24
rea_dis	0.38	0.26
jud_dis	0.42	0.29
receive	- -	0.54
self_eff	- -	0.50

Completely Standardized Total Effects of ETA on Y

	selfreg	student
	-----	-----
gpax	- -	0.40
obs_dis	0.64	0.44
rea_dis	0.60	0.41
jud_dis	0.64	0.44
receive	- -	0.77
self_eff	- -	0.77

Standardized Indirect Effects of ETA on Y

	selfreg	student
	-----	-----
gpax	- -	- -
obs_dis	- -	0.24
rea_dis	- -	0.26
jud_dis	- -	0.29
receive	- -	- -
self_eff	- -	- -

Completely Standardized Indirect Effects of ETA on Y

	selfreg	student
	-----	-----
gpax	- -	- -
obs_dis	- -	0.44
rea_dis	- -	0.41
jud_dis	- -	0.44
receive	- -	- -
self_eff	- -	- -

Standardized Total Effects of KSI on Y

	family	school	model
	-----	-----	-----
gpax	0.08	0.09	0.35
obs_dis	0.02	0.02	0.27
rea_dis	0.03	0.03	0.30
jud_dis	0.03	0.03	0.33
receive	0.08	0.09	0.35
self_eff	0.07	0.09	0.32

Completely Standardized Total Effects of KSI on Y

	family	school	model
	-----	-----	-----
gpax	0.06	0.07	0.26
obs_dis	0.04	0.05	0.50
rea_dis	0.04	0.04	0.47
jud_dis	0.04	0.05	0.50
receive	0.11	0.13	0.49
self_eff	0.11	0.13	0.50

Time used: 0.172 Seconds

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายสถาพร สุธุข เกิดวันที่ 26 เมษายน 2528 ที่อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี สำเร็จ การศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาวิชามัธยมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิชาเอกเคมี – วิทยาศาสตร์ทั่วไป เมื่อปีการศึกษา 2552 และในปีการศึกษา 2553 ได้เข้าศึกษาต่อ ในหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย